

Gedichten. Derde deel

H.K. Poot

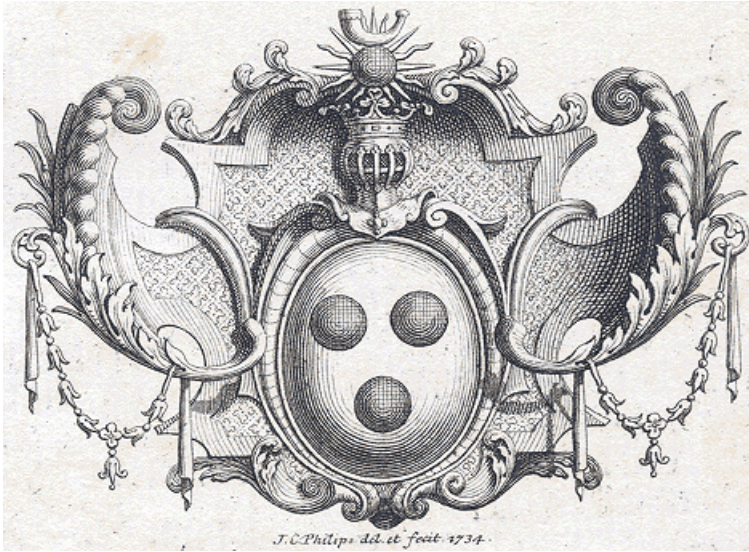
bron

H.K. Poot, *Vervolg der gedichten*. Reinier Boitet, Delft 1735.

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/poot001gedi03_01/colofon.htm

© 2003 dbnl

**Den weledelen heere M^r. Diderik van Bleyswyk,
Groot Waertsman van den Lande van Arkel, Hoog-Heemraet van
den Alblasserwaert, enz. enz.**

WEL EDELEN HEER,

Had de Dichter HUBERT KORNELISZOOM POOT in zyn leven het geluk, te
mogen zien, dat

het eerste en tweede Deel zyner uitgegeven Gedichten, vooraen praelden met de namen van Mannen, niet alleen beroemt door hunne verdiensten, maer die te gelyk rechtschape Beschermers van alle deftige kunsten en wetenschappen zyn; zoo hebbe ik (door aenkoop, zyne naergelaten Gedichten magtig geworden, en nu geheel en al afgedrukt zynde,) hem in dat geluk willen volgen, en wel, omdat dit zyn leste nagelate papiere kind nu als een vaderloos wees zynde, vooral een Beschermvoogt nodig had, die in staet is om het tegens den aenval zyner vyanden, (wie leeft 'er

tog zonder?) te kunnen verdedigen: daertoe achte ik bequaemst te zyn, niet alleen een Man van aenzienlyke geboorte, maer die teffens ook met loffelyke schreden den top des Zangbergs beklommen hebbende, vandaer reets dien roem behaelt heeft, dat zyne vaerzen de keurigste ooren kunnen streelen; Deze twee vereischtens, die voor alle andere redenen, in alle Opdragten van dichtkundige werken behooren in acht genomen te worden, munten uit in de persoon van UE WEL EDELE, en dewyl ik my veele jaren agter den anderen, niet alleen vereert zie met

UE WEL EDELHEITS vriendschap, maer ook met die van UE WEL EDELHEITS aenzienlyke Familie, zoo vondt ik niets billy ker en betamently ker, dan dat ik met alle eerbiedt, niet alleen voor 't ooge van al de waerelt myne erkentnisse daer voor betuige, maer ook dezen bundel Gedichten aen UE WEL EDTS. bescherminge toewye; behalven deze reden, heb ik 'er nog eene die niet minder klemt: als ik gedenke aen de ongeveinsde vriendschap in welke UE WEL EDELE eertyts met den zaligen Dichter leefde, en de hoogachting dien hy aen my meer dan eens, voor UE WEL EDELHEITS per-

soon en deszelfs pryswaardige hoedanigheden betuigt heeft, hebbende altoos UE WEL EDTS. vriendschap, die hem zoo vaek gebleken is, in dier-bare erkentnisse willen bewaren; van uwe zyde heeft UE WEL ED. die altoos beantwoort, en ten blyke dat UE WEL EDELE 's Mans wonderbare gaven hoog schatte, hebt UE WEL ED. zyn kout gebeente na zyn doodt willen eeren; getuige hiervan zy het fraeije Lykdicht en Graftchrift door UE WEL EDELE gestelt, en waarmede zy 's Mans gedachtenisse heeft helpen vereeuwigen. Was die Vorst der Nederlandsche Dichters he-

laes! niet te vroeg het gezicht der stervelingen ontvloden, 't zou my niet minder als verwondert hebben, indien hy gedaen hadde, 't geene ik nu als in zyn plaets aen UE WEL ED. ten opzigte van deze Opdragt doe.

Zie daer, WEL EDELE HEER, (zonder eenig vergult of vernis,) de ware redenen die my genoopt hebben de vryheit te gebruiken, van UE WEL EDELE dit VERVOLG DER GEDICHTEN van dien uitmuntenden Dichter aen te bieden. Hier had ik nu een ruim velt open, om breet uit te weiden in UE WEL EDS. aengeboore deugden, ingeschape vriendelyk-

heit, beleeftheit, bescheidenheit, en ryp oordeel in Rechts- en Dichtkunde; doch de zedigheid die in UE WEL ED. alleszins doorstraelt als 't grootste kenmerk van UE WEL EDS andere hoedanigheden, gebieden my, die met stilzwygen verby te stappen.

Ik eindige dan met dien hertgrondigen wensch, dat de Godt der Goden UE WEL EDELE en Mevrouw deszelfs Gemalinne en Familie, van nu af aen tot boven den gewoonen leeftyt bestrale met zyn heil; Bekleet UE WEL ED. in der tyt tot welzyn van Landt en Kerk de Hoogste Eerampten; ziet UE WEL ED. deszelfs

**2v

aenzienlyke Familie groejen, bloejen, en in ongestoorden welvaart leven; dan zal den wensch vervult worden van hem, die altoos met de uiterste eerbied en achting zal trachten te blyven

W E L E D E L E N H E E R ,

U E W E L E D S. *onderdanigen Dienaer*

REINIER BOITET.

d' Uitgever aen den lezer.

Verwacht niet, Dichtlievende Lezer, dat wy deeze Gedichten met veel omslagh van redenen hier verheffen, ofte de wonderbaere fraeiheit, niet minder in deeze dan in des Dichters andere schriften uitblinkende, en voor de doorzichtigste oogen zichtbaer; als met den vinger aenwyzen zullen. Goede wyn, zegt men, heeft geenen krans, goede waer geene aenpryzinge noodigh. Dus is het ook gele-

gen met deeze Dichtstukken. De enkele naem van P O O T, hunnen maeker, is hier de grootste tytel en waerdig ste lof: immers by zulken, die (om Vondels woorden te gebruiken) met kennisse en zekerheit de kroon uitreiken, en het snaterbekken der aeksteren van zwanezang onderscheiden. Ontfang dan, waerde Lezer, deeze Vaerzen, den lesten arbeit van onzen Poëet; lees, zoo't u gelieft, de beschryving zyns levens, door ons gestelt; hou zyne gedachtenis in eere, en vaer wel. In 's Gravenhage den XIX van Slagtmaent MDCCXXXIV.

Het leven van Hubert Korneliszoon Poot.

Het leven van Hubert Korneliszoon Poot.

[†]Niet onbillyk, myns bedunkens, hebben sommigen, van het stuk der Poëzye gewagende, beweert en staende gehouden, dat onder alle kunsten en wetenschappen, de begaeftheit alleenlyk der Dichtkunst, met betrekking, te weten, tot menschen, versteken van eenen ingeschapen trek tot de zelve kunst; aen geenerhande lessen gebonden, door geenerlei oefeninge te verkrygen was.

[†]Inleiding.

Eene zekere hebbelykheit des gemoets en aengebore gesteltenis, zonder welke niemand, om zoo te spreken, tot in de binnenste heiligdommen der Zanggodinnen doorgedrongen is: een Poëtsche geest namentlyk, ryk van aerdige invallen, en vaerdigh om zyne gedachten, op maet en voeten gezet, gelukkig uit te drukken; wert vooral hier vereischt, en hoogstnoodigh geoordeelt. Dan quam 'er, naer de meening der meesten, eerst onderwys te passe; dan most de Dichter, van de Natuur dus gevormt, door de Kunst worden opgequeeckt, en zyne genegenheit en yver door leeringe laten breidelen. En zeker, dat ook de ondervinding, die gewisse leermeesteresse, by meer dan eene gelegenheit, niet gansch duister dit bevestigt hebbe, kan door niemand wedersproken worden. Vruchteloos zagh men menigmael

alle pogingen aengewent van zulken, die, misdeelt van eene begaeftheit, aen zoo weinigen gegeven, en echter vaerzen willende schryven; met hunne wanschepsels en ontydige misgeboorten goden en menschen verveelden: daer in tegendeel anderen, de enkele leiding van hunnen geest volgende, verbazende dingen hebben voortgebracht. Met een enkel voorbeeld slechts, om eenige andere voorby te gaen, lust het my, ten opzichte van deeze leste soorte, het gezegde te sterken, en daertoe by te brengen een uitmuntend en bloeiend Vernuft; een Vernuft, onder ons geboren, van gansch Nederland gekent, en voor uttel tyts, tot onherstelbaere schade der Nederlantsche welsprektheit, wechgerukt. Lichtelyk, meene ik, zal men bevroeden kunnen, dat ik hier het oog hebbe op Hubert Korne-

liszoon Poot; eenen man, begaaft niet alleen met zoo treffelyk eenen geest, als tot de Poëzy vereischt worden kan: maer die bovendien ook, niettegenstaende het lot zyner laege geboorte, als uit eenvoudige lantluiden gesproten, en in den styl zyner ouderen opgetrokken; door eige naerstigheid en vlytigh onderzoek van alle wetenswaerdige zaeken, zynen aengeboren geest krachtigh in zich voortgezet, en eindelyk, door zyne schrandere en doorwrochte schriften, zynen naem, hoe gering ook en duister, der vergetelheit ontrukkt, en aen de onsterfelykheit bevolen heeft.

[†]Van deezes mans leven zal ik, voor zoo verre het zelve ter myner kennisse gekomen is, in deeze weinige bladen eenigh berecht geven; hiertoe bewogen, eensdeels door het aenhoudend verzoek van

[†]Voornemen des Schryvers.

den Boekverkooper Reinier Boitet, die, eigenaer geworden van des Dichters overgebleve Rymstukken, volgens de jongste begeerte van hunnen maeker onder myn oog en toezigt gedrukt; gaerne eene Levensbeschryving voor die uitgave gevoegt zagh: ten anderen door eene drift, om, dus doende, my weder te erinneren, en als het waere te vertegenwoordigen, eenen afgestorven vrient, wiens gedachtenisse my boven anderen dierbaer is.

†HUBERT POOT, om dan een begin te maken, of, gelyk hy schreef, HUBERT KORNELISZOOM POOT; de beroemde man, wiens bedryf en leven hier te melden staet, wert geboren in Abtswout, eene zekere streeke lants, of buitenbuurte, ook bekent onder den naem van Paepsou, en gelegen tusschen de stad Delf en den dorpe de Ketel. In dit Abts- †H.K. Poot wort geboren.

wout, den Abten van Egmont weleer toebehoort hebbende*, en sedert nogh meer verheerlykt door deezen Inboorling; quam de Dichter ter werelt, *Toen*, gelyk hy in zynen Algemeenen Brief te kennen geeft,

*de Loumaent elf
En tweemaal negen schreef met haer verkleumde handen,
In Jakobs schrikkeljaer.*[†]

[†]*Poots Gedichten, 2. deel, p. 82.*

Het jaer namentlyk van MDCLXXXIX. wanneer Jakob de tweede, Koning van Engelant, zich in dat Ryk niet langer veiligh achtende, naer Vrankryk overstak, en den Engelschen troon aen zynen opvolger, Willem den derden, Prinse van Oranje, dien dapperen hersteller der Britsche vryheit, overliet.

[†]De ouders des Dichters, Kornelis Poot, thans nogh in leven, en Katharina Groen-

[†]Zyne Ouders.

* *Zie de Outheden en Gestichten van Delf, Delflant en 's Gravenhage, uit het Latyn vertaelt, en met aentekeningen opgeheldert, door H.V.R. pag. 299. in 8.*

heide, waren luiden nederigh en oprecht; menschen, die geene groote schatten hadden te zamen gebragt, maer die de voorspoet, by vervolg van tyt, in den lantbou, hun bedryf, veelsins bejegende. Aen hun gedenkt hy, zich met een dankbaer harte tot de Goddelyke goetheit wendende, ergens op deeze wyze:

*Gy gaeft my ouders, laeg van naemen,
Maer die 'k my echter om hun deugt
En vroomheit by geen' vorst zou schamen.*⁺

⁺*Poots Gedichten, I. deel p.
106*

⁺Deeze twee menschen, hun huwlyk gezegent ziende met drie dochters en deezen zoon, behalven nogh een dochtertje, heel jong gestorven; lieten de goede opvoeding hunner kinderen zich niet luttel ter harte gaen, en zonden, dus bezorgt, hunnen zoon, onzen Dichter, al vroeg naer Schipluide, ⁺een dorp omtrent eene halve myle gaens van hunne lanthoeve gelegen, ter

⁺Zyne Zusters.

⁺Hy wort ter schoole gezonden.

schoole. Hier gekomen zynde, gaf hy in den beginne weinigh proeven van gaeuheit, en beloofde schier niets minder, dan den man te zullen uitleveren, die hy naderhant geworden is. Men hoore hem zelf in den bovengemelden Brief al boertende hiervan gewagen, en in deezer voege spreken:

*Toen nu myn groote kop bet uit begon te dygen,
Zond Vader, dagh op dagh, maer tot myn hartewee,
My naer de boerenschool van 't Schipluisch A B C.
Hoe dikwyls dropen dan myn tranen langs de wegen!
De meester was niet quaet, maer 't leren stont my tegen.
Als ik dat huis beschou, (wat is de mensch ook dom!)
Sluit my het hart nogh toe, al weet ik niet waerom.⁺*

⁺*Poots Gedichten, 2. deel, p.
83.*

Het bedolven vuur echter eerlang te voorschyn komende, stak hy wel dra alle zyne medescholieren de loef af; ook oefende hy, van zyne ouderen eindelyk t'huis gehouden, en geheel aen den lantbou, het

beroep waertoe hy geschikt wiert, overgegeven; zich nogh op byzondere uren in het lezen, schryven en cyferen, met eene onvermoeide naerstigheid.⁺

⁺In zyne eerste jeugt al wert hy verslingert op de loffelykste kunsten. Eerst hieldt de muzyk by hem aen, en daarna de tekenkunst. Op deeze leste wel het meest gevallen, tekende hy, slechts gedient van eenigh sap, uit bloemen geperst, en andere geringe behulpmiddelen, ook zonder onderwys; allerhande levendige en levenlooze zaeken, op eene geestige en overaerdige wyze.

⁺Vervolgens begost zyn Poëetsche geest zich te ontdekken, en de Dichter, door de Natuur als met eige handen in den schoot der Zanggodinnen nedergezet, gaf blyken eerlang van zyne overhellende drift en geaertheit. Dus tot de rymkunst over-

⁺Aen den lantbou overgegeven, oefent hy zich nogh in het lezen, schryven en cyferen.

⁺Hy wort op de loffelykste kunsten verslingert.

⁺Zyn Poëetsche geest ontdekt zich.

geslagen, zagh onze jonge Lantman wel haest om naer menschen, die hem, ten minsten gelyk hy in dien tyt waende, hier-omtrent met noodige onderrechingen de hant zouden kunnen bieden. †By de zoogenaemde Rederykers dan van de Ketel, Schipluide en eenige andere plaetsen, daer omstreeks gelegen, bekend geraekt; heeft hy in het gezelschap van die bende, meestal uit lantluiden bestaende, die, volgens eene aeloude gewoonte, de Nederduitsche dichtkunst op hunne wyze hanteeren; ook nu en dan zich bevonden, en met hun verkeert. Dit evenwel duurde niet lang; en de Poëet, op den raedt van zekeren Jan Guldeleeu, een lit van het gemelde genootschap, zich van eenige boeken voorzien hebbende; †begost allengs uit andere oogen te zien, en zich ten lesten geheel van zyne spitsbroederen af te zon-

†Hy geraekt onder de Rederykers,

†En zondert zich weder van hun af.

deren. Echter schreef hy, eer hy zich nogh van hun afscheidde, de twee gedichten, met hunne bygevoegde liederen, het geval van Koning Krezus en zynen zoone betreffende⁺; in welke vaerzen geene duistere naervolging van Antonides te bespeuren is⁺: dan hunne hoogdravetheit mishaegde den Dichter naderhant zulks, dat hy, om die reden alleen, eene kleine voorrede, by wyze van berecht, voor die gedichten en liederen gestelt heeft. ⁺Aen dit zeer hinkte niet luttel een groot deel zyner eerste rymen. Ingenomen met het wonderbaer vernuft van den bovengenoemden Schryver, hadt zich de Dichter ook teffens toegelegd op de sterkstuitgezette spreekwyzen van dien verheven Geest. Hierdoor stout geworden in het aenëen-koppelen der woorden, zelfs boven zynen voorganger, en zwellend van styl ten al-

⁺*Poots Gedichten*, 1. deel, p. 358.

⁺Antonides.

⁺Des Dichters eerste rymen.

leruitersten; bragt hy vaerzen voor den dagh, die, even als Vondels eerste rymen, luidt schreeuden en weinigh zeiden.[†] Doch daerna aen ryper oordeel geraekt, heeft hy verscheide van deeze dichten met eige handen gescheurt, en uit de werelt geholpen[†]; vrezende, dat misschien anderen, vroeg of laet, zulke papieren magtigh wordende, die tegens zynen wil, en met krenking van zynen naem, onder de persse zouden brengen.

[†]Den twintigsten van Herfstmaent des jaers M D C C I X . overleedt des Dichters moeder. Het gedicht, by hem, omtrent deezen tyt, op haer overlyden gestelt; is mede onder zyne verworpe rymen geraekt. [†]Echter heeft hy naderhant haere gedachtenisse geviert, gelyk ze waardigh was, haer ten toon voerende en betreurende, als eene vrouwe van ernsthaftige deugt en

[†]Zie *Vondels leven*, p. 12.

[†]Verscheide van die gedichten uit de werelt geholpen.

[†]Des Dichters moeder sterft.

[†]Hy viert haere gedachtenisse.

Godtsvrucht, met eenen styl op haer bedryf passende.[†] Dus storf deeze vrou, zonder de naderende vermaertheit van haeren zoon, (die, door gestadige oefening en wakkerheit meer en meer vorderende, eindelyk in den jaere MDCCXVI. eenige van zyne gedichten in het licht gaf) te beleven.[†] Dit werkje, te Rotterdam, by den Boekverkooper Arnold Willis, met den tytel van *H.K. Poots Mengeldichten* gedrukt; was niet zoo dra te voorschyn, en onder de kunstkundigste oogen gekomen, of elk hadt, in die eerste opgetogenheit, den mont vol van deezen jongen Dichter; niet kunnende begrypen hoe het mogelyk was, dat iemand van zyne gelegenheit en jaeren, zonder kennisse ook van uitheemsche taelen, zulke schoone vaerzen hadde kunnen voortbrengen. Want of schoon hier en daer eenige kleenigheden, als kenbaere te-

[†]*Poots Gedichten*, 1. deel, p. 255.

[†]Hy geeft eenige gedichten, onder den tytel van H.K. Poots Mengeldichten, in het licht.

kenen van des Dichters kintscheit, gelyk hy naderhant schreef, zich opdedden⁺; waren evenwel die in geenen staet, om aen het hemelsche gelaet der Dichtkunst, met eene genoegsaem alleruiterste bevalligheid in deeze gedichten zich vertonende, eenigh merkelyk nadeel toe te brengen. Overäl wert hier des Dichters ongemeene begaeftheit ontdekt, die niet minder in de verscheidenheit der stoffe, dan in de behandeling der zelve te bespeuren was. Zuiverheit van taele, klaerheit en kortheit van zinuïtinge, kunst en kracht van redeneringe, rykdom van overaerdige vonden, de ziel der Poëzye, en majesteit eindelyk en eenvoudigheid, die twee groote kunstdeugden, liepen hier te zamen. ⁺Het gewyde teffens en ongewyde, het stemmige en luchtige, op eene aengenaeme wyze al-omme verwisselt en geschakeert zynde,

⁺Zie het Bericht, gestelt voor het 1. deel zyner Gedichten.

⁺Inhoudt van dat werkje.

vondt men 'er onder de eerste soort, *Jezus Geboortenis*; den *Uitgang van Godts Zoone*; twee aenspraeken, de eene van *Christus tot de Kerk*, en de andere van *de Kerk tot Christus*; de *Lykklagt over den Predikant Theodorus van Elzen*, en meer diergelyke voortreffelyke vaerzen.⁺ Onder de tweede soort verdienden zyne *Minnedichten*, en al wat van dien aert in deezen bondel zich bevondt, ontwyfelbaer de eerste plaetse.⁺ Van deeze leste zeker magh men zeggen, (en kloeke kenners der kunste hebben 'er dus van geoordeelt) dat namentlyk, gelyk dezelve eene zielstreelende lieflykheit en hartinnemende tederheit over zich hebben, zy ook geen duister bewys uitleveren van de natuurlyke aenvalligheit onzer loffelyke moederspraeke;

⁺*Poots Gedichten*, 1. deel, p. 15. 20. 37. 41. 237.

⁺*Pag.* 129.

de taele ook zelfs der Françoisen, die niet weinigh hier vooruit waenen te hebben, luttel toegevende. ⁺Eenigerwyze, doch zonder dievery, waren zy (gelyk de Dichter naderhant zelf zeide) gevormt naer het geestige exempel van den Ridderlyken Poëet en Historischryver Pieter Korneliszoon Hooft, en andere befaemde Dichteren. ⁺Zie *het Berecht, gestelt voor het 1. deel zyner Gedichten.*

En voorwaer onze geestige Lantman gaf, het zy ook van wat zyde zyn werk beschouwt wiert, geene geringe blyken, dat Hooft en Vondel niet alleen met oordeel van hem gelezen, maer zelfs door veel herlezens als in merg en bloet by hem verandert waren. ⁺

Op deeze Doorluchtige Mannen, de zekerste voorbeelden waerlyk die in de poëzye ⁺Hooft en Vondel. kunnen verkoozen worden, staen ook de volgende vaerzen,

in des Dichters Voorzangen te vinden:

*Ik oog, met eerbiedt en ontzagh,
Op fiere Helden die in dichtkunst niemant wyken;
En schoon ik op geen' eenen dagh
Waert ben te noemen by Hoofzwiergen en Vondryken,
Zoo stel ik ze my echter voor,
En klim en hink ze naer op Pindus wenteltrappen.
Dus volgde Askaen Eneas spoor,
Uit Trojes veege vest, met ongelyke stappen.⁺*

⁺*Poots Gedichten, 1. deel, p.
7.*

En elders:

*Ik ben noch jong, maer heb de dichtkunst lang geprezen,
Waerin ik, wilt en woest, by wylen iet begon,
Tot Hooft en Vondel my het beste dichtspoor wezen.
Och of myn traege vlugt die zwaenen volgen kon!⁺*

⁺*Pag. 10.*

⁺Na de uitgave van deeze eerstelingen zyner poëzye, kreeg de Dichter wel haest kennisse aen verscheide menschen,

⁺De Dichter kyrgt kennisse aen verscheide menschen,

liefhebbers en begunstigers der Nederduitsche taele en dichtkunst; ook toegang tot luiden van soorte en geleertheit. Veele, getrokken door de zeldzaamheit der zaeke, quamen hem zien, begroeten, en van hunne achtinge verzekeren. [†]Ten uitersten stonden eens twee of drie jongelingen verzet, die, den Poëet indiervoege op het lant komende bezoeken, geheel op zyn boersch hem daer toegerust, en in het akkerwerk bezigh vonden: niet anders alsof Apollo de ossen van Admetus weder in bewaringe hadt. [†]Dus leefde hier onze Dichter, die, voor het overige, binnen den omtrek van zeker klein schryfvertrekje, niet onvermakelyk van uitzicht, zyne ledige uren doorbragt in bezigheden, dienstigh om zyne aenwassende glori te vermeerderen.

[†]Die hem komen zien, en in het akkerwerk bezigh vinden.

[†]Zyn schryfvertrekje.

⁺In den jaere MDCCXIX. gaf hy het Vervolg der Poëzye van den Heere Arnold Moonen, Predikant, voormaels, te Deventer; een werk van Moonens vrienden zyner zorge en toezigt aenbevolen, in het licht: wel haest, te weten in den jaere MDCCXX. gevolgt van eenige Gedichten, door den Zevenbergschen Poëet Jakob Zeeus geschreven en nagelaten.

Na het afdoen van deeze taek, viel de Dichter aen het overzien en beschaven der gedichten, by hem in den jaere 1716. uitgegeven, en sedert, gelyk hy naderhant in openbaeren druk voorgaf; half buiten zyn weten, en geheel zonder zyn toezigt, herdrukt.⁺ Dus beschaeft, en, naer des Dichters beste weten, in veele woorden en uitdrukkingen verandert, werden deeze vaerzen, met eene ver-

⁺De Dichter geeft het Vervolg uit van Moonens poëzy, en eenige Gedichten van Zeeus.

⁺Zie *het Berecht*, gestelt voor het 1. deel zyner *Gedichten*.

meerdering wel styf driemaal zoo groot als die oude bondel geweest was, eerlang door eene Delfsche drukpersse, genoeg vermaert wegens haere sierlyke netheit; afgelevert, en den dichtlievenden Nederlander medegedeelt.[†] In het berecht aen den lezer gaf de Dichter te kennen, *dat alle de moeilykheden en hindernissen die de lantbou, zyn beroep, naer zich sleepte, hem niet hadden kunnen beletten, in het overschot van zynen naeubepaelden tyt, de handen somwyl aen de citer te slaen, en Apollo zyn offer en yver ootmoedigh aen te bieden. Dat hy het voor geluk rekenen zoude, indien zyne boersche Zanggodin gunstige ooren bejegende. Dat kennis van uitheemsche taelen, en onderrechting van naeukeurige Aristarchen, beide zoo nut en dienstigh om de poëzy haeren juisten tooi te geven, hem ont-*

[†]Het eerste deel zyner Gedichten uitgegeven.

braken, en diergelyke redenen meer. Het werk zelf, in wynmaent des jaers MDCCXXI. uitgekomen, was versiert met een goet getal fraeie plaeten, en daer onder de afbeeldinge des Dichters; voorts vereert met getuigenissen van de Heeren David van Hoogstraten en Joan de Haes⁺; mannen, die onder de zuiverste schryvers van hunnen tyt eene aenzienlyke plaetse verdienden: en zulks met recht bevoegt ⁺Getuigenissen van dat boek. om uitspraeke over deeze uitmuntende stukken te doen. En zeker zy queten zich op eene deftige wyze. Van den Heer Hoogstraten zagh men, behalven een gedicht op het werk, twee byschriften, door hem, ten verzoeke van den Weledelen Heere Joan de Wit, eerst Sekretaris, daerna Schepen en Raedt der Stadt Am-

sterdam, mitsgaders Bewindhebber van de Oostindische Maetschappye, tot billyk verdriet der Latynsche Zanggodinnen onlangs overleden, op des Dichters afbeeldinge gestelt. Een van deeze byschriften vervatte in luttel woorden niet weinigh lofs, en was van deezen inhoudt:

*Dus nam Natuur een proef wat zy wist uit te werken
Aen P O O T, en stortte hem haer geest en gaven in.
De Kunst boodt haer de hant om zyne kracht te sterken,
Waerdoor Natuur en Kunst vereenigden uit min,
Om door dien bant verknocht een proefstuk voort te telen,
Dat zich vertoonen zou volmaekt in alle deelen.*

Ook schreef de Heer De Haes op die afbeeldinge het volgende:

*Wat schrander wezen toont de kunst op dit papier?
Is 't P O O T? men kroon' dit hoofd met eeuwigen laurier.*

*Maer hoe! een eerkrans van die gloriryke blâren
 Past die met reden ook een' lantman om de haeren?
 Wien dit een wonder schyn', dat elk verbazen moet,
 Die weet', dat Febus zelf het vee ook heeft gehoedt.*

⁺De orde en schikking des werks was aldus. Aen het hooft van dit schoone lichaem vertoonden zich eerst en voorâen vier gedichten met den tytel van *Voorzangen*, des Dichters persoon, aert en bedryf eenigszins meldende. Voorts een goet deel *Bybelstoffen*, verscheide gevallen zoo des Ouden als des Nieuwen Testaments behelzende; daarna *Geboortedichten*, *Minnedichten*, *Bruilofdichten*, *Lyk- en Grafgedichten*, *Lofgedichten*, *Mengeldichten*, in twee boeken verdeelt, en eindelyk eenige *Byschriften*. In alle welke vaerzen des Dichters overvliëgend vernuft, snedigh oordeel en (waerom toch zou men 'er

⁺Orde en schikking des werks.

dit leste niet mogen byvoegen?) meer dan gemeene geleertheit, op het luisterrykste doorstraelden.

Na dat het werk afgedrukt en uitgekomen was, wert onze Dichter, die onder anderen ook een exemplaer of afdruksel aen den Heer Hoogstraten t' huis gezonden hadt, deswegen door dien Geleerden Man, in zekeren brief, van achtinge en genegenheit overvloeiende, op de volgende wyze bedankt:

ZEER GEACHTE VRIENT,⁺

Ik eigene door den drang myner veelvuldige bezigheden my toe het geene Cicero ergens in zyne brieven zegt, dat de laete dankzegging niet pleeg bestraft te worden. Ik denke dat hy het neemt in dien zin als wy ons Hollantsch spreekwoord gebruiken,

⁺Brief van D. van Hoogstraten aen den Dichter.

Laet komen, is ook komen. Gaet dit by u niet door, ik bidde om eenige verschooninge over dit uitstel, betuigende middlerwylen dat dit geschrift strekt tot eenigh bewys myner verplichtinge voor zoo fraei een geschenk. My is lief dat zulke schoone gedichten hebben aengetroffen eenen drukker, die het werk zoo keurlyk heeft uitgevoerd. Alleen zie ik dat aen deezen bondel haest veel zal gebreken, omdat gy, aengezet door zoo loffelyk eenen yver, niet zult laten ten dienst te staen aen uwe zoo teder beminde Zanggodinnen. Echter wensche ik het zelve, als zynde niets zoo zeer naer mynen mont als zodanigh letterbanket. Godt zegene de kracht uwer jaeren ten beste der Nederlantsche welsprekentheit, die om zulke voorstanders roept. Dit bidde ik van harte, en dat u believe my te houden in het getal uwer goede vrienden, en der geenen die achtinge hebben voor

uwe ongemeene gaven. In dien wensch zal ik met bede van een zaligh nieu jaer, dat vast aenschiet, afbreken met verzekeringe dat ik blyve,

ZEER GEACHTE VRIENT,

Uw wilvaerdige dienaar

DAVID VAN HOOGSTRATEN.

't Amsterdam den 16. Decemb. 1721.

De vaerzen ook van den Heer De Haes, voor het werk geplaetst, waren al voorheen verzelt geweest van deeze regelen:

WAERDE VRIENT,⁺

⁺Brief van J. de Haes.

Zie hier eindelyk het geen ik gestelt heb,

zoo wel om uwe begeerte te voldoen, als de myne, die ik al overlang gehad heb om U.E. eenigh openbaer blyk van myne achting te geven. Buiten inzicht van onze vriendschap heb ik myn gevoelen hier openhartigh geuit, zooals het by my legt. U.E. gelieve dit hiervoor aen te nemen en te gelooven, dat ik ben

U.E. dienstwillige Vrient

J. DE HAES.

Te Rotterdam den 4. van Wynmaent 1721.

[†]Niet lang na de uitgave, en wel zoo ik meene in den jaere MDCCXXII. wert dit boek, dat zonder privilegie te voorschyn gekomen was, door den Boekverkooper Arnold Willis, van wiens drukpersse de Dichter, zooals gemelt is,

[†]Des Dichters werk wort naergedrukt.

zich voorheen bedient hadde; naergedrukt: met invoeging ook van twee vaerzen, door den Dichter in vroeger tyt gedicht, en sedert by hem verworpen. †In de voorrede wert hy van den Drukker afgemaelt, en ten toon gestelt, als een man, die, tegens zyn gegeven woort en gedaene belofte, zyne schriften, en onder die wel zulke, waeraen hy geen' den minsten eigendom meer hadde, op eene andere drukkerye bestelt hebbende, den Voorredenaer dus van het zyne ontzet hadde. †Dan hiertegens heeft de Dichter (die tot zyn gehouden gedragh bondige redenen meende gehadt te hebben) naderhant in het Berecht, gestelt voor den tweeden Delfschen druk deezer Gedichten, zich verzet, en zyn bedryf, zoo veel mogelyk was, trachten te billyken.

†Beschuldiging tegens den Dichter, in de voorrede.

†De Dichter wederlegt de zelve.

+Omtrent deezen tyt, of (daer ik het rechte bescheidt niet van hebbe) een weinigh vroeger, en daerna nogh eens, of tweemaal; wert onzen Dichter het Welgebore Manschap van Delflant opgedragen.

+Hy wort Welgebore Man van Delflant.

+In het lest ook van den jaere 1722. of daer omtrent, heeft de Dichter een groot en zwaer werk op zich genomen. +Te weten, door de sierlykheit van zynen schryfstyl nu alöm bekent geraekt, was hy verzocht om de hant te helpen houden aen zeker boek, dat by inschryvinge gedrukt worden, drie deelen in folio uitmaken, en den tytel voeren zoude van *Groot Natuur- en Zedekundigh Werelttoneel van aeloude Egiptische, Grieksche en Romeinsche Zinnebeelden of Beeldenspraek; vervattende eene geleerde en leerzaeme uitbeelding en beschryving van alle Deugden, Ondeug-*

+Hy neemt op zich de beschaving der Beeldenspraek van Cezar Ripa enz.

+Inhoudt van dat werk.

den, Genegentheden, Bedryven, Hartstogten, Kunsten, Leeringen en Zinnelykheden; mitsgaders van de Hoofstoffen, Hemellichten, Lantschappen, Rivieren en veele andere zaeken: in het kort een trezoor van allerlei geleertheit. Dit werk, door een' ervaren Tael- en Outheikundigen, wiens naem niet gemelt wort, uit de oirsprongklyke schriften van *Cezar Ripa, Zaratino, Kastellini, Piërius Valerianus, Horus Apollo* en andere Doorluchtige Vernuften getrokken, en in eene Alphabetische orde gebragt, mitsgaders door den gedachten Outheikenner met aenmerkingen en ophelderingen, als mede een' volkomen bladwyzer van zaeken en woorden verrykt; hadt onze Dichter, voor zoo veel hem mogelyk was, in klaer Nederduitsch te stellen, en voorts de uitmuntenste zinnebeelden met toe-

passelyke gedichten te besluiten en uit te breiden. En voorwaer hoe treffelyk hy zich ook hierin gequeten hebbe, kan het eerste deel deezes werks, voor omtrent acht jaeren uitgekomen, getuigen.⁺

Het volgende jaer geeft stoffe tot een ander verhael. ⁺De Dichter namentlyk, het lantleven eindelyk moede geworden, begaf zich met het begin van Bloeimaent des jaers MDCCXXIII. naer de stadt Delf, en zette zich aldaer neder. ⁺Hier wonende, geraekte hy, na verloop van eenigen tyt, in gezelschap verward van menschen, meer gewoon by den drank te vertoeven, dan met zaeken van geleertheit of kunst oefeningen zich bezigh te houden. Wat zal ik zeggen? Aen de eene zyde schynt de vrientschap myne penne hier te willen tegenhouden: terwyl, aen den anderen kant, de waerheit

⁺Het eerste deel uitgekomen.

⁺De Dichter begeeft zich met 'er woon naer Delf.

⁺Zyne levenswyze, daer geleidt.

ons verplicht om, zonder de minste eenzijdigheid, dit Verhael te voltrekken. ⁺Allerbest echter kan hier de Dichter zelf het woort doen, die, tot bezinning eerlang gekomen zynde, deeze verwildering, met eene allerkrachtigste welsprekentheit, en niet zonder beroernis, in zyne gedichten afschilderde⁺; blyken teffens gevende van eene hartelyke boetvaardigheid, die, van tyt tot tyt ryper wordende, hem eindelyk zyne voorige onbezonnenheit met heete traenen, dit weet ik, verfoeien en beschreien deet. ⁺Ook vertrok hy, om zich van alle gezelschap des te beter te kunnen ontdoen, met het einde van Grasmaent des jaers M D C C X X I V . de stadt vaer wel zeggende, weder naer buiten. Hier leefde hy straks op nieu, als in zyn element. Zynen meesten tyt aen de boeken

⁺Hy komt tot bezinning,

⁺*Poots Gedichten, 2. deel, p. 29. 30. 51. 91. 93. 94. 95. 96. Vervolg, p. 6. 7. 8. 10. 71. 72.*

⁺En vertrekt weder naer buiten.

bestedende; ja geheele dagen, somwyl met lezen, schryven en andere nutte bezigheden doorbrengende, scheen hem, gelyk hy verklaerde, deeze geruste wyze van leven niet beter te kunnen worden uitgedrukt, dan met de woorden des Geleerden Ridders, die, op het slot van Muiden diergelyke dagen slytende, zich deswegen in deezervoege hooren liet: *+Nu leven wy hier als die de werelt gestorven zyn, of ten minsten leeren sterven, op zyn Filozoofs. D'eene dagh is den anderen zoo gelyk, dat ons leven een schip schynt zonder riemen, in doode stroom en stilte.* ^{+P.K. Hoofis 31. brief.}

Wel haest wert onze Dichter, dus weder naer buiten gekeert, van verscheide zyner oude vrienden bezocht, hem wegens zyne veranderinge van levenswyze verheffende, en daarmede geluk

wenschende. [†]Hier ook hebben wy hem gekent, ten minsten zeven of acht jaeren lang, en daarna weder te Delf, tot op den dagh van zyn overlyden, als een voorbeeld van ingetogenheit en matigheit: ja zelfs zodanigh, dat hy, om het misbruik voor te komen, ook het gebruik van sommige zaeken achterliet. Dit weten nevens my, en zouden dies kunnen getuigen, Mannen niet alleen van Achtbaerheit, Eerwaerdigheit en gelove: maer ook beroepen wy ons op de ondervinding van alle de geenen, die, sedert den gemelden tyt, eenigen omgang met onzen Dichter gehad hebben. 't Geen des te meer hier gezegt zy, omdat anderen, misleidt, zoo wy hoopen, door verkeert berecht, deeze zaak hebben getracht anders te doen voorkomen.

[†]Nogh te Delf zich bevindende, hadt

[†]Getuigenis aengaende zyn verder gedragh.

[†]De Dichter geeft eenige Vaerzen uit van Oudaen,

de Dichter eenige Vaerzen van den Geleerden Joachim Oudaen uitgegeven; en thans, weder t' huis gekeert, schreefhy eene sierlyke voorrede, gestelt voor den tweeden, of liever vermeerderden druk der Gedichten van wylen den Heere Joan de Haes.[†]

Niet lang nogh buiten geweest zynde, zette hy zeker gedicht op, lang van adem, en ruim zoo geestigh als zeldsaem van stoffe. In dit stuk, een doorluchtigh bewys van des Dichters vruchtbaer verstant, beschreef hy zyne Delfsche doolvaert, en het leven, daer geleidt, op eene *allegorische* en overaerdige wyze. Dit gedicht wert door hem de tytel van *Reisbrief* gegeven, en aen den Heer Jan Oudaen, zynen byzonderen vrient, opgedragen en t' huis gezonden.[†]

In den jaere M D C C X X V . wert de

[†]En stelt eene voorrede voor de Gedichten van De Haes.

[†]Reisbrief. *Poots Gedichten*, 2. deel, p. 51.

Dichter aengegrepen van eene lastige en pynlyke quaele, die hy, naer het oordeel van Geneeskundigen, zich door veel zittens op den halze gehaelt hadde: het graveel namentlyk, die overfelle plaege.⁺ Deze onpaslykheit benam hem niet alleen den lust om de proeven van het eerste deel zyner Gedichten, omtrent deezen tyt herdrukt, behoorlyk naer te zien; maer deet zelfs, als de pyn op het heftigste neep, hem nu en dan om den doot wenschen.⁺ Eindelyk echter, door het lozen eeniger steenachtige stoffe, van zyne quellaedje ontslagen, geraekte hy, kort daeräen, weder tot zyne voorige gezondheid.

⁺De Dichter onpaslyk aen het graveel.

⁺Tweede druk van het eerste deel zyner Gedichten.

Dus herstelt zynde, en de ledigheid aenziende als eene pest, die, in het gemoet eens vat gekregen hebbende, haere bezittinge niet gaerne we-

der inruimt; ontvoude onze Dichter, in zynen kunstyver voortvarende, den glans van zyn opgeheldert vernuft al verder in verscheide vaerzen, die, tot een aenzienlyk getal aenggroeit, en in den jaere M D C C X X V I I . uitgegeven, het tweede deel van zyne Gedichten uitmaekten.⁺ ⁺In dit tweede deel nu (om van den inhoudt deezes boeks mede een woort te melden) vindt men, in de eerste plaetse, eene reex van *Brieven* in dicht, aen verscheide van des Dichters vrienden, Meçenaten en begunstigers zynere poëzye, geschreven; Brieven, die, gelyk ze, naer de stoffe daerin verhandelt, schrander waren van invallen, en des Schryvers grondige kennisse van menigerlei zaeken en gebeurtenissen ontdekten: zoo ook hier en daer eenige trekken en slagen vertoonden, by de Eer-

⁺Het tweede deel zynere Gedichten uitgegeven.

⁺Inhoudt van dat boek.

waardige Aeloutheit t' huis horende, en door behulp van vertalingen met veel oordeel daer afgekeken. Dus was het ook gelegen met de *Velt- en Zeezangen*, waerin Virgilius[†], op verscheide plaetsen, als met handen te tasten is. Door hunne natuurlyke eenvoudigheid, eene hoofd-eigenschap hier vereischt, ten hoogsten behaeglyk, streden zy met de treffelykste schriften, die van deeze soorte in het Nederduitsch gelezen worden, om de kroon. Op de velt- en zeezangen volgden *Geboortedichten*, en voorts *Bruiloftdichten*, *Lyk- en Grafdichten*, *Lofdichten*, *Mengeldichten* en *Byschriften*, even als in het voorgaende deel; ook, naer het oordeel van veelen, niet minder dan die van waerdye. In eenige, namentlyk, van deeze gedichten was, behalven dat ze van geest en wys-

heit t' zamenhingen, ook de trant en maet nieu, en doorgaens zeer gelukkig op de verhandelde stoffe gepast.

[†]Maer wy keeren van des Dichters werk weder tot den Dichter, die, in den jaere MDCCXXVIII. en vervolgens, met het bewerken en beschaven der Zinnebeelden van Cezar Ripa, boven gemelt, onledigh, zynen geest luttel aen de poëzy konde te koste leggen: zulks 'er in een' geruimen tyt weinigh van hem te voorschyn quam, daer zyne groote naeukeurigheit, hoe langer hoe scherper op de geringste zaeken zelfs acht gevende, al mede het haere toe deed. Ook voltrok hy het genoemde boek, en schreef dat geheel af.[†]

[†]De Dichter werkt aen de Zinnebeelden van Cezar Ripa,

[†]Het jaer MDCCXXXII. zagh den Dichter veranderen van staet, en in huw-

[†]En voltooit ze.

[†]Hy begeeft zich in huwlyk,

lyk zich begeven met Neeltje 't Hart, dochter van Jakob 't Hart, Burgermeester, in zyn leven, van 's Gravezande, en Maria de Bye. Met deeze jongkvrou, die hy sedert verscheide jaeren eene oprechte en tedere liefde toegedragen hadde, en in zyne gedichten hooglyk verheft⁺, op den XI. van Bloeimaent des genoemden jaers, binnen 's Gravezande getrouwt zynde; verkoos hy, door eene byzondere reden daertoe bewogen, de stad Delf weder tot zyne verblyfplaats⁺; met voornemen om aldaer (ten waere hem eenige andere wyze van bestaen bezorgt wierde, waertoe hy zeker geene losse noch ongegronde hoope hadde opgevat) eene eerlyke neeringe by der hant te nemen.

⁺In deeze stad woonde en leefde hy nu andermael, maer geheel anders dan

⁺*Vervolg van Poots Gedichten, p. 18. 21. 28. 66. 149.*

⁺En verkiest de stad Delf weder tot zyne verblyfplaats.

⁺Zyne ingetoge wyze van leven.

voorheen: te weten, stil en matigh. In het gezelschap zyner huisvrouw, eene brave en schrandere huishoudster, zyn grootste vermaek vindende, bleef hy geheele dagen by haer t' huis; den tyt, ook in haer byzyn, met zyne letteroefeningen slytende.

Dan deeze wyze van leven, zoo geheel vry van opspraek, en in veelerlei opzichten naer zynen wensch; duurde, gelyk trouwens alle ondermaensche zaeken haere wisselvalligheden onderhevigh zyn, en onze dagen niet oneigentlyk by eene voorbygaende schaduwe vergeleken worden, * niet zeer lang; en de Dichter, al in het begin van den jaere MDCCXXXIII. nu en dan zich onpaslyk bevindende, wert voorts omtrent

* *Psalm CXLIV*. 4.

den Herfst des zelven jaers overvallen van eene ziekte, die naer kunst noch kruiden te luisteren scheen, maer, hant over hant toenemende, eindelyk aen zyne herstellinge twyfelen deet.⁺ Van onlydelyke pyn in de rechter zyde, als ook in het rechter gedeelte des buiks, nachten en dagen met klagen en kermen doorbrengende, hieldt eene slepende koorts hem daerenboven geheel onder. Men oordeelde, namentlyk, dat zyne oude quael hem weder aengegrepen, en de steen ergens eene verzwering veroorzaekt hadde; ook meenden sommigen dat 'er de teering onder liep. In zulk eenen toestant zich bevindende, gedroeg hy zich lydzaam en Christelyk, met eene bedaerde gelatenheit den Goddelyken wille in alles afwachtende.⁺ Als iemant zyner goede vrienden eenige stichtelyke

⁺Des Dichters leste ziekte.

⁺Zyne gelatenheit,

redenen met hem wisselde, en wegens zyne gemoetsgestalte hem ondervraegde; gaf hy onder andere dit antwoord: *De rekening moet bytyts vereffent worden, en dat heb ik zoeken te doen.*⁺ Op eenen anderen tyt zeide hy: *Indien ik iemand wist dien ik verongelykt hadde, ik zoude hem met schreiende oogen om vergiffenis bidden.* By [†]Leste redenen, poozen ook naer zyn einde verlangende, ontviel hem somwyl deeze tael: *Wat zal ik langer in deeze bedorve werelt doen?* Des daegs voor zyn overlyden my by hem bevindende, en naer zyne gesteltenisse vragende, antwoordde hy: *Het zal niet lang meer duuren.* *Schuij,* zeide hy voorts tot zyne huisvrouw, *de gordynen wat wech, opdat myn vrient my nogh eens zien moge;* en hierop my de hant toereikende, wenschte hy my het allerleste vaerwel.

[†]Hy overleedt den lesten van Wintermaent, des jaers MDCCXXXIII. op of omtrent den middagh, in den ouderdom van vierenveertigh jaeren, elf maenden [†]Doot, en twee dagen. Met ongekreukt verstant storf hy en volkomen kennisse: want, onder het uiten van redenen, die niet anders dan enkele Godtsvrucht ademden, en zyn vertrouwen op des Heilants verdiensten te kennen gaven, zyne vrouwe, die, gedurende zyne ziekte, hem alle gerak en gemak aengedaen, en de uiterste proeven eener innerlyke genegenheit gegeven hadde; by de hant grypende, en die met eene doodelyke kracht tusschen de zyne knellende, ontging hem in diervoege de geest. Op den vierden dagh na zyn overlyden wert hy in de oude kerke te Delf ter aerde bestelt, en in het padt, achter den predikstoel heen-

lopende, naer de zyde des orgels begraven⁺; ook werden, na zyne doot, verscheide lykdichten gelezen, zyne gedachtenisse toegewydt.⁺

⁺En begraeffenis.

Geene kinderen heeft hy nagelaten; zynde zyn Dochtertje, een bloempje van slechts dertien dagen out, omtrent vyf maenden voor hem gestorven,⁺ en het gedicht op haer overlyden de leste snik geweest zyner poëzye.⁺

⁺Lykdichten op zyn overlyden.

⁺Zyn Dochtertje gestorven.

Dit was het einde van Hubert Korneliszoon Poot, dien begaefden man, in wien, tot verwondering en verbazing zekerlyk onzer laete nakomelingschap, het geval ten onzen tyde heeft willen toonen, tot welk eene hoogte van vernaemtheit eenige aengebore hoedanigheden, verzelt van eene sterke drift om vorderingen te doen; ook zonder de minste hantleidinge van anderen, iemant opvoeren kunnen.

⁺*Vervolg van Poots Gedichten*, p. 74.

⁺Wat zynen Godtsdienst betreft, hy was door zyne Ouderen in den hunnen dat is in den openbaeren of hervormden opgetrokken, en hadt in zyne jongkheit ook ⁺Zyn Godtsdienst, belydenis daervan gedaen. En waerlyk men moet zeggen, dat hy in dit stuk gansch niet koel noch onverschilligh was; behalven het bywoonen somwyl der predikaetsien, niet weinigh tyts met het lezen der H. Schriftuure doorbrengende, en de gevoelens daerenboven van verscheide gezinthen onderzoekende. Dien Godt, oordeelde hy, het verstant gegeven hadde, was verplicht om op het vlytigste naer te sporen, en met veel arbeids te overwegen, wie onder zoo veele verdeeltheden des Christendoms gelyk hadde; en zich aen die zyde te houden of te voegen: zonder echter andere menschen daerom te haten, ofte de zulken,

die ons tegenstemden, met averechtse verven af te schilderen. †Van ongodistery alleen, en alles wat daer naer zweemde, hadt hy zoo geweldigh eenen afkeer, dat de enkele naem van deeze zaak genoeg was om hem te doen sidderen; geenerlei boeken ook van die soorte immermeer willende lezen. †Sterk wert hy eenigen tyt aengezocht van zekeren Roomschegezinden, reets overleden, een Geleert Man, door zyne schriften bekend, en een Theologant in den aert; om, naer het voorbeeld van Justus Lipsius, Petrus Bertius, Joost van den Vondel en eenige andere geleerde en vermaerde mannen, zich in den schoot der Roomsche kerke te begeven. De byzondere omstandigheden, waerin mogelyk deeze menschen zich bevonden hadden, en hunne inzichten, daer-uit geboren, verzwygende, of niet onder-

†En afkeer van ongodistery.

†Hy wort aengezocht om zich tot de Roomsche kerke te begeven.

zoekende; zocht de gemelde Roomschegezinde onzen Dichter slechts tot zulk eene verwisseling van, Godtsdienst, met veele redenen te bewegen: ook schonk hy hem eenige Roomsche boeken, over verschilpunten handelende, en beschikte hem andere te leen. Echter trok deeze man geene andere vrucht van zynen arbeit, dan alleen dat de Dichter in eene lang durige twyfeling viel; zulks het somwyl geschapen scheen naer den wensch van zynen aenzoeker te zullen uitvallen; totdat eindelyk onze Poëet, met andere luiden hierover in gesprek geraekt, door de opgevatte zwarigheden heengeholpen, en gerust gestelt wert.

[†]In hoe hoog eene achttinge hy by zyne tytgenooten, mannen van geleertheit en oordeel, gehouden wiert, is ter zyner plaetse eenigszins aangewezen; ook

[†]In welk eene achttinge hy by geleerde mannen gehouden wiert.

schreef de Heer Joan de Wit, mede boven gemelt, een zeer schoon byschrift op eene afbeelding des Dichters; welke beeltenis, met de genoemde vaerzen pronkende, thans nogh berust onder het nagelaten kunstwerk der vernuftryke Joffer Joanna Koerten. Niet geringer zeker is de lof, dien de Weledele Heer Balthazar Huidekooper, in zyne doorwrochte Aentekeningen over Vondels Ovidius, onzen Dichter heeft gelieven te schenken: nu eens den grootsten Naervolger van den grootsten onzer Dichteren; dan eens het Wonder onzer Nederduitsche Dichtkunst, en doorgaens den Netten, den Zuiveren, den Sierelyken, den Voortreffelyken Poot hem daer noemende.⁺ Hier benevens ook plagh hy te deelen in de vriendschap en gunste van Antoni van Leeuwenhoek, dien schranderen on-

⁺Zie B. Huidekoopers
Aenmerkingen over Vondels
Ovidius, p. 24. 40. 56. 100.
240.

derzoeker der natuure; Adriaen vinder Werf, den Apelles van zynen tyt, en eenige anderen, die zyne uitmuntende gaven kenden en waerdeerden.

⁺Zoo groot van geheugen als van oordeel zynde, wist hy niet alleen de schoonste trekken, en aerdigste manieren van uitdrukkingen en bewoordingen, in allerlei soorten van bevallige schriften af te zien, en zich eigen te maken; maer hadt bovendien ook het geluk dat veelerlei zaeken, lang voorheen gelezen, hem, wanneer hy ze noodigh hadde, weder te binnen quamen, en straks, het een of het ander boek opengeslagen zynde, van hem gevonden wierden. Op deeze vaerdigheid verliet hy zich zoo zeer, dat hy sedert een' geruimen tyt geenerlei aentekeningen hieldt; dan naderhant, vrezende misschien dat hem zulk eene begaeft- ⁺Zyn geheugen en oordeel.

heit met den ouderdom ontschieten mogte, heeft hy deeze en geene waarnemingen op het papier gebragt.

[†]Naerstigh was hy inzonderheit; by afgebroke uuren, toen hy nogh aen den lantbou verknocht was, ja dikwyls gansche nachten, en naderhant geheele dagen, met het onderzoeken van menigerlei outheden, historien, zeden en gewoonten van volkeren, het doorbladeren van Redenaers en Poëten, vroegere en laetere taelschriften, het Nederduitsch betreffende, en wat meer van dien aert waere, zich bezigh houdende. Van zoo groot eenen leeslust gedreven, verzamelde hy van jongs af al wat hy byeenbrengen koste, en kocht 'er, wanneer de gelegenheit zich daertoe aanbodt, eenige boeken voor: ja zelfs ging deeze drift zoo verre, dat hy op zekeren tyt, niet

[†]Zyne ongemeene
naerstigheit en leeslust

zeer van gelt voorzien zynde, eenen gouden ring, dien hy in zyne jongkheit gewoon was te dragen, verkoft; de penningen, daarvan gekomen, al mede op de bovengenoemde wyze bestedende. Voor het overige waren zyne meeste boeken, gelyk hy zelf ergens zeit, gulhartige geschenken van goede vrienden en edelmoedige menschen.⁺

⁺Van zyne bedrevenheit in de eigenschappen onzer taele kunnen zyne schriften beter getuigen dan wy. Grondigh was hy en in allen deele daerin ervaren⁺: met recht, zeker, begrypende, *dat, alhoewel eene goede tael juist geen goet gedicht maekt, naerdien hiertoe vry iet meer dan bloote woorden vereischt wort, het nochtans ook zeker was, dat het geene fraeie vaerzen kunnen zyn, die, schoon by geval van eenige goede gedachten voorzien,*

⁺*Poots Gedichten, 1. deel. p. 11.*

⁺Zyne bedrevenheit in de eigenschappen onzer taele.

⁺*Zie de Voorrede, gestelt voor den Delfschen druk der Gedichten van J. de Haes.*

door hunne kreupele en kromme worgtael, de ooren der toehoorders om wasse stopsels doen wenschen, tegens het dootsgevaer dier yslyke lieflykheit.

⁺Onder de Schryvers die hy meest poogde te volgen, of al volgende op de hielen trat, en in eenige opzichten voorbystreefde; waren (gelyk wy alrede ten deele hebben aengemerkt) Hooft en Vondel de voornaemste.⁺ In hunne schriften was hy zodanigh bedreven, dat hy, terstont en op staenden voet, allerlei exempelen daeruit by te brengen wist; ook zelf niets byna schryvende, dan het geen op het gezagh van die twee wondergroote Letterhelden steunde. Gereeder liet hy zich nooit uit, dan daer hem gelegenheit voorquam om van hun te gewagen.⁺ *De weêrgalooze Dichthelden Hooft en Vondel*, liet hy zich ergens

⁺Schryvers, door hem gevolgt, en meest by hem in achtinge.

⁺Hooft en Vondel.

⁺Zie de gemelde Voorrede.

hooren, mogten de eerste lauwerkransen, hun onbetwistbaer in vollen eigendom toekomende, uit het stryvelveld der poëzye, veilig wechdragen; daer teffens byvoegende, dat het byna buiten 't bereik scheen van het menschelyk vermogen den Ridderlyken Drost, die gezegt wert door de wolken te wandelen en de starren te genaeken, of den Agrippyner, alom voor Vorst en Vader der Nederduitsche dichtkunst erkent, in hemelsche gedachten en eenvoudige majesteit te willen evenaeren.

+Naest hen stont Vollenhove zeer hoog by hem te boek; ja niet zelden voorwaer haelde onze Dichter (de geleertheit, zinryke wyze van schryven en zonderlinge netheit van dien vollen vruchthoorn ten hemel toe verheffende) het hart op in den lof deezes beroemden mans. +Vollenhove.

+In Antonides prees hy de weelige over-

+Antonides.

vloeientheit van geest en rykdom van verstant, aen deezen Dichter eigen, en in het werk des Ystrooms en andere zyner dichten te bespeuren. Ongemeen ook behaegden hem de Herderszangen van Moonen⁺, de Byschriften van Geeraert Brandt⁺, en eenige vaerzen van Jeremias de Dekker⁺, *die*, zeide hy, *met sommige schrandere slagen zelfs Vondel te boven gaet.*

⁺Moonen.

⁺G. Brandt.

⁺J. de Dekker.

De Hartspiegel van Henrik Laurenszoon Spiegel⁺, schoon in vroeger tyden geschreven, en duister op veele plaetsen van diepzinnigheid; beviel hem echter, om andere hoedanigheden daerin begrepen, zodanigh, dat hy dat boek verscheide reizen las en herlas, zeggende, *dat het een onvolprezen werk en onuitputbaere bron was van geleertheit, wysheit en*

⁺H.L. Spiegel.

ernst, niet zonder groote reden door Vondel en anderen aengeprezen.⁺

⁺Indien men ook kennisse begeere van zynen aert, eenige meenen dat hy, even als Vondel, in het gezelschap der menschen luttel sprak⁺; zynen geest ook gestadigh ingespannen hebbende en peinzende op zyne vaerzen: en alhoewel ik dit niet geheel tegenspreken wil, als die uit zynen eigen mont weete op hoeveel arbeids en zweets hem zyne gedichten quamen te staen; zoo moet ik echter zeggen, dat hy ook veeltyts, wanneer hy op zyn dreef, en onder menschen van zyne verkiezinge en zinlykheit, of op eenige andere wyze aengenaem van ommegang, zich bevondt; gansch niet spraekeloos was: inzonderheit als 'er over zaeken daer hy t'huis hoorde te spreken

⁺Zie *Vondels leven*, p. 79.

⁺Des Dichters aert.

⁺Zie *Vondels leven*, p. 84.

viel: dan leefde al wat aen hem was, en de tyt, aldus gesleten, scheen, door genot van zyn gezelschap, zoo ras verstreken als verscheenen.

+Luttel moedts evenwel op zyne ongemeene gaven dragende, ja kleen in zyne eigene oogen, kost hy naeulyks begrypen hoe het mogelyk was, dat sommige menschen zoo met hem ingenomen waren. *Ik kruip toch mê*, schreef hy in een' zyner Dichtbrieven van zich zelve,

+Zyn kleen gevoelen van zich zelve.

*+Ik kruip toch mê, Godtwouts, naer 't blinkend koor der eere,
Hoe luttel onderleit van voorraedt op dien togt;
En vorder schier zoo veel, wat ik my wend of keere,
Alsof ik zinneloos met myne schaduw vocht.*

+Poots Gedichten, 2. deel, p. 7.

Uit deezen hoofde was hy zeer nederigh en eerbiedigh in zyne verkeeringe; ook eenigszins bedeed, wanneer hy met luiden van rang te spreken hadde; duch-

tende dat men hem eenige misslagen, die hy uit boersheit zorgde te begaen, qualyk nemen mogte: daer in tegendeel zyne ongemaekte beleeftheit en gulhartigheid, waerin eene eerlykheit en oprechtheit van zeden doorstak, hem by alle brave menschen geacht en bemint maekten.

⁺Voorts was hy (om ook van zyne gestalte en gedaente eenigh denkbeeld te geven) een man lang en gezet van persoon, gezont doorgaens en sterk. Zyn aengezicht, ^{+Zyne gestalte en gedaente.} tamelyk vol, was een weinigh bruinachtigh van verve, met een' frisschen blos op de kaeken; zyn hair, zwart van kleur, kort en eenigszins gekrult. Licht bruin waren zyne oogen, daer de schranderheit van zynen geest in scheen te speelen; zyne gebaerden mannelyk en rustigh.

[†]Eens wert hy geschildert, welke schilderye, door den Schilder Thomas vander Wilt uitgewerkt, en zeer wel gelykende, naderhant in myne handen gekomen is. Door [†]Zyne afbeeldinge. deeze afbeeldinge, naer welke ook de print gesneden is, kan zyne uiterlyke gedaente by ons in geheugenisse blyven; terwyl zyne schriften het beste en duurzaemste tafereel verstrekken van zynen geest.

**Lykklagt over Hubert Korneliszoon Poot,
Het licht der Nederduitsche poëzye onzer eeuwe.**

Aen den zelven.

Zoo sloeg de Doot u neder,
Doorluchte Man! wat sterflot trof ooit wreder?
Hoe quyt myn dicht, o Vrient,
Zich by uw lyk, gelyk uw deugt verdient?
Ik bleef, hoe menigvuldigh
Aen u verplicht, u liefst deez' lykdienst schuldigh:
De wyze Reden schiet,
Och, ver te kort, by radeloos verdriet.

Ik mis uw goude lessen,
In u alleen de driemael drie Godessen;
De voesters van uw' geest.
Uw scheiden treft, beroert my allermeest.
Uw heuscheit, nooit bezweken;
Uw gulle gunst, voor andren my gebleken,
Quam, vroeg ook zelfs en spâ,
Met onderwys, vol arbeids, my te stâ.
'k Herdenk (o droef herdenken!)
Dien gulden tyt, en wat ge ons plagt te schenken;
En wat, van u belooft,
Ons door uw doot al teffens wort ontroost.
De Dichtkunst, al verlegen,
Voelt dit verlies, tot lykmisbaer genegen;
Verzucht, bezwymt, en zygt
In onmagt neêr, nu gy voot eeuwigh zwygt.
O Fenix der Poëten,
Van hoogen geest, van hemelsch vuur bezeten;
O Licht van uwen tyt,
Wat woester lot of u aen ons benyt?
Wat quelling heeft uw dagen
Aldus verkort? gy, minst gewoon te klagen,
Verkropte licht het leet,
Dat u hier trof, u vinnigh trof en wreet.

Hoe scheen, och, onder 't hooren,
 Augustus eeu, die kunsteeu, korts herboren,
 Wanneer uw zuivre tong,
 In zwierigh Duitsch, haer schoone vaerzen zong!
 Wat Schryvers, hoog te zetten,
 Die eedle tael ooit veiligden van smetten;
 Uw vyl vooräl, uw styl
 Quam hier te baet, schoon voor een korte wyl.
 Nu, ramp op ramp ontweken,
 Bewoont uw geest de ruime hemelstreeken;
 Aenschout, gerust en bly,
 En eert, en dient de Godtheit van naby.
 Ik volg uw lyk, vol rouwe,
 Den rou gelyk van uw bedrukte vrouwe;
 Uw troosteresse in druk,
 Uw' levenslust, de hoop van uw geluk.
 Zy voelt, vermoeit van treuren,
 Den hechten bant der huwlyksliefde scheuren:
 En ik, ai my! ontbeer
 Een' vriend in u, een' broeder, of iet meer.
 Helaes! wat is het leven,
 Voor luttel tyts den mensch te leen gegeven!
 Gelukkigh, die, als gy,
 Veel storms ontzeilt, en weêrspoets tegenty.

J. SPEX.

Vervolg der gedichten van H.K. Poot.

Aen Godt.

Wanneer wy menschen baet genieten van malkander,
Zoo vangt het pryzen aen, en d' een bedankt den ander.
 Ten minsten gaet dit zoo daer d' edelmoedigheid
 Niet glat versmeten leit.
En zou men u dan niet, naer 't uiterste vermogen
Van lichaem en gemoet, erkennen en verhoogen?
 U, die al 't goede schenkt, ook 't geen men andren geeft?
 Dat waer gansch onbeleeft.

Ja 't heel verzuim hiervan stelt redelyke geesten
En schepfels vol verstants den redeloozen beesten
En monsteren gelyk. Elk volge zynen plicht
Dies voor uw aengezigt.
Aldus, myn Schepper, staen door my, met heusche klanken,
Uw vaderlyke zorg en milde gunst te danken.
'k Weet, hoe gy my verschult, en zing 'er heden van,
Zoo deftigh als ik kan.
Myn citer zwygt nochtans, hoe gy, naer d' edelste orden
Der kunstige natuur, my mensch geboren worden
En 't licht ontfangen liet. Dat 's wel gering noch kleen;
Maer allen als gemeen.
Het lust me u lof te biên in 't juichen over zaeken,
Die enkel u en my, of niemant nader raken.
Doch waer ontgin ik best dien schier volmaecten kring
Van heil en zegening?

Gewislyk, nimmer wreet, en zelden streng te wezen,
Maer altyt alles nut waer 't zyn kan, wort geprezen.
 Dat voegt den Eigenaer van aerd- en hemelryk.
 Dat 's hemelkoningklyk.
En zoo heb ik van aert geduurigh u bevonden.
Als zulk een' viere u de grondelooze rond
 Der vloeiende eeuwigheên en 't onbesef baer ruim,
 Gedraeit op uwen duim.
Gy deet, gelyk een bloem, wiens groen zich voelt besproeien
Door koelen lentedau, myn tère jongkheit groeien:
 En daermê wies ook op die heete trek en gunst
 Tot dicht- of schilderkunst.
Myn lichaem, schoon genoeg door welgeschape leden
En kloeke manbaerheit, vint aen zich nergens reden
 Van klagen, ja vry niets dat zonder naberou
 Verandert worden zou.

Hoe bezigh laet het my de buitenzaeken binnen,
Door 't fix en vol gebruik der uiterlyke zinnen!
Wat blyft het zich gewenscht bewegen op myn' wil,
Of in zich zelf en stil!
Met welk een wakkerheit volhardt het in 't verrichten
Voorts van meer ingedrukte, of aengebore plichten,
Waervan 't zyn' duur ontleent, en zonder welke 't ras
Verdween tot stof en asch!
Dus leef ik niet alleen gezont en onbeschadigt,
Maer braef met voedsel ook en deksel beweldadigt.
Gy geeft my dagelyks uit uwen overvloet
Het geen ik hebben moet.
Want schoon ivoor noch gout myn wooning heerlyk maken,
En ik my niet beklê met vorstelyk scharlaken
En dierbaer sabelbont; zoo baert my evenwel
De koude geen gequel.

En of wel op den disch, die my verquikt met spyze,
Niet dikwyls iet verschynt, gekocht ten hoogen pryze:
De honger niettemin genaekt myn ingewant
Noit met zyn dootschen tant.
Dies is hy zekerlyk van onverstant uitstekent,
Die al myn lichaemsheil niet voor zeer treflyk rekent.
Dan 't geen myn ziel verkreeg draeft, acht ik, in waerdy
Dat nogh al ver voorby.
Die wert, o hoogste Vorst, -zoo mildt van hemelpanden,
Door uwe onsterfelyke en aengebete handen
Beschonken met geluk, dat my, hoe 't klimme of vall',
Noit gansch verlaten zal.
Hoe hoog of laeg myn deugt zich houde of zy te pryzen,
Staet myner dichtpen niet, maer u eens aen te wyzen.
Doch zoo, gelyk ik hoop, iet daervan in me zy;
't Verrykt en zaligt my.

En wat myn wetenschap en kennis magh betreffen;
Die kan noch wil ik mê verachten noch verheffen,
Nochtans vertrouut myn geest, dat gy hem daarvan niet
Geheel verstemmen liet.
Maer dat ik gaerne my tot vroomheit wil gewinnen
En wysheit, durf ik wel in 't openbaer bekennen:
En zeg u hartlyk dank voor dien gewyden aert,
My ruim een werelt waert.
'k Ga vorders welgemoet van andre zaeken zingen.
Voorwaer, niets ydels baet de ziel der stervelingen.
't Verlies van schaedlykheên is nutte en groote winst.
't Bemintste deugt wel minst.
Gy hebt my, die voorheene in reukloosheit gedompelt,
En door het vleiend leet der hel schier overrompelt
En vastgekettet lagh, 't gevaer in 't endt doen zien
Dat ik begeer t' ontvliên.

Ook doen uw menschenliefde en trou my alles haeten,
Wat ik betrachten dorst, doch na had moeten laten,
 Zoo 'k uwe glori zocht. Dus maekt gy hier gewis
 Wat lichts van duisternis.
Zoo gaeft ge aen aerde en been weleer 't volstrektste leven.
Zoo leerde ge eens een' staf puikschoone amandels geven.
 Zoo bragt de nadruk ook van uw almagtigh woort
 Uit niet al 't schepsel voort.
Een mensch, helaes! dien gy, met zwygend wanbehagen,
Zich zelve aenbeveelt, heeft kans tot eeuwich klagen,
 En is, hoe vrolyk, veeg. Wat of hy gruwzaam noemt,
 Die dit als wenschbaer roemt?
Geen leven, als gy weet, zweemt beter naer een' wingert,
Die, volgens zyn natuur, langs d' aerde kruipt en slingert,
 En, dus gelaten, niets, door ranken, vrucht, of stam,
 Verdient dan vloek en vlam.

En van dien staet heb ik misschien niet ver gezeten.
Doch uwe erbarmenis verzekert myn geweten
Nu schier hantastelyk, dat uwe Majesteit
Myn' wandel begeleidt.
De matigheid kan nu vry anders dan te vooren
My met haer nuchtre tael en zuiver wit bekooren.
Die deugt versiert beï ziel en lichaem, waer ze oit is,
En houdt ze flux en fris.
'k Was door zwaermoedigheid eens byster onvoorspoedigh,
En lang benaeut en naer: nu gunt gy het blymoedigh
En liefelyk gezigt der schoone schepsels my,
Verdriet- en kommervry.
O hoe verlies ik nu met lust my in 't beschouwen
Van hemelront en lucht en beeken en landouwen!
Dit maekt gy me oit wel eens zoo zoet en zonderling,
Dat ik van blyschap spring.

Doch niets van al het geene uw gunst my toe quam voegen,
Verdooft den gloor des schats van 't zaligh vergenoegen.

Dat geeft me een hart vol goet, waerby geen huis vol gout

Oit haelt, of prys behoudt.

Ja daerdoor magh ik wel my zelven ryker schynen,

Dan of ik d' eedle gout en blanke zilvermynen

Alöm als heer bezat, en al het parelstrant

Van 't geurigh morgenlant.

Hiernevens tracht de hoop my eigendom te geven

Aen een' nogh schooner stant en veel gewenschter leven.

Zoodanigh vaer ik thans. Zoodanigh, goede Godt,

Lacht myn gezegend lot.

Heb eindeloozen dank. Laet alle hemelkringen

En wereltstreeken voorts uw' lof en glori zingen.

Heb eindeloozen dank en glori, en verschoon

De laegheit van myn' toon.

Levensverbetering.

Tot 's Hoogsten lof en glori,
En 's naesten dienst en nut, begeert myn blyde lier
Te melden, hoe een dier
De menschlykheit verkreeg. Geen nietige histori.
't Aertswonder, dat ik meen,
Is in 't veranderen van iemants hart gelegen,
Die, hier om reên verzwegen,
Nu liever sterven zou dan leven als voorheen.
Dees dan, nogh korts woestaerdigh,
Bedriegt het alles thans door onverwachte deugt.
O hoe gevoeligh heugt
My zyne tuchtloosheit, Godts gramschap dubbel waerdigh!

'k Moet schreien, daer ik zing.
De vriend is my nu wel bekender dan te vooren,
Doch was, hoe wydt verloren,
My toen op ver na ook geen wilde vreemdeling.
Hem boeide 't gulzigh zuipen.
Op zoo verrot een zaek smeed hy zich zelven wech.
O, 'k schaem my, dat ik 't zeg,
Zyn leven liep gevaer door natte kelderstuipen.
Wat was hy somtyts dwaes!
Hoe qualyk kosten dan de heuschen by hem duuren!
Ja elk misprees die kuuren.
Het dronken wynhuis zelf keek neêr om zulk geraes.
Hy, hy kon 't kransbort vinden,
En t' zynent kruik en kroes, hoe malend heengezet.
Die dingen trof hy net,
Ook als hem koude nacht en heete drank verblindden.

Dus plagt een woekeraer,
Schoon in 't geheugen heel verbystert door 't verouden,
Wel fix en vast t' onthouden
Waer hy zyn gelt beleî, hem zoo gansch zonderbaer.
Dier kocht myn dwaler 't lyden
't Geen volgt, wanneer gy drinkt met maetloos onbescheit.
O zotte elendigheit,
Die een metaele ziel met deernis zou doorsnyden!
Hy scheen, (ai my! 't ontbreekt
Aen voegelyk geluit myn redelyk verfoeien)
Hy scheen in 't quaet te groeien,
En dikwyls weeken lang in razend nat geweekt.
Geen vest, door vyantszwaerden
Omcingelt, en alrede in bittren hongersnoodt,
Verlangde oit bet naer broot,
Dan zyne keel naer vocht. O schandelyk ontaerden!

Hy gaf van beternis
Bywylen wel eens hoop; doch liet het daerby rusten,
En volgde al weêr zyn lusten.
Dusdanigh leefde dees, indien dit leven is.
Ten lesten zagh de Hemel
Met mededogentheit zyn onrein schepsel aen.
Hy zagh 't verlegen staen
Door dit beweeneelyk en stinkend plensgewemel.
Zyn Geest, die niets vergeet
Dan 's boeters wanbedryf, quam neêr, hier noit geduchter.
Zoo wert de dronkaert nuchter.
Een blyk, dat Godt nogh raedt en baet voor zondaers weet.
Nu is de mensch behouden.
Nu proeft en acht hy 't zoet der stille matigheid,
Met grooter trek verbeit
Dan veelen mogelyk van hem vermoeden zoude.

Dus triomfeert myn helt.
Hy wenscht de deeglykheit met zyn verbeterd leven
Volstandigh aen te kleven.
Ai zie, hoe nieu een' aert hem d' Opperste bestelt.
Dat 's hulp en heil genieten.
Die weldaet was zoo groot, dat ze onder maen en zon
Niet grooter wezen kon.
Dat magh genadewerk en hartherscheppen hieten.
Zoo weet de brave kunst
Van ruwgewassen hout een deftigh beelt te maken:
Een beelt, dat ons doet blaken
Van liefde tot de deugt, betaelt met eer en gunst.
Nu kan geen pen beschryven,
Hoe groot de blyschap is, die in 't bedaert gemoet
Gevoelt wort en gevoedt,
En ook (dit hoopt de man) voor eeuwich zal beklyven.

Ik spreek van geene vreugt,
Al t' arm uit overdaet en ydelheit geboren.
Neen. Die zou deze storen.
De waere vrolykheên zyn dochters van de deugt.
Hy krygt een vol behagen
In 't goede, en 't schynt hem vreemt, dat we ergens onmaet zien;
Want, Godt bewaer ons, wien
Kan 't lusten (denkt hy nu) een hel in 't hart te dragen?
Voorts zent hy thans geen woort
Naer boven dat niet zacht en gunstigh wort bejegent,
En naer den eisch gezegent.
Die Godt gehoorzaam is, wort best van hem verhoort.
Zie daer: dit zyn de dingen
Die 't me onlangs oorbaer dacht t' ontvouwen, ront en vry.
Zoo staet het, fris en bly,
Geschapen met deze aert- en lustverwisselingen.

Och of de gulzigheit
Iet goets, iet eereyks uit dit exempel leerde,
En zich oprecht bekeerde,
Tot hemelhoogen roem der Oppermajesteit!

Gepeinzen.

Als ik aen 't bly geluk herdenk,
Dat eertyts my zoo zoetlyk streeelde,
Terwyl 't met menigh ryk geschenk
En mildt onthael my gul bedeelde;
En daerbeneven overweeg,
Hoe ik 't ontving met koele groeten,
Of somtyts, gansch van liefde leeg,
Verschupte met ondankbre voeten:

Dan stikt myn hart van bangen rou;
Dan smelt myn ziel in droeve traenen;
Dan moet myn teêrbeminde Vrou
Tot moedherneming my vermanen.

Dit doet zy ook, met, keer op keer,
My nieuwe hoop en troost te geven;
Waervoor de Hemel haer vereer'
Een lang en welgelukkigh leven.

Doch, ben ik eens een wyl goetsmoeds;
Dat magh byna geen welzyn heeten.

Het bitter broot des wederspoets
Wort noit met goeden smaek gegeten.

Ik ben veel braeve vrienden quyt,
En moet aldus hun goetheit missen.

Dit vult vooral myn' zuuren tyt
Met treurige bekommernissen.

Myn vaste middlen vallen kort,
Myn dagelyksche winsten, mager;
Ja 't lot, dat rank van deunheit wort,
Herschept den zinger in een' klager.
Toen ik weleer niet voorwaert wou,
Quam my 't geluk schier alsins tegen:
En nu 'k (o Godt!) zoo garen zou,
Sta 'k droef belemmert en verlegen.
Men zou de rupsen in 't geboomt,
De horzels, die met angels quellen,
En alles, waer verdriet af kooft,
Dies eer dan myn beduchtheên tellen.
Zoo dan myn heil eens wederquam
Van daer 't myn wilde zinnen dreven,
En my weêr in genade nam,
Wat zou myn ziel in vreugde leven!

'k Zou Godt, zoo veel ik kon en mogt,
Met aengenaeme klanken pryzen.
Ochof, aen 's hemels oosterbogt,
Die gouden dagh begon te ryzen!

**Verjaergroet aen myn Beminde Neeltje 't Hart.
*Op den XXIV. der Hooimaent, MDCCXXXI.***

't Verjaeren myner Zielvriendinne
 Belaed my met een' lieven plicht,
Waervan ik my, uit waere minne,
 Dus quyt met een geboortedicht:
Gezegt zy de dagh, gezegt
 Het uur, waerin gy, o myn H A R T ,
Voor d' eerste mael van 't licht bejegt
 En hemelsch aengelachen wert.

Dien stont zal ik voor heiligh roemen,
Zoo lang my Godt in 't leven spaert;
En altyt loof en zomerbloemen
Schakeeren, als myn Lief verjaert.
Want met haer werden fris geboren,
Tot hoop en troost in liefdepyn,
Volschapenheên, die 't hart bekooren,
En heuscheên, die almagtigh zyn.
Die allermildste tyt vereerde
Der werelt zoo gansch zoet een vrou,
Dat ik het leven niet begeerde,
Zoo Godt ze my onthouden wou.
O welk een schoonheit! welke leden,
Met val en zwier zoo ryk bedeeft!
O welke zeer lofwaerde zeden!
O H A R T , dat my het hart ontsteelt!

O H A R T , gemaekt tot hartevangen!
De zon blinkt zoo bevalligh niet
Als d' eedle straelen, die, met drangen,
Gy uit uw heldre lonkers schiet.
Hoe schoon ook 't gulden Oost magh blozen,
Als 't lieflykst uchtent wort en daegt,
't Voert op de kaeken slechter roozen
Dan gy, myne uitverkoore Maegt.
En voor uw prille blankheit zwichten
De leli en het witste albast.
Ik vind geen' styl, in 't vrolyk dichten,
Die op de stof hier effen past.
'k Verzwyg ook dus, uit onvermogen,
De gaven uwer schoone ziel,
Waerop, voor 't myn lang, uit den hoogen,
't Verlievende oog des Scheppers viel.

Nochtans ben ik verplicht te pryzen
Uw moedige trouhartigheid
En eereyke gunstbewyzen,
Daer d' afgewezen nyt om schreit.
Die zyn het eeuwich leven waerdigh.
Die boeiden, maer te wonder zoet,
Myn veilgestelde vryheit vaerdigh,
En strekken schier myn hoogste goet.
'k Erken my daeraen dier verbonden.
Maer, o myn Liefste, laet dien lof
Noit leugenachtigh toch bevonden
En ydel worden met de stof.
Hou my uw woort, myn Overschoone.
Maek my eens dra, als Bruit, verheugt;
En zie, hoe 'k dan myn liefde toone,
U toegedragen van der jeugt.

Wat worstel ik met minënden!
Hoe treurigh moet ik, in die pyn,
Van ver myn zuchtjes t' uwaert zenden,
Die warm, ja heet van liefde zyn!
'k Volhard in edelaerdigh prachen,
Om u te winnen, met den tyt.
Denk, hoe 't genoegem hem leer' lachen,
Die arbeit doet, en armoë lyt.
Indien de min uw hart doorgriefde,
Gelyk 't koraelen montje zeit,
Zoo eer 't gebiet der Huwlyksliefde
Met nygende gehoorzaamheit.
Wat is de schoonheit, die blyft pratten,
En enkel voor zich zelve leeft?
Wat baeten opgeleide schatten,
Daer niemant oit gebruik van heeft?

Wat nut verschaffen pronkjuweelen,
Die buiten beziging vergaen?
Of eël gebloemt, dat op zyn steelen
Verwelkt, en ongeplukt blyft staen?
Gy kunt my niet volstrekt beminnen,
Zoo lang gy 't zoete paren schuwte,
En, in uw jongkvroulyke zinnen,
Voor 't wereltschragende echtjuk gruwte.
Ei sier myn min met bruilofkranen:
Zoo moet', myn Lief, uw Jaergety,
Met vriendelyke hemelglansen,
Nogh lang verschynen, altyt bly.
Zoo moete u Godt zyn' zegen geven;
Het welk my mê verryken zal:
Want uw gezontheit is myn leven;
En uw geluk byna myn al.

Och! waren we al aenëengstrengelt.
Gehuwden, daer Godt lust toe heeft,
Zyn als veredelt en verengelt,
Terwyl men leeft, zoo lang men leeft.
Die dagh, die langgewenschte morgen,
Verloss' my ras van minnezorgen.

Minverlangen.**Aen jongkvrou Neeltje 't Hart.**

Myn H A R T , myn Troost, myn Levenslust,
Myn Lief, myn ander Ik, ter goeder uur geboren;
Och of u aellyk waer' bewust,
Hoe zeer ik haek naer 't heil, door u my toegezworen!
'k Wensch onuitspreekbaer om uw trou.
Myn liefde wacht nu loon, en d' uren worden eeuwen.
Hoe kan dus zacht en heusch een Vrou
Haer' Vrient zoo lang vergeefs om bystant laten schreeuwen!

My treft een minnehongersnoodt:
En zoo bevind ik my, door staêg gebrek te lyden,
Ik zal niet zeggen, krank, maer doot.
Och mogt ik, mogt ik my ras in uw' schoot verblyden.
't Is waer, 'k geniet uw' echt byna:
Doch dat bedroefd *byna* kost my een zee van traenen.
Och waerom moet ik, met myn schâ,
U zoo beklægelyk om uw beloften manen?
Waertoe geen korter troubesluit?
Dit vryen gaet voorwaer te lang met loode schoenen.
Het stont twee gryze winters uit,
En zagh, op haeren tyt, de lente tweemael groenen.
Helaes, wat leed ik onderwyl
Al bitter minverdriet, en bangen liefdekommer!
Wat quam 'er menigh, als ter yl,
Wel na my dus in 't velt, maer voor my in de lommer!

'k Geloof niet, dat oit minnesmart
By die ik harden moet, heeft ergens halen mogen.
'k Geloof niet, dat oit vryershart
Geweldiger dan 't myn, wiert tot een Gâ getogen.
De dagh vondt my steeds trougezint;
En aen myn' gloet kan schier de nacht zyn wieken zengen.
Wat gaf ik u, o oostewint,
Al heete zuchtjes mê, om by myn Lief te brengen!
Uit Abtswout strekt, naer 't laete west,
Zich een begraesde streek, daer huizen staen noch boomen.
Hierlangs beschouwt men, hoe, op 't lest,
De moede zomerdagh vertrekt naer 't ryk der droomen.
Hierlangs ontdek ik ook, verheugt,
De baek myns liefdemeers, den 's Gravezantschen toren,
Waerby ze woont, die met haer jeugt,
En deugt, en zwier, en vier, myn zinnen kon bekoren.

Hoe dikwyls heb ik voor die baen,
O zoete Tierannin, wiens zachtheên my doorwonden,
Met hart en ziel vol min, gestaen,
En 't zoo verliefd gezigt dus naer u toe gezonden!
'k Zal derwaert ook myn schreden spoên,
Totdat ik, gansch naer wensch, myn Hinde heb gevangen.
O Overschoone, wacht in 't groen;
En laet my naer dien prys niet langer zoo verlangen.
Och, waerom rekt gy myn verdriet?
Och, waerom plaegt ge my, dus wuft en ongeregelt?
Zoo luiden immers d' eeden niet,
My op uw heil gedaen, en met uw' kus bezegelt.
Gy schonkt u my ten eigendom;
En dwingt my nu die gift met bidden nogh te koopen.
Hoe loopt dat liefdespoor zoo krom?
Een vrou, die mint en meent, maekt hebben eens van hopen.

Doe af dan ras die lange lyn:
Doch denk niet, dat ik smeeek om myn verlore vryheit.
O neen; 'k moet bet gebonden zyn,
Maer met uwe armen, Lief, in 't liefst' der bruiloftsblyheit.

**Ter Bruilofte van den hoogedelen heer Mr. Jakob vander Dussen
van Zouteveen, heer van Oostbarendrecht, enz enz., en de hoogedele
jongkvrou Katharina van Vredenburg.
*Getrouwt den XXIX. van Wintermaent, MDCCXXXII.***

Hoe kan myn citer zwygen,
Nu 'k aen de huwlyxlucht een nieu gestarnt zie stygen,
Dat ongetwyfelt Batoos dal
Met heil bestraelen zal?
Want wie zou van de goeden,
Door goeden voortgeteelt, iet minders oit vermoeden?
Men schat de schynsels naer de vlam;
De takken naer den stam.

OOSTBARENDRECHT, lang drukkigh
Om KATHARINAES neen, bekoorde in 't endt gelukkigh,
Door zyn beleefde reên en zeên,
Heure aertsbekoorlykheên.

Haer lieve joffrelonken
Verkrachten zyn gemoet met kuische minnevonken.
En zoo dwong zyn verheve deugt
Haer overschoone jeugt.

Verwacht niet, dat ik melde,
Hoe den Gelieven voorts de liefdekommer quelde.
Men zie slechts, hoe het troubesluit
Hier Bruîgom maekt en Bruit.

Die leidt het huwlyxleven
Nu in een paradys, vol luwe wandeldreeven.
Daer stilt het zachte bruiloftsbed
Hun liefdepyn temet.

Dat smaekt den gryzen adel,
Die, al vyf eeuwen schier, braef pal zat in den zadel;
En steeds het Schip van 't Vaderlant
Holp stieren, trou van hant.

Gelyk de lanthistori
Hem dies beloont en kroont met krygs- en vredeglori,
En Koningen zyn Ridderschilt
Vereeuwigen zoo mildt.

Ja laet hem zich verblyden;
Nu dus, na zulk een reex van dikwyls wilde tyden,
Zyn waerdigh kroost en bloet hem thans
Nogh hoop bestelt en glans.

Ik zie, by 's hemels lachen,
Den vriendelyken nacht byna om stilte prachen:
Zoo onbekrompen klinkt de vreugt
Der heusche bruiloftsjeugt.

Waer zyn de diepe schreeven
En rimpels van 't gelaet des ouderdoms gebleven?
Waer is dit juichend trougerucht
Niet aengenaem van vlugt?
Maer met wat lust zien d' Ouders,
Hoe 't gulden echtjuk voegt op d' echtverliefde schouders
Van 't vrolyk en gezegend Paer,
Hun blyschap zonderbaer!
Die braeve Wereltgrooten,
Uit wien, ter goeder uur, dees Trouwelingen sproten,
Bedanken zich, en loven Godt,
Den voogt van 't huwlyxlot.
Terwyl vaert V A N D E R D U S S E N ,
In zoete boezemsmart met zoeter bruiloftskussen
Al vast te koelen, vierigh voort,
Verhindert noch gestoort.

Hy weet niet, in wat wyken,
In welke zaligheên van waere hemelryken,
En weelde zonder droefenis,
Zyn ziel gekomen is.

Hoe wemelen, hoe doolen
Zyn zinnen in het licht der bruine tweelingkoolen,
Waeruit die klaere minnevlam
Hem in de leden quam!

Helaes! dat hier de zaelen
Nu met geen frisch gebloemt, by goude lovers, praelen.
Helaes! dat ons de wintertyt
De roozen zoo benyt.

En dat zyn guure vlaegen
De groene lieflykheên van 's werelts aenschyn vaegen;
Ja alles, wat oit schoonst ontluikt,
In bol en wortel duikt.

Maer 'k dwael in myn gezangen.
De roos en 't lelibladt staen geurigh op de wangen
Der Bruit, alwaer, met blyden geest,
Ze nu de Bruîgom leest.

Veel heils dan, Nieugetrouden!
't Believe Gode u staêg in zyne gunst te houden.
Mengt zoo het bloet van ZO U T E V E E N
En V R E D E N B U R G inëen.

Strekt altyt liefdetondel,
Tot baet van Hollants Leeu en onzen Pylebondel:
Zoo styve ook vroeg uw nageslacht
Den Staet met moedt en magt.

**Ter Bruilofte van den weledelen heer en meester Willem
Vlaerdingerwout, heer van Noordscherwout, hoogheemraedt van 't
grootwaterschap van Woerde, enz. enz, en de weledele mevrou Sofia
Vlaerdingerwout,
*Gehuwd den XVII. van Zomermaent, MDCCXXXI.***

'k Bid om vloet van poëzye,
Nu de schrandre NOORDSCHERWOUT
Met zyn geestige S O F Y E
Ter gewenschter uure trouwt:

Nu hy vrylyk, op haer wangen,
Roosjes leest, zoo malsch en fris;
En ook kusjes zal ontfangen,
Daer de honigh zuur by is.
Zeker, hierop voegt het zingen.
Een rechtminnend huwelyk
Strekt, beneên de maenekringen,
Een wellustigh hemelryk.
'k Weet ten dezen goê getuigen.
Doch hoe valt der maegden hart
Dan zoo moeielyk te buigen,
Onbeweegt met liefdesmart?
Groeit noit bloem in haer gepeinzen,
Maer staêg dorens en gesteent?
Of wort dus, met aerdigh veinzen,
Vocht getoont, en vier gemeent?

Doch al dat nu daer gelaten.
Gy, Heer Bruïgom en Vrou Bruit,
Lacht gewis nu om dit praten,
Dat uit troubegeerte spruit.
Echter zal u nogh wel heugen,
Hoe het jongkvroulyk bescheit
Minbewyzen, die wel deugen,
Tracht te wraken, en weêrleit.
Hoe men smeeken moet en klagen,
Arm van troost, en ryk van pyn;
Midlerwyl men heete dagen
Lyt en kouden maeneschyn.
Ook bedenk' de Bruïgom heden,
Hoe hy dees zyn Bruit verkreeg,
Die al mê niet ongebeden
Voor den liefdeschepter neeg.

Die al mê niet, dan na stryden,
Hem ten tweeden Echtprys strekt,
En haers derden Bruîgoms lyden
Dus met minnepleisters dekt.
Tot verwinnen en bekooren
Hield hy aen met heusch beleit.
Nimmer hoorden menschenöoren
Streelender welsprekendheit.
En wie zagh oit, 'k zeg niet dwingen,
Maer verslaen, in zachter schyn?
Hemelscher bejegeningen
Zouden schaers te toonen zyn.
Hierdoor wert dit heil verkregen.
En die Schoonheit, dus vermant,
Is, op 't eind der minnewegen,
Neêrgezegen voor 't Verstant.

Zoo bezwykt, door byleslagen,
Een cipres, of gaeve pyn,
Uit wiens stam men hout wil zaegen
Tot een ledekant, of schryn.
En zoo raekt, uit zoute meeren,
Bly aen wal het moede schip,
Dat niet dan na droef laveeren
Binnenliep door baer en slib.
Zou ook, die wel yzerbergen
Met zyn tong verzetten zou,
Vruchtloos zoete weêrmin vergen
Aen zoo teêr en eêl een vrou?
Zou vergeefs hier moeite spillen
Hy, die ligt zyn doel beschiet;
En door nachten van geschillen
Klaer en helder heeneziet?

Ja die andren, hoe beledigt,
Uit het onrecht, dat wel wreet
Door snô baetzucht wort verdedigt,
Ridderlyk te redden weet?
Neen, de Bruit was niet geklonken
Uit metael of diamant;
Maer die Schoone schonk met lonken
Hem haer hart en rechterhant.
Daermê was 't verbont gesloten:
En nu quam de bruiloftzoen
Uit het diepst van 't hart gevloten,
Opgezoôn in minnegloên.
Zoo geviel dit, dus uitstekend,
Net gelyk ten overstaen
Der oprechtheit is verrekenet.
Zoo wert hier ten echt gegaen.

Dies, op 't spel der troucimbaelen,
D' aeble Vreugt de feest ontgint;
Een reuzin hier, die de zaelen,
Ja al 't huis te naeu bevint.
Echter gaet ze voort op orden,
Aengezet door gullen lust,
Lust, die nimmer last zal worden,
En de zielen niet ontrust.
Laet die blyschap eeuwigh duuren.
Laet de welvaert, vreemt van pyn,
Voor geen' tyt hier kamers huuren,
Maer oneindigh woonvast zyn.
Dat hier, met te veel gewemels,
Nimmer zorg koom', droef van aert.
En, o dier geschenk des Hemels,
Wat 's de vrede niet al waert!

Zegen, zegen kroon' dit trouwen,
't Geen in 't lieven alles tart.
Zoo moet' dit de Nyt aenschouwen,
Met een' dootsteek in het hart.
Zoo moet' NOORDSCHERWOUT, veel jaeren.
Al zyn ampten bly bekleên;
En S O F I A vruchten baren,
Die ons Neêrlantsch Algemeen
Tot sieraet en glori strekken,
En den voorspoet helpen rekken.

**Ter Bruiloft van den weledelen heer Mr. Hugo Abraham de Brauw,
heer van Ketel en half Spalant, en de E. Mejoffer Henrika Repelaer,
Getrouwt den XXIX. van Oogstmaent, MDCCXXX.**

Noch luister van geslacht, noch eige aenzienlykheit,
Noch gout, getelt met tonnen,
Voldoen 's bezitters wensch, zoo lang, door minbeleit,
Geen ega wort gewonnen.
Aldus was d' eerste mensch, hoe magtigh overstort
Van heil, niet recht gelukkigh,
Voor hem zyn rib omgreep, door zoete min geport.
Wat eenzaam leeft, leeft drukkigh.

't Gezeide kunnen ook op 't krachtigste D E B R A U W
En zyn H E N R I K A staven,
Die, door de Trou verquikt, als kruiden door den dau,
Blyst juichen om haer gaven:
Blyst juichen in 't gemoet, vol danks om zulk een lot,
Voorzeker noitvolprezen;
Want, o onsterfelyke en overmilde Godt,
Wat moet het zaligh wezen!
Hier kust de schoone deugt het deugdelyke schoon.
De vreugt vult ziel en ader.
Geen aerdsche lustigheid komt Godts verheugden troon,
Of d' Engleblyschap nader.
De Bruidegom verdwaelt, en raekt zich zelve quyt,
In d' aertsbekoorlykheden
Der Bruit, die in een' stroom van vol genoegen glyt,
Door 's liefs rechtschape zeden.

Dus ryst hun bly geluk zoo hoog als 't weligh hout
Der diepgewortelde eiken,
Die, van een' schuinsen berg, of uit een groeizaem wout,
De bleeke maen bereiken.
De speelnoot ziet zich blint op 't heil van 't kuisch gevry,
En voelt zich zoetlyk grieven.
Het voorbeelt zet hem aen der heusche minnery,
En trou van dees Gelieven.
Die vinden zich verlost van kommer; en ontdaen
Van veel benaeude zorgen.
Maer laet ze, hant aen hant, in d' opperweelde gaen:
't Loopt naer den rooden morgen.
De Hoogste queek' hun min, en zegen' hunnen echt,
En weer' de tegenspoeden.
Zoo strekk' dees liefdeknoop, in 's Hemels gunst gelegd,
Ten voordeele aller goeden.

Zoo worde eens 't huwlyxbedt, o welgelukkigh Paer,
Een kraembedt, op myn dichten;
Ten duur en roem des stams van BRAUW en REPELAER,
Die Staet en Steên verplichtten.

**Ter Bruiloft van den heere Joannes van Steelant en jongkvrouwe
Johanna Geertruit Gerlagh.**

Wel hem, die, na klagtigh bidden
En schier hoopeloos geweën,
Zich bevint in 't zaligh midden
Van gewenschte omstandigheên;
Daer hy, met vernieuwe lusten
En herbore blyschap, 't leet,
Dat zyn' welstant dorst ontrusten
En verstooren, schoon vergeet.

Wel hem, (zeg ik) die, na quaelen,
Dus volöp van vreugt geniet,
En, na roode blixemstraelen,
Blanke zonnestraelen ziet.
Ja gelukkigh, die 't geleden
Zwaer verlies eens puikschats bly.
Door het vinden boet eens tweeden,
Geenszins minder van waerdy.
S T E E L A N T , eenzaam neêrgezeten,
Peinsde treurigh op den slag
Daer zyn eerste huwlyxketen
Deerlyk door verbroken lagh.
Och, wat mist hy door dat jammer
Al vermaek en hulp en heil!
Och, waerop verhief oit grammer
Zyne smart zich boven 't peil!

't Leet, dat aen de ziel hier kleefde,
Deet hem vreezen dat hy rê
Al zyn voorspoet overleefde,
Wydere maer geschikt tot wee.
Hierop valt hy aen het zuchten,
Aen het klagen op dees wys:
Och, zyn dit de schoone vruchten
Van ons bruiloftsparadys?
Kan 't geluk zoo dra verkeeren?
Staet zoo haestigh d' echtkrans dootsch?
Heeft men dus gedult te leeren
In de strenge school des noodts?
Moet men zoo 't geval verduuren?
Hiet dat aerdsche zaligheid?
Was, voor versche minquetsuuren,
Zulk een balsem my bereit?

Doch hy kan het niet ontrennen
't Geen hem drukt en houdt verlaên.
En die recht de troumin kennen
Zyn met 's mans verdriet begaen.
Zie, dus leert men klaer ontdekken,
Hoe veel wenschelyker 't is,
Nydigheid en grim te wekken
Dan beklagh en deerenis.
Wie brengt nu, uit west of oosten,
Tyding, waerdigh aengeleit
Om 't beklemd hart te troosten
In zoo groot een tegenheit?
Na veel droeve stonden treurens,
En wat slytens van den rou,
En veel ziel- en moedtöpbeurens,
Rees 'er hoop, die juichen zou.

Hem verschenen, wydt van quelling,
 (Dank hebb' 's noodlots zachter nuk)
Nachtgezigten wier voorspelling
 Zwanger ging van zyn geluk.
Want hy zagh, schoon d' oogen sliepen,
 Eene maegt, wiens woort en hant
Een' cypres gezwint herschiepen
 In de blyste mirteplant.
En terwyl die, ver van doren,
 Pril en geurigh rook en blonk,
Quam de maegt hem 't hart doorbooren
 Met een' overzoeten lonk.
Hiertoe zagh hy heldre toortsen,
 Feestgewoel en liefdegloet.
Dies hem nieuwe minnekoortsen
 Reden door 't vervrolykt bloet.

Hy zagh al het vreughtgewemel
Eener bruiloft, zoo hem dacht,
En dus een' gedroomden hemel
Met zyn' wellust onverwacht.
Zorg noch moeite scheen beperkster
Van zoo lief een' weeldestaet.
Doch wie was de middelwerkster
Der gemelde wonderdaet?
Wie kon, met de hant te geven,
Of door 't uiten van een woort,
Lust en blyschap doen herleven,
Onlangs door den druk versmoort?
Dit was G E E R T R U I T S beeltverschynsel,
Die, daer harsenschim, hier mensch,
Tot geen ydel droomverdwynsel
Zal vergaen met 's Bruîgoms wensch.

't Was de Bruit, eene eer der vrouwen,
Die, volschoon en jong en fris,
Nu, dicht nevens hem t' aenschouwen,
Al de vreugt der bruiloft is.
Namentlyk, hy kende 't wezen
Dat hem in den slaep verscheen,
En had van dat schoon voordezen
Al geen' afkeer, zoo ik meen.
Op zoo aengenaem een teiken
Wou zyn trouwe liefde dan
Graeg den waertsten prys bereiken
Dien men hier behalen kan.
Hy reist heene naer de wooning
Zyner zielvriendin, in 't endt
Hem, als eene minbeloening,
Door den Hemel toegekent.

Dus is deze trou begonnen,
En zoo droeg die zaek zich toe.
'k Wensch, dat Godt uit zegenbronnen
't Wenschen van dit Paer voldoe:
Dat met dochteren en zoonen
Hem behaege dezen echt
Glans te geven en te kroonen:
En dat voorts dees liefde, hecht
En volstandigh, 't geen zou deeren
Uit en van zich blyve weeren.

MDCCLXXVIII.

**Ter Gulde Bruiloft van den heere Willem van Dam en joffrou Anna
Zydelhaek,**

***Geviert op den XIX. van Wynmaent, MDCCXXXI, dat is, net 50 jaeren
na hun trouwen, 't geen geviel den 19. der zelve maent, 1681.***

O Heusche Blyschap, nu gezongen.
Nu drok en deftigh omgesprongen,
Ter eere van 't pryswaerdigh Paer,
Dat braef, met lust op lust te stuwen,
De derde feest houdt van zyn huwen,
Geleden nu al vyftigh jaer.

VAN DAM en ANNA, op 't belevē
Der huwlyxtrouwe recht bedreven,
En daerin loffelyk verout,
Gelukt het, onder 't liefderekken,
Hun eerlyk zilvren hair te dekken
Met eene bruilofskroon van gout.
De milde Hemel nam behagen
In hen met ruim verschot van dagen
Te zegenen en langen echt.
Dit doet den lof naer boven ryzen,
Waermê zy hunnen Schepper pryzen,
Die weldaên dus op weldaên legt.

Want door des levens heilzaam duuren
Geraeken goede boezemschuuren
Met hemelvoorraedt best verzien.
De jeugt, waerin veel dwaesheên schuilen,
Die 't hart vervullen en vervuilen,
Is minst begaeft gelyk het dien'.
En door het groot getal der jaeren
Van 't huwlyk, zien bescheide paeren
Eerst recht, wat trou zy, vast en wis.
Zoodat ze aenëen noch hechter kleeven,
En Godt des vol genoegten geven;
Het welk voorwaer iet hemelsch is.

Dees Bruidegom en Bruit beschouwen
Thans van zoo ver hun jeugdigh trouwen,
En zyn zeer vrolyk om den stont,
Die, schoon nu wydt te rug geweken,
Hen toen, van liefdevlam ontsteken,
Met huwlyxkoorden samenbondt.
Ei zie V A N D A M , voor alle schatten,
Nogh dien getrouwen hals omvatten
Van haer, die hy zyn woorden houdt.
Ei zie metëen, hoe gansch genegen,
En met hoe hartlyk een bewegen,
Hem A N N A toevalt en aenschouwt.

Gewis de kus en weêrkus komen
Hier uit de zielen, ingenomen
 Door langbeproofde min en deugt.
Maer 'k zie ook d' ernstige Gelieven
Door zoet gelonk malkander grieven,
 Als aengedaen met nieuwe jeugt.
Men plukk' dies maegdepalm, en roozen,
Indien die nu nogh ergens blozen,
 En vlechte kransen, fris en net,
En stroie al 't huis vol mirtebladen,
En dekk' met zulke trousieraden
 Ook 't zachtgespreide bruiloftsbedt.

Neen, stil: dat zou hier 't fraei versmallen.
Dit Paer scheidt heden meer gevallen
In statigheid, die sticht en troost:
En laet, op groene lededanten
Het mensdome voort te helpen planten,
Nu over aen zyn bloet en kroost.
Wenscht dan met my, verheugde looten,
Uit deze stammen voortgesproten,
Dat 's Hoogsten gunst hen staêg besproei'.
En gy mê, andre feestelingen;
't Voegt ons hun zegen toe te zingen,
En heil, dat eeuwich blink' en bloei'.

O Bruidegom en Bruit, wy gunnen
U meer dan Vorsten geven kunnen.
Godts vrê geleide uw' ouderdom;
Zoo smarte uw lot hun, die, verbolgen,
De deugt niet volgen maer vervolgen,
En roep' hen van dien wegh weêrom.
Godt drage zelf uw levenspakken,
Nu gy uw krachten voelt verzwakken.
Hy schoore hier beî vleesch en geest;
En geve u, door zyn wys bestieren,
Uw vierde bruiloftsfeest te vieren,
Daer ramp noch onheil wort gevreest.

Op myn Huwlyk met Neeltje 't Hart.

De Hemel is my toegenegen.
't Belieft hem eindlyk my een Bruit
Te schenken, naer zyn mild besluit.
Hy kroont myn lange hoop met zegen.
Zyn goetheit maekt my overbly,
En voert myn zinnen spelemeien,
Ja doet myn ziel van vreugde schreien.
O hoe weldadigh is hy my!

Ik, die 't voor hem zoo grof verkorven,
Zoo slecht gemaekt heb, jaeren lang,
Bevind my echter in een' drang
Van weelde, door geen wee bedorven.
't Ganschvriendelyke bruiloftsbed
Begraeft my in de lieve lusten
Daer 's werelts bloei en duur op rusten,
En waeraen laster kleeft noch smet.
Hoe dikwyls heb ik Godt gebeden
Om 't heil, dat my nu valt te beurt!
Hoe dikwyls wiert ik als verscheurt
Van minnezorg en bysterheden!

De Liefste zagh my wel in pyn,
Maer toonde spâ haer mededogen.
Dan 'k zeg dit niet door spyt bewogen.
Och verre, verre moet dat zyn.
Een kus, begoten met de teugen
Der zoetste trougoetwilligheid,
Wischt, met zeer vriendelyk bescheit,
Nu al dat leet uit myn geheugen.
Zoo is des zeemans hart verblyt
Wanneer de veiligheid der haven
Hem, lang in pekelschuim begraven,
Van storm en blyvensnoodt bevryt.

Nu is de min my aenbevolen.
En nu, en nu gelukt het my
Een Vrou t' omhelzen, vry en bly,
En in haer liefde steeds te dolen.
Nu stelt my Godt in 't vol bezit
Van myn zeer liefelyke H I N D E * ;
Een Schoonheit, die 'k zoo lang beminde,
En die door deugt myn' gloet verhit.
O stoffe, om weitsch te triomfeeren!
O zaligh einde van gequyn!
Ik juich, want brave vrouwen zyn
Een meer dan ryke gift des Heeren.

* Spreuk. V, 19.

Zou Godt nu, die staêg weldaên zaeit,
Noit dankbaerheit te maeien vinden?
Zou onze erkentenis verzwinden,
Als stof, daer d' oostewint in waeit?
Zoo waren wy het schuim der snoden;
Ja monsters, dik van gift en stank.
Dies zal ik, ten bewys van dank,
Den Hoogsten op myn bruiloft nooden.
O gy, die 't allereerste paer
Zoo huwde, dat het niets ontbeerde;
En die den echt te Kana eerde
Met uwe gunst, heel wonderbaer:

Koom nu ook ons Gelieven vinden,
Wyd onze trou met zegen in,
En geef, dat d' eerbare huwlyxmin
Hier ook de zielen magh verbinden.
Gy wort genoodt, maer om genot;
Doch belg u niet: gy zyt na 't geven
Nogh altyt evenryk gebleven.
Ei gun ons dan een vrolyk lot.
Ja 'k bid, doch mogt misschien wel zwygen,
Want 'k zou mē ryk zyn en verblyt,
Waere eenmael myn verquiste tyt
Om heete traenen weêr te krygen.

Tot 's middags, by gelykenis,
Heb ik geslapen op den akker.
Nu word ik met beschaemtheit wakker,
En zie, dat het zoo laet al is.
Myn lieve Schepper, onvolprezen,
Om uw goetdadigheên, tot nogh;
Laet myne ontzinde dwaesheit toch
Vergeven en vergeten wezen.
Zie, hoe wy voor uw Majesteit
Ons buigen, in de feestmanieren.
Ei mack nu, dat we u eeuwich vieren
Met heilige gehoorzaamheit.

Doe onzen wandel u behagen;
Geef, dat die uwe oneindige eer
Mê nogh al eenigszins vermeer',
En laet den twist ons toch noit plagen.
Bestel ons, uit uw vol trezoor,
Voorts 't geen wy niet ontbeeren kunnen.
Ja wil ons heil en voorspoet gunnen;
Zoo leev' de dank alle eeuwen door.

Den XI. van Bloeimaent, MDCCXXXII.

Op de Doot van myn Dochtertje.

J A K O B A tradt met tegenzin
Ter snode werelt in;
En heeft zich aen het endt geschreit,
In haere onnozelheit.
Zy was hier naeu verscheenen,
Of ging, wel graeg, weêr heenen.
De moeder kuste 't lieve wicht
Voor 't levenloos gezigt,
En riep het zieltje nogh te rug:
Maer dat, te snel en vlug,
Was nu al opgevaren
By Godts verheugde schaeren.

Daer licht en speelt het nu zoo schoon,
Rontom den hoogsten troon;
En spreit de wijkjes luchtigh uit,
Door wee noch smart gestuit.
O bloem van dertien dagen,
Uw heil verbiedt ons 't klagen.

Grafrym op wylen den kunstryken en voortreflyken schilder Thomas vander Wilt.

Hier sluimert VANDER WILT, 't penseel ten roem geboren.

O gy, die kunst waerdeert, betreurt den schrandren man.

De schildermin, helaes! heeft meer aen hem verloren

Dan op den breedsten zerk de beitel schryven kan.

**Op de uitmuntende Beeldenkunst van den Nederlantschen fidias,
Joannes Baptista Xavery.**

In marmer, en ivoor, en hout, van buiten ruw,
Schuilt wel iet overschoons, als voor de min nogh schuw;
Maer och, wat raedt, om 't, gaef en heel, 'er uit te krygen?
Beveel X A V E R Y dat, en zie zyn beelden stygen.
O wondren, zoo volmaekt! zoo waert den zonneschyn!
Wy groeten u. Gy zult ons altyt heiligh zyn.

Anders.

Meduzaes aengezigt, afschuwbaer, en onâbel,
Maekt zachte levendheên tot steenen, in de fabel.
X A V E R Y S hoog vernuft, dat schoon, de kunstkroon spant,
Verwisselt hardt albast in mensch, en dier, en plant.
Zou niet de nyt Apel doen quynen, of verwilderen,
Zoo hy deez' grooten Geest zaeg' met den beitel schilderen?

Lantvermaek.

**Aen den weledelen gestrengen heere Mr. Simon Schaep, raedsheer
in den hove van Hollant, enz. enz.**

Dat meestentyts de steên heel graeg naer buiten willen,
Is vreemt noch wonderlyk.
Zy schudden 't heet gewoel, waervan haer leden trillen,
Eens af, langs velt en dyk.
Daer hieten Beurs noch Veer het klokgeslagh te tellen,
By markt- of graftgeruisch.
Daer blyft geen blint geschil 't alweegend Recht oit quellen,
In Raedzael of Stadhuis.

Geen eeuwigh straetgeschreeu, noch staêg geklop van maken
En breken, letten daer.
Het quinkelerend ruim heeft louter leedverzaken,
Voor lust en aendacht, klaer.
't Vertoont, gereedt en breed, den overschoonen hemel,
't Lief vaderlant der deugt;
Ook 't ront der blanke lucht, wiens schildrend wolkgewemel
't Begeerigh oog verheugt.
Voorts schynt nogh eenigszins te blyken, dat het goede,
Toen 't quâ 't weleer verstiet,
In velt en akkerhut, schoon droever na die woede,
Den jongsten voetstap liet.
Met reden ruilt gy dan, om iet de zorg te sussen,
O wyze S C H A E P , niet nô,
In uw' ontslagen tyt, het raedsheerlyke kussen
Voor een begraesde zô.

Met reden zoeken dan uw rechtsgeleerde zinnen,
Gedrukt door hoogen plicht,
Verquikking in het wout, dat, om zyn stilt' te minnen,
U groet in myn gedicht.
Zoo plagt out Rome mê te veldwaert om te kyken
Naer rust voor 't staetsverstant.
O d' aerdsche zaligheid schuilt in de groene wyken
Van 't welgelukkigh lant.
Dat vlecht, van nieu gebloemt, den bruiloftskrans der Lente,
En houdt den Zomer groen;
Ja geeft ons, met den Herfst, een jaerelyksche rente,
Tot troost in 't Sneesaizoen.
Hoe biedt de werelt ons haer beste zaeken buiten,
Ten trots der rykste stad!
Geen vest, hoe ruim, kan oit de schoonheên binnensluiten,
Die 't breede groen bevat.

Hier hebt gy bosch by bosch, der Duitschen oude tempels;
Daer beemden, bly en srisch;
Gins weligh graengewas, den zegen aller drempels;
En elders vliet en lisch.
'k Zie weide, blaeu gebergt, vlak dal, bemoschte bronnen,
En zee, die zedigh barnt;
Bescheenen altermael van vriendelyke zonnen,
En zegenend gestarnt.
Godts werken zyn zoo goet, zoo schoon en uitgelezen,
Die 't lant den oogen biedt,
Dat hy wel dubbelblind en harsenloos moet wezen,
Die geenen Schepper ziet.
Of wil men hem niet zien? dat 's een vervloekte blintheit.
Naer 's afgronts nacht daermê.
Doch 't schepsel hechte ons ook, door kleevende aerdschgezinheit,
Noit aen dees laege stê.

Zoo ga 'k dan 't schoonste schoon des aerdryks voorts beschouwen,
En geef den Hemel lof.
O liefelyke lucht! o vrolyke landouwen!
Wat schaft ge al zingens stof!
Gy brengt my, met genoegt', myn' ouden stant voor d'oogen,
En kommerlooze jeugt;
Met welke bei de tyt gezwint is heengevlogen.
Hier zie 'k myn' lust en vreugt.
De lantbou, ros van vel, puurt gout, in duizent perken,
Uit klei, die mynen dooft.
Dus is het leven niet, te wezen, maer te werken.
Godt vordert hant of hoofd.
Men weidt of melkt het vee; en ent of plant, wat spader
Of vroeger, ruim of dicht:
Of zet den wynöogst voort, des lachens milden vader;
Al wellust voor 't gezigt.

't Loos vischnet tyd ter beek, 't fix vogelroer aen 't mikken,
En 't jagen vangt al aen,
Eer nogh de blyde zon den nuchtren dau komt likken
Van gras en koele blaên.
Voorwaer, 't zoet Lantvermaek en lieve Buitenleven
Herbaren ziel en hart,
En hebben menigmael den boezem rust gegeven,
Van eedle zorg benart;
Van eedle zorg, getrou, onwankelbaer, en eerlyk
Besteet aen Lant en liên.
En zulk een rust voegt wel, staet deftigh en hoogheerlyk,
En maekt niet min ontzien.
Dat dies, welbraeve S C H A E P , de lustkaros u drage
Nogh lang, langs akkerlant,
En tuin, en velt, en heî, van 't hoofsche 's Graevenhaege
Naer 't heesche 's Graezant.

Stier daer, ter fluxe jagt, uw snoggre duinmolossen
Den noordewint voorby;
Of schiet, by dichte heg, en laege kreupelbosschen,
Patryzen, zy aen zy:
Of kies de bruine schaëu der zingende priëlen
Uws Lusthofs, eeuwich ryk.
Zoo moete u Godt zyn gunst en zegen mededeelen
Met dierbaer blyk op blyk.
Ik wensch u overvloet van luisterryke jaeren,
Tot heil van 't heiligh Recht;
En neem dus afscheit nu van beemt en frissche blaëren,
Waeraen myn geest zich hecht:
O zaligh Lantvermaek! o Veltvreugt, zoet en aerdigh!
O aller weelden Stoel!
U kroont verdiende lof. Gy zyt der glori waerdigh.
Het dwarlend stêgewoel
Kan by u slechts een' krans bereiken of berennen,
Daer 't waenen 't weten schupt, en 't kiezen gaet voor 't kennen.

Mei.

Zoo verdween met natte leden
's Winters graeuwe dvinglandy
Voor de groene monarchy
Der bebloemde lieflykheden.
Zoo genaekt de zomerbrant
't Vee- en vischryk Nederlant.
D' overvriendelyke Lente,
Weêr bezielt door 't zonnevier,
Monstert met haer' schoonsten zwier.
D' eedle Bloeimaent, naer gewente
Met de prilste blaên bekranst,
Pronkt en lonkt en licht en danst.

't Westen waeit, met bolle vlaegen,
Weligh t' onswaert, pas op pas.
Spichtigh riet en molligh gras
Danken 't zoet der zachte dagen
Voor den groei, die 't hart bekoort,
Daer men hem nu piepen hoort.
Haegen worden paradyzen.
En het verschöntloken kruit
Waessem't zulke geuren uit,
Dat 'er doden van verryzen.
D' aerde toont, in wyk by wyk,
Schaduwen van 't hemelryk.

'k Zie het dartelende Arkaedje
Met zyn bruine heuvels hier.
't Beemtheil zaligt mensch en dier.
Akker, weide, duin, bosschaedje,
Zeen, rivieren, grysheit, jeugt;
Alles zwymt byna van vreugt.
D' uchtent dauwt Godts zegeningen
Op de bloesems, boôn der vrucht.
Loof en wemelende lucht
Hoort men liefdedeuntjes zingen.
't Minnen had noit beter aert.
Zie, ei zie, hoe alles paert.

Zie, hoe 't ront gaet met de jaren.
Daer de snoek lest schoot door 't nat,
Graest nu 't levend botervat,
Dicht by malsche zomerâiren.
En daer 't al in hemelwol
Wechkromp, staet de weelde vol.
't Velt vergeet zyn' mont te sluiten.
En de steên, met lust verlaên,
Ryden, varen nu, en gaen
Om een Meigezigt naer buiten.
Daer verdwalen d' oogen bly
In Godts lantschapschildery.

Al hing myn gezang van roozen,
Leliën en tym aenëen,
't Zou zyn ampt te schrael bekleên.
Ja al schreef ik, zonder poozen,
Met een straelpunt van dit licht,
't Hechtte naeu. Maer zwyg, myn dicht.

Dat de Blyschap, langs dees velden,
Met al haer liefalligheên,
Zelf voor ons in 't vleesch verscheen,
Heel zou zy niet kunnen melden
't Schoon, dat ons de Meityt biedt.
Denkt nu eens, die 't hoort en ziet:

Bleef 't geschapen onvolprezen
Van den keurelyksten toon;
Hoe volmaekt en overschoon
Moet de Schepper dan wel wezen!
O hoe kunstigh is de hant,
Die het Oost en West bespant!
Hemel, leer ons recht bemerken,
Hoe gy voor ons welzyn waekt,
En de tyden vruchtbaer maekt.
Leer ons in die milde werken
U meer vinden, vry van smart,
En vernieu ons wintersch hart.

Dat blyv' dor noch koudt van deugden,
Maer vereere uw Majesteit
Wasdomryke dankbaerheit.
Met de schepsels die 't verheugden
Hou 't uw' lof zoo fris en groen
Als gy 't groenste bloeisaizoen.

Zomer.**Aen den weledelen heer Mr. Jan Hudde Dedel, schepen van 's
Graevenhaege, enz. enz.**

De Zomer, dof van stem, en bloot van borst en armen,
Kan zich thans ruim verwarmen
In d' overforse vlyt,
Waermê hy tegens 't ys van 't felle noorden stryt.
De groote Hemelhont, met levende robynen,
Die hette nederschynen,
Bezaeit op hair en huid,
Bast heen, dat d' aerdboôm splyt van 't gloeiende geluit.

De zon, in 't vlamigh velt des rossen Leeus gekomen,
Heeft byster toegenomen
In gloet en schynselkracht.
Zoodat vast al wat leeft naer lucht en koelte tracht.
Nu is de Haeg te luw. Nu zou 'k, o schrandre DEDEL,
Door stam en deugt hoogëdel,
U raên, naer 't ruime lant,
T' ontryden met de koets den steedschen zomerbrant.
De vierschaer en 't geding, die lang met reên betrouden
Op uw recht oordeel, houden
Toch viertyt, zoo ik meen.
Begeef u dies naer 't velt en zyn genoeglykheên.
't Is nu gansch aengenaem, gerust en ver van kommer,
Te schuilen in de lommer
Van eenigh dicht geboomt,
Waerlangs een frissche beek blymoedigh speelt en stroomt.

't Is zoet nu, van iet hoogs, te zien de witte duinen,
Op haer verzengde kruinen,
Betreên door d' eedle jagt,
En pink by pink uit zee aennadren met de vracht.
't Valt lief voorts, stil en vry, in d' ope lucht gezeten,
Zyn eige hofvrucht t' eeten,
Als d' avontstar al blinkt,
En 't veege schemerlicht in 't geele westen zinkt.
Laet uwe Lustplaets dan, na hartelyk verlangen,
Haer' heuschen Heer ontfangen
Met zyne Zielvriendin.
Ja streef, ter goeder uur, die groene laenen in.
Vandaer zult ge, uit de schaêu, de lustige landouwen
Al dichtende beschouwen;
Want zulk een schildery
Zet der Poëten geest een heel nieu leven by.

Den gouden korenöogst, met slaep gedient noch sammelen,
Zult ge alsins hooren rammelen
En hygen op de klei.
Hoe driipt Godts voetstap ook op beemt en klaverweï!
Hier wort, in 't lange gras, de roode koe gemolken,
En ginder dryven wolken
Van klein vee herwaert aen,
Wel heel van wol ontlast, maer braef met room gelaên.
De moedernaekte jeugt doorzwemt de laeuwe vlieten.
De dorre winden schieten
Te flaeu en traeglyk heen.
Zoo staet de Zomertyt dan in zyn volle leên.
O D E D E L , waerde Heer, wat zyn de winterdagen,
Die gryze rokken dragen,
Nu verre uit onze lucht
In 's werelts diepsten nacht verschoven en gevlucht!

Daer sneeu en hagel lag voordeez', en sleden glipten,
Of schaetsen heeneslipten,
Gudst heden 't rookend zweet
Des landbouws op den gront, wel dorstigh, droog, en heet.
Zoo doet d' alwyze Godt, nu d' aeble lente bloeien,
En dan den zomer gloeien.
Hy kroont den herfst met wyn,
En zent daerna den vorst, by klaeren maeneschyn.
Maer geen saizoen, of 't laet, schoon 't strenger valle of zachter,
Den aerdbol zegen achter.
Zoo stroome, o braeve Heer,
Een gunstrivier van Gode op u en d' uwen neêr.
Doch laet ons hier, als best, den ryken Zomer roemen.
Die wint van lentebloemen
't Zoo wyd, met graen en ooft,
Als iemant beter doet, die geeft, dan die belooft.

In hem is 't Jaer, van kintsch, naer 's Hemels eeuwige orden,
Een Jongeling geworden.
Met hem verkrygt de mensch
Het tydelyk geluk genoegzaam gansch naer wensch.
Myns oordeels magh de herfst, wiens druiven, met haer teugen,
Den Hoogsten zelf verheugen,
Niet halen by deez' tyt.
Doch dit zy hier geen stof van twist of redenstryt.
Gelukkig, slechts! die van al 's aerdryks schoone zaeken
Een ladder weet te maken
Waerlangs hy klimt by Godt,
Den Schepper van dit al; der vroomen loon en lot.

Zomerönweer.

Hoe smoot de volste klaerheit
Des daglichts in de naerheit
Van een' pikzwarten nacht! Hoe berst, met schor geluit,
De zwangre donderwolk in vier en hagel uit!
Wat woên de tweepaer winden
(Thans dolle krygsgezinden)
Vervaerlyk onderëen, terwyl, daer 't alles wiegt,
't Graeu stof van dyk en straet ten hoogen hemel vliegt!

Heldieppedoke kuilen,
En donkre bosschen, huilen
Van 't yslyk stormgewelt en blixemschoot op schoot.
't Logge aerdryk loeit en zweet in bangen barensnoedt.
Het ruischen, trillen, kraken,
Van staen en vallen, maken
Beneên een tegenbui. Zoo worstlen, om te zien
Wie sterkst vall', gront en zwerk, en d' eerste schynt te vliên.
De schuinse donderslagen,
Uit zwaere regenvlaegen
Geslingert, teisteren 't boos hoofd en eiken hart
Der bleeke godtloosheit met sidderende smart.
En d' onbeschenen zetel
Des afgronts, hoe vermetel
Op d' yzre vesten, schud en beeft aen d' onheilbron.
Noit wilder winterweer by zoeter zomerzon.

't Afgryseelyk geklater
Des noodweers treft ook 't water
Van d' omgeroerde zee, die gruwzaam schuimt en barnt,
En met haer golven gispt 't nu dubbel blind gestarnt.
De diamante gronden,
Daer d' allergrootste ronden
Op wenden, daveren en dreunen van dees lucht,
En d' ademlooze ziel der rotsen gilt en zucht.
In 't endt, 't heelal, bestreden
Van d' onbarmhartigheden
Des blaeuwen dwarrelwints, en donders, dootsch en straf,
Schokt, half verwrongen, schier van zynen wortel af.
Wat geeft dit (zonder vreezen
Bezigtigt noch gelezen)
Een jammerlyk gelaet aen alles wat nogh pas
Zoo wonder vrolyk stont, en gansch welvarend was!

De bergen, spits als horens,
En hoogstgestege torens
Zyn van den blixemstrael de kruinen ingebeukt,
En yzer en metael en stael inëengekreukt.
Godts cederen, en d' eiken,
Die 's hemels kap bereiken,
En d' ooftboom leggen naer en deerlyk omgewaeit,
Of van hunn' dikken stam en kleigront afgedraeit.
D' aenzienelykste huizen,
Te zwak in 't byster suizen
Van zoo verwaeit een weer, staen schrikkelyk geblaekt,
Of door den fellen storm geschonden en mismaeckt.
Met d' oogsten, nu bekreten,
Legt heel vanëen gesmeten
Der lantliën ydel zweet, bros heil, en losse hoop,
Of spoelt vast treurigh heen met 's waters overloop.

De wegen zyn gesloten
Door blaën en groene looten
En afgeslagen tak en aangewaeide schoof;
En alles blyft een wyl van 't onweer dof en doof.
Ter zee ging 't ook beklaeglyk,
En wert veel leets ondraeglyk.
Wie ziet met droog gezigt de schepen zoo verlemt?
Zoo op een klip gestampt, of aen een bank geklemt?
Die onbeschadigtst bleven
In 't woest gebulder, dreven
Wel hondert glazen weegs kleinmoedigh overstuur,
Gestadigh met den doot tot hunnen nagebuur.
Met zoo veel ramps voor luiden
En landen, rees in 't zuiden
Dees duistre donderbui op 't schoonste van den dagh,
En liet met haer vertrek de werelt vol geklagh.

Gelyk een uitgelaten
En raezend beest, de vaten,
Van pronk, of nut gebruik, verbreekt in 't rykste huis,
Tenzy het word' geschut: zoo deed dit stormgedruis.
Zie; als ons alle dingen
Op 't liefelykste omringen,
En 't blyste wezen biên, zyn jammer en verdriet
Niet zelden digter by dan iemand gist of ziet.
Men leer' dies zedigh duiken,
En trouwen raedt* gebruiken.
De donder, blixem, wint, en weerlicht loopen mis,
Of treffen zachtst en minst 't geen laeg en buigzaam is.
Maer gy, die oit zult lyden;
Houdt moedt in droeve tyden.
't Is Godt, Godt is 't alleen, die onweer doet ontstaen.
Hy is het, hy alleen, die 't ook doet overgaen.

* Matth. XI. 29.

Beseft voorts onverdroten,
Dat door die grove nooten,
En met zoo oversterk en vreesselyk een tong
Het luchtruim tot Godts lof, en van zyne almagt zong.

Herfst.

Aen den weledelen en grootachtbaeren heer Mr. Adriaen van Assendelft, voor de derdemaal burgermeester der stad Delf, bewinthebber der Westindische maetschappye, enz.

Belieft het u, van staetgeleerde blaên,
Langs vrolyk rym, tot my toe neêr te klimmen,
Zoo zult gy zien myn vaers voor u gelaên
Met vruchten, die van koelen herfstdau glimmen.

't Zal door 't grofvette en klaerbescheenen ryk
Des zaligsten saizoens uw' geest geleiden.
Laet al wat leeft slechts onophoudelyk
Den waerden roem des milden Godts verbreiden.
O A S S E N D E L F T , geacht by Stadt en Staet,
Aen uwe deugt en wysheit dierverbonden,
Zie, hoe d' Aertstroon zyn gunst nogh vallen laet
Op nietigh stof, aenëengekleeft van zonden.
Zie, hoe 't geluk, dat, bly en onbelet,
Zyn kruin verheft, nogh hooger dan de starren,
Op d' aerde neêr zyn groote voeten zet,
Daer nu zoo lief Godts zegening blyft marren.
't Ryk najaer stort een' gullen overvloed
Van ryp gewas in 's menschdoms ope wenschen.
Hoe leeft de vreugt, wiens lantheil zuidergloet
Noch noorderkou deên quynen of verslensen!

Zy trekt een' goên, een' wonderschoonen prys
Uit boomgaert, beemt, gebergte, dal, en akker.
Al d' aerde is een gezegent paradys.
Haer voedsterzucht blyft wenschbaer voor ons wakker.
Dat 's winst by slaep. 't Ooft, nu volgroeit en heusch,
Vernaemt ge, o tyt, die eeuwich zwiert en dwerelt,
Nogh naeulyks, toen de blonde dagh een reus,
De blaeuwe nacht een dwerg was, in de werelt.
Zoo deelt d' olyf, om zyn pryswaerdigheid
Een heiligh merk van den Godtlieven vrede;
Zoo deelt, met zoet en vriendelyk bescheit,
De vygeboom nu schoone vruchten mede.
Maer 'k volg den Herfst ook hier, door 't spâ gebloemt.
Hier wast en zwelt de vrolykheit aen ranken,
Die, met een vocht, voor hemelsch meest geroemt,
Den fynen gront en 't kromme snoeimes danken.

Dus leest men bly den grootgeworden wyn;
Waerop zyn oogst hem heentorst naer de persen.
Daer wort hy dan vertrap, in droeven schyn,
Die korts hierna zoo spotten zal en schersen.
Maer die ook wel, aen treurigheid en druk,
Door goet gebruik, een' nieuwen moedt zal geven,
Of doen den geest hoog vliegen, met geluk,
Of menigh lyk, op 't steenend bed, herleven.
Hoe 't zy: dit, dit 's de tyt, die, door gewas,
En vee, en wilt, en vlugt, de werelt zegent;
En vet vergaêrt, uit koudt en krimpent gras,
Of kruit of loof, bywylen natberegent.
Hy bukt, en draegt, aen zyn zeer grove hant,
Een' breeden korf, gepropt met duizent dingen,
't Vermogen braef van lucht, en vloet, en lant,
Wier gaven nu malkanderen verdringen.

Thans doodt en kerft zyn slagbyl runt en zwyn:
Die helpen dan den killen winter voeden,
Voor wien wy ook, met stomme stervenspyn,
De beelden der onnozelheit zien bloeden.
Voorts bouwt de ploeg, van ossen voortgehaelt,
De milde klei, met lange en rechte vooren,
Terwyl al laeg 't bleek Boergestarte daelt,
En 's lantmans hoop hoog ryst op 't winterkoren.
't Zy dan de zon uit d' overheldre Waeg
Ons groete, of ga 't groot Schorpioen verlichten:
Het zy al fel de Hemelschutter plaeg'
Met krakende en verwaeide hagelschichten:
D' alvoênde Herfst staet altyt schenkgereedt;
Brengh altyt baet, schoon rasser eens of loomer,
En houdt niet in: zyn rykdom wort besteet.
Het lust hem zelf te zaeien voor den zomer.

Zie daer; dit vol, dit wenschlyk jaergety,
Heb ik voor u, o A S S E N D E L F T , gekozen,
Als u gelyk, wiens gloeistant al voorby;
Wiens lente lang te rug gleeedt, met haer roozen.
Maer wiens nogh sterke en wakkere ouderdom
Ook vruchten geeft, welwaardigh d' achtbre grysheit
Des eedlen hoofts, dat hier dus en alom
De werelt baet, met zyn staetnutte wysheit.
Och of 't gedicht, 't geen ik u schaemroodt biê,
Als kundigh van zyn magerheit en sproeten,
In dragtbaerheit uw' Lusthof aen de Schie
Nu overtrof, en recht den lust kon boeten!
Och of 't, wanneer de guure wintertyt,
Met sneeujagt, wint, en ys, het buitentrekken
Te bitterlyk verhindert en benyt,
U, in de zael, een buitenplaets mogt strekken!

Zoo vindt uw zorg, die hier, al 't Lant ten goê,
Zich quyt, en reikt, langs andre starrestraelen,

Tot in 't ryk hart eens nieuwen aerdbooms toe,
Ook dan wat stof tot rust en aessemhalen.

Leef midlerwyl, en staêg, in vol geluk.

De Hemel blyf zyn' zegen t' uwaert keeren,

En bang verdriet, en ongehoopten druk,
Genadiglyk en eindloos van u weeren.

Doch 't jaer, nu wydt, door d' oude wenteling
Der driftige saizoenen, voortgelopen,

Vermaent en roept, dat hier geen levenskring,
Door lossen waen, op vasten duur moet hopen.

Zulx leeraert ook 't rasstervend bladergroen,
Dat, ros en geel, in 't kleevend slyk gevallen,

Den oogen meer geen blyschap aen zal doen,
Noch fruit en moes bemantlen en omwallen.

Zoo laet ons dan, terwyl we hier nogh zyn,
De deugt uit vreugt, de vreugt uit deugt doen ryzen.
Ja laet ons zoo, by 's levens zonneshyn,
Godts weldaên bly genieten, en hem pryzen.

**Aen den heer Mr Willem Vlaerdingerwout,
hoogheemraedt des lants van Woerde, burgerhopman der stad Delf,
enz. enz.,**

*Wiens Edt. het liefde my met eene schenkaedje van zilver aen te
moedigen.*

Ik heb den Hemel noit gebeden
Om overvloed van myn-geluk,
Noch weelde daer de bleeke druk
Aen vasthangt met mismaekte leden.
Noit riep ik Godt, myns wetens, aen
Om hooge zaeken, die, verworven,
Niet zelden haeren heer bedorven,
En jammerlyk deên nedergaen.

Dit, dit was 't geen ik heusch begeerde;
Des Hoogsten vriendelyke gunst,
Wat levensmiddlen voor myn kunst,
En stilheit die geen vreugt ontbeerde;
Hierby, zoo 't wezen mogt, ook iet
Om hun eens braef te kunnen toonen,
Die dom, 't onschuldigh dichten hoonen,
Als waer noit baet op overschiet.
Die dingen zocht myn zielverlangen.
De goedertieren Godt, en gy
Beroemde Willem, doet ze my,
Ook boven mynen wensch, ontfangen.

Uw mildheit, nimmer dwaes gepleegt,
Brenge my, door ootmoet noit bedaerder,
Een zilveren geschenk, dat zwaerder
Dan al myn kunstverdiensten weegt.
Zoo schuift en drukt ze my hoe langer
Hoe dieper in gewenschte schult.
O, welk een hemelblyschap vult
Den boezem van uw' boerschen zanger!
Maer 'k zie wel, dat ik dus in 't endt,
Hoe rustryk naer 't uitwendigh wezen,
Voor snode dieven heb te vreezen,
Een zaek, my eertyts onbekent;

Ook, dat de nyt zyn yzre tanden
Al wet op myne onnozelheit,
Met zeker pynlyk onbescheit,
Te boozer om uw milde handen.
Doch hoor, wat ik heb uitgedacht.
('t Geen 't hart lokt van een' muurenbreker
Was al van outs te luttel zeker
Door staelen slot en heldewacht.)
'k Zal uwe gaef, ook zonder zwygen,
In myn geheugen wel zoo naeu
Bewaren, dat geen rooversklaeu
In eeuwigheit z' 'er uit zal krygen.

En voorts de nyt, dat naekt gebeent,
Dien wil ik 't blinkend zilver toogen,
Tot hy bezwyk' met draeiende oogen,
Als door een slangryk hoofd versteent.
Laet dan vry, laet dien 't lust dan zeggen:
O Hubert, waent uw wilde zin
Nogh steeds met rymen glori in,
En schatten op te zullen leggen?
Neemt gy de witberyppte kou,
Die aenwaeit uit het blaeuwe noorden,
Te stuiten met de lieve woorden
Van eenigh vaers dat vloeken wou?

Gy zyt te ver gedwaelt. Wy eeren
Geen dwepery: maer stil, dat 's mis.
't Hiet poëzy; die dekt geen' disch,
Noch heelt geen wonden in uw kleëren.
'k Zeg, laet zoo schimpen na als voor,
Die, slechts geboren voor zich zelve,
Hunn' rooden godt uit d' aerde delven,
En slaefsch aenbidden in 't kantoor.
Ik, door een gift genoopt tot zingen,
En nogh voor geen gebrek beducht,
Zal 't hoofd verheffen in de lucht;
Dat hoofd vol zangersbeuzelingen.

Men zal, vertrou ik, nu nogh meer
My, langs de laen, ten mymerteken,
De lootjes van 't geboomt zien breken,
En roepen dan, *Hy dicht al weêr*.
Te weten, met een vol genoeg
Begroet ik nu het kunstaer.
'k Zal zingen, want het valt niet zwaer
De blyschap by 't geluk te voegen.
Myn kleene dichtgeest kan voortaan,
Als in gansch weeldige landouwen,
Geduurigh zynen lust aenschouwen,
En over bloemtapyten gaen.

En nu zet ik verheugde schreden
In 't altytjuichend hemelryk.
Zoo hoog doet my dit klinkend blyk
Van ongeveinsde vrientschap treden.
Waer ik, och waer ik maer bequaem
Om 't hartvermaek naer eisch te toonen.
Dan 'k hoop dien prys met prys te loonen,
Wel waert myns waerden gevers naem.
Zoo moet een trou gedragh doen weten,
O weldaên, die myn ziel verblyt,
Dat gy te recht gegeven zyt;
Gegeven, maer niet wechgesmeten.

Doch gy, myn overgulle Vrient,
Wat geef ik weêr? Och! niets dan wenschen.
Heb eeuwigh gunst by Godt en menschen
Gelyk uw wyze deugt verdient.

**Waere Vrientschap.
Aen den heer Jan Messchaert.**

'k **B**e peins der Vrienden gul gedragh,
Waerby 'k niet weet, of iet ter wyde werelt haelen,
Of vergeleken worden magh.
Van Gode komt recht neêr de schoone Vrientschap daelen.
Loopt die der doot eens in den mont,
Zoo is het uit, ja gansch gedaen, en omgekomen.
Dus stort een hoog paleis ten gront,
Aen 't welk pilaer, gebindt, en houvast zyn benomen.

De Vrienschap is het, die, beleeft
En mildt, den Aerdboôm oit een padt en veiligh open
Tot den verzoenden Hemel geeft,
En boezems samenhecht met diamante knoopen.
Zy leidt des levens zuure schreên
Van dorens naer gebloemt, en doet de droefheit ebben.
Wat is het zoet, in tegenheên,
Ja ook in bly geluk, een' trouwen vrient te hebben!
Voor zulk een' moet het, in ons hart,
Aen tempel, offergift, noch outerdienst ontbreken.
Men gunn' der Vrienschap, ver van smart,
Een luisterryke plaets by 't helder Tweelingteken.
Dus zal ik, duuren slechts myn blaên,
Noit lyden, dat goê liên, die ziel aen ziel betrouden,
Geheel in duisternis vergaen;
Maer hen, met lof en prys, onsterflyk helpen houden.

Hoe treffelyk, hoe wonderschoon,
En krachtigh, blykt en blinkt de wederzydsche neiging
Van Izays, en Sauls, zoon,
By 's haets verwoet gegrim, en 's onheils yzre dreiging!
Prins Jonathan weert druk en noodt,
Zoo veel hy kan en magh, om Davids padt te baenen;
En die verandert, by de doot
Zyns overwaerden vrients, in eene bron van traenen.
Wie weet, met welk een minzaamheit
Hun geesten, voor Godts troon, malkander nu nogh eeren?
Doch 't sta me vry, met heusch bescheit,
Myn' zang, van dit gewyde, eens breedt in 't ront te keeren.
Spreek ik dan best van Thezeus nu,
En zyn' Pirithoüs, die bly ter helle daelen?
Of moet men, o Achilles, u,
Met uw' Patroklos, hier ten eersten op gaen haelen?

'k Beschou Orestes, braef verzelt
Van Pylades, een paer, dat voor elkander lyden
En sterven wil; ja, met geweld,
Hierom krakkeelt en woelt, te fier om iets te myden.
Hun harten, zoo gedwee nogh flus,
Zyn gansch onbuigbaer nu, en kleeven echter samen.
Zoo hangen, met een' vriendekus,
Magneet en stael aenëen, tot onmin noit te praemen.
D' oprechte Nizus sammelt niet
Zyn' makker Euryael in d' yslykheên te zoeken.
En Damon laet in geen verdriet
Zyn' lieven Pythias, gestapt naer veege hoeken.
De Vrienschap zal op Schipio
En Lelius gewis zoo lang wel moedigh wezen
Als 't Puiklatyn van Cicero
Den grooten aerdbol om begroet worde en gelezen.

By zulke exempels zou men ons,
O MESSCHAERT, waerde man, niet ongevoeglyk zetten;
Al wekte oit dit het schrolgegons.
Wie d' eerlykheit betracht, moet op geen' laster letten.
Wy zyn in vrientschap opgegroeit:
Zoo trouwens deze naem met recht aen iet magh hangen,
Daer d' een gestaêg van weldaën vloeit,
En d' ander, onverlet, schier niets doet dan ontfangen.
Gy hebt my altyt gunst betoont.
Ik ben aen u verplicht met onbetaelbre schulden.
Myn boerscheit wert beleeft verschoont.
Wat deed de waere trouwe u al bezwaering dulden!
Hoe hing ik eeuwich aen uw zy,
Wanneer we, hier in ernst, fomwyl genoegte namen,
En daer, in luchte boertery,
Doch die men evenwel zich noit behoeft te schaemen!

De luiden kosten overal
Onze onderlinge zucht gemakkelyk bespeuren.
Zoo zou een blinde, aen wegh of wal,
Een' beemt, of roozengaert, ontdekken door de geuren.
Oprechte toegenegentheit
Te trachten voor het volk niet door te laeten breken,
Waer', met uitbundigh wanbeleit,
Te willen eene vlam in duisternis verstecken.
Dus waert gy me eindloos toegedaen.
Onwelkom quam ik noit, noch ging oit ongezegt.
Waerop 't ook naer myn' wensch zal gaen,
Zoo Godt met alle goet u rykelyk beregent.
Uw hart hing teder over my;
En ik kon, zonder u, noit volle vreugt genieten.
Leg hier eens Timons leven by.
Och, wien zou, dus alleen, niet rasch het licht verdrieten?

Wy schupten wrevel, haet, en twist.
Gy hield my, en ik u, al waerder dan een' broeder.
En zulk een liefde, meen ik, is 't,
Daer 't hemelsch heil door juicht, by aller dingen Hoeder.
Hoe 't zy: die vriendschap zal de tyt,
Wiens onweërstaenbre tant en wryting, allerwegen,
Metael, en stael, en steenen slyt,
Op geenerhande wys heel uit myn zinnen veegen.
Eer zal de zomerlucht met sneeu;
De winter met frisch loof, malsch gras, en goutgeel koren,
Het aerdryk dekken; en onze eeu
Van geene vyantschap, bedrogh, of ontrou hooren.
Ik denk uit Delf om u, en gy
Gewis om my langs 't glas der Maeze, meest groenboordigh.
Zoo zyt gy, naer den geest, by my,
En ik, myn heusche Vrient, by u steeds tegenwoordigh.

Doch zouden wy, om lange vreugt,
Nu, in persoon, als eer, t' elkanderwaert gaen streeven,
Zoo mosten we ons die prille jeugt,
Wiews zorg nogh klaeuloos was, gediensstigh wedergeven.
Zoo mosten ook de moeilykheên
En last des huisbewints ons afgenomen worden.
Maer neen, myn waerde MESSCHAERT, neen.
Alleenlyk volgt Godts gunst de volgers zyner orden.
Men werk' slechts in den ouden bou.
Hiertoe dient vry bezoek, en openhartigh schryven.
Zoo waerlyk moet' de vriendetrou
Voor eeuwich tusschen ons volmaect en heiligh blyven.

**Aen den heer Nikolaes van Bremen en zyne ega joffrou Joanna van
Zwaenburg,
*Liefhebbers en Begunstigers der edelste Kunsten.***

My heugt niet oit of oit volstreker vreugt genoten,
Hartstrelender vermaek te hebben ingeaemt
Dan toen uw gulle gunst, ten boezem uitgevloten,
My, o gelukkig Paer, deet stom staen en beschaemt.

'k Bedoel het waerde onthael, zoo heusch, zoo edelmoedigh,
En openhartigh my left aengedaen door u.
Een mildheit, met den geur der vrientschap overvloedigh
Gezegt, doch die 'k noit zoo wel bezon als nu.
Nu zie en smaek ik eerst, wat my is wedervaren.
'k Vertegenwoordig my de zoete statigheid,
Waarmede 't u geviel het juichen in myn aëren
Te zenden, en veel leets te bannen, daer 't nogh leit.
Dat overwenschbaer lot doorwandelt myn gedachten
Thans met getelde schreên: en 'k voel myn schaemte en schroom
Nogh eens door overvloet van minzaamheit verkrachten.
Voorwaer, uw blyde zucht was my een honigstroom.
Dus voer ik ras uit stof en slyk van druk en kommer
Ten ryken hemel op der zielgenoeglykheên.
Dus kreeg myn flaeuwe moedt, gekoestert in de lommer
Eens reinen weeldehofs, weêr krachten in zyn leên.

O Bremen, 'k zal u dies noit dan met blyfchap noemen,
Totdat de zwarte doot my in haer wooning delv'.
Ik zal u als den roem der aertsbeleeften roemen,
Of nemen in gedicht voor d' aertsbeleeftheit zelf.
En gy, Joanna, mê, in wie haer' zetel namen
Bekoorlykheên, gedaelt uit Godts gerusten troon;
Uw goetheit zy een beelt van 't vriendelyk betamen,
Waer oit myn zwakke kunst de waerdigheden kroon'.
Wy zaten dan in 't kuisch gezelschap aller lusten
En van den braven Spex, een yverigh Poët,
Nogh jong, maer hoog van geest. De deugt en achting kusten
Malkander; ja uw huis wert van die liefde heet.
O, welk een kopren muur hielt ons wydt afgezondert
Van 't wreetste wereltdeel, 'k meen twist en dollen haet,
Die, uit het heilloos diep des afgronts opgedondert,
Het menschdom wikkelen in gansch rampzaligh quaet!

Ja hoe verdween nu al wat schrik en angst kan baren,
In een' zeer dunnen damp, of wezenloozen Niet!
Hoe vrolyk quam 't geval ons alsins tegenvaren!
Geen ryker kust dan daer 't geluk met kracht gebiedt.
Uw disch verzaedde ons gul, gelyk aen heldedaden
Een rechtgrootmoedigh Vorst zich met schenkaedjen quyt.
Hy doet het zoo, dat zyn genâgift langs haer paden
Door traegheit niet verarmt, noch onder 't geven slyt.
D' alvoedende aerde gaf 't uitnemendste vermogen
Van hooggestegen berg en diepgezonken dal.
En 'k zagh meer kleuren noit aen 't schoon der regenboogen,
Dan ons voorts lieflykheên verschenen overal.
De fiere Schilderkunst wees haere wonderwerken.
Het hemelsche gelaet der Dichtkunst liet zich zien.
D' Aeloutheit, half vergaen, quam met haer gryze merken
Hervoort, en op uw' wenk my ook nogh gaven biên.

Doch schoon dus nergens keur van grootsche vreugdestoffen
Ontbrak, zoo weet nochtans, dat myne vrolykheit
't Al overtrof, en noit zal worden overtroffen;
Tenzy in 't eeuwich ryk, door 't vroom gemoet verbeidt.
De dingen evenwel, die onder, Lustgenieten,
Maer boven, in de tael van Godt en d' Engleschaer,
Verfoeibre lelykheên en snode zonden hieten,
Als overdaet en spot, wert geen van ons gewaer.
Dat sparen, 't geen zoo lang met gunst en geven sammelt,
Tot d' armoê 't stil vervloekt, terwyl ze, smekens mat,
In 't schamel drukgewaet van graeuwen honger rammelt,
Vondt hier vooral geen plaets, noch op de harten vat.
En zeker, niemant zal my ligt een feest beschryven
Wiens lustigheid by die van dit gezelschap haelt,
En daer d' onschuldigheid zoo zuiver wist te blyven.
Wy schepten breede vreugt, met nawee noit betaelt.

Doch eindlyk moê daarvan en 't zien op kunstwerk, zonder
Veel weêrgâ, naer ik acht; zoo ging d' onmeetbre zon
Aen 't geele westerdeel des ronden hemels onder.

Vaer wel, gewenschte dagh, gewenschte weeldebron.
Hiermê mogt schrift en beelt het lyf als nederleggen.

't Had ruim hun beurt geweest. En nu begon de maeg
Beî schotel weêr en flesch den oorlogh aen te zeggen,

Gevoert tot haer verlies en voorraedsnederlaeg.

Den tyt na 't avontmael versleten wy met praten,

Totdat de middernacht elk riep ter zachte plaets

Van rust, alwaer ik sliep tot d' uur die 't bedverlaten

Beschouwt by 't lachend licht des gulden dageraets.

Op zulk een wys wert ik, een wyl verleên, bejement.

Zoo lief omringde my de 's Gravenhaegsche lucht.

Dus lag het goet geval in mynen schoot geregent,

En met zoo zacht een hant verstiet men leet en zucht.

O welpryswaardigh Paer, o schat van geest en reden,
Heb driemael dank, en leef in noitgestoorden vrê.
Laet my als vastgehecht in uw goetgunstigheden,
En groet den Dichter Spex met eerbiedt in myn stê.

Een Schoone Dagh, en Uitnoodiging op den zelve,
Aen den geestryken heer en dichter Jakob Spex.

's Lichts jeugt, gansch lief, in 't heldere oost, ontloken,
En ryklyk aengedaen
Met gout, saffier, puikpaeren, purperstrooken,
En koele roozeblaên;
Beloofde thans, door aertsbevalligheden
En goddelyken lach,
Een' goên, gedween, hoogmilden, luisterbreeden,
En overschoonen dagh.

En zeker, die vriendin der letterluiden
Bedriegt tot nogh toe niet,
Naerdien de zon alrê van 't zachte zuiden
Volmaekte straelen schiet.
Hoe speelt haer glans, door wolken, wit van zoomen,
In 't ruim, dat nergens stuit!
Of op 't verliefte en zingend groen van boomen
En beemden, kruut en spruit!
Met welk een' zwier bedanst heur gulde klaerheit
Het vloeiend diamant
Van beek en bron! en wat 's de zwarte naerheit
Des nachts nu wydt van kant!
De hoofsche steên en boersche dorpen glooren
Van 't licht, dat alles toont.
'k Zie 't zelfs, met kracht, in diepe kuilen booren,
Daer 't eeuwich zwygen woont.

En onderwyl doorritselt Levenwekker
Gebloemt, en laen, en lisch:
Zulx het alöm onëindigh malsch en lekker
Voor al de zinnen is.
Dit magh schoon weer, een blyde hemel heeten,
En prille zonneshyn.
Ik kan dus schier my zelven heel vergeten,
En alle wereltpyn.
De blanke lucht verlustigt zoo myne oogen,
En geeft zoo veel vermaek,
Dat ik gezwint ten hemel word' getogen,
En meer geen aerde raek.
Gewiekte Dagh, klaerglinsterend van leden,
En wonderheuchelyk,
Gy brengt den lust en 't juichen naer beneden,
Uit Godts gelukkigh ryk.

Gy koestert, streelt, en zegent lant en water.
Door u is 't overal
Vol levens, vol bewegens, en geschater,
En tier, en vier, en val.
Met gunst beschenkt gewis de Godt der goden
U van 't hoog stargewelf.
Dies zal dit rym myn' Vrient nu buitennooden,
En naer 't aeloude Delf.
Kunstryke S P E X , koom t' mywaert, ver van duchten,
En schep, langs 't open velt,
Eens ruimen aëm en zoete zomerluchten,
Met zegen vergezelt.
Geen beter dagh is hiertoe oit verscheenen.
Geen guller lieflykheit
Kan d' eëlste tyt den wereltkloot verleenen,
Die nu in zyde leit.

't Ziek Hontsgestart zweet vloên van geele vlammen
Noch roode vonken meer:
En 't Noorden smyt, door kilheit aen 't vergrammen,
Geen sneeu of hagel neêr.
Men ziet alleen de Hemeljongkvrou lonken,
En met heur gouden haer
En blinkende robynen aerdigh pronken,
Gansch minzaem van gebaer.
Beschou des niet zoo vast en alle dagen
Het Haegsche hofgezwier;
Maer laet de vaert, of 't rollend wiel, u dragen
Tot by uw' vrient, en hier.
Dat u myn luit ter vlugge komst verbinde,
Hoe log of laeg van toon.
U is bekend, waer, met myn Zielbeminde,
Ik vry en vreedzaam woon.

De huizing, die Godts goetheên my vergunnen,
Is wel beknopt en smal,
Doch zoo niet, dat geen vriend 'er in zou kunnen,
Als 't hem believe zal.
Zy blinkt wel, aen haer houte en steene leden,
Van elpenbeen noch gout;
Maer dekt misschien meer openhartigheden
Dan menigh oit vertrouwt.
Die zullen u zoo vriendelyk ontfangen,
Zoo vaerdigh en beleeft,
Als immer haer vermogen toe kan langen.
Welaen dan, heengestreeft.
Noch wilde zeen, noch winderige bergen,
Noch wouden, dootsch en naer,
Beletten dit: en onze stoutheên tergen
Noch tarten dus 't gevaer.

Die rasse reis heeft, aen haer breede zyen,
Niets anders, op dit pas,
Dan stil geboomt, gezonde landeryen,
En weligh tuingewas.
De vrolykheit lacht daer, uit groene troonen,
De menschen alsins aen:
Zoo frisch, gelyk de waerde lauwerkroonen,
Die op uw hairen staen.
Dit zal den wegh bekorten, 't zoet verlengen.
Maer wenscht ge ons dier verplicht,
Zoo moet ge uw' geest, uw' kunstgeest, medebrengen,
Vervat in gulden dicht.
Uw vaerzen zyn my lief, en staen, uitstekend
In trant en majesteit,
Rê met den strael en 't eeuwigh yk getekent
Der waere onsterflykheit.

Zy zullen wis den looden wanlust minderen,
Die blooden zanglust stuit.
Maer koom toch dra met uwe harsenkinderen.
Ik steek myn handen uit.
Dus hoopt myn ziel, genoeglyk en noit drukkigh,
Te plukken vrucht van vreugt.
Blyft effen slechts, gy paên, en brengt gelukkigh
My t' huis die schrandre deugt.
En gy, o dagh, slaek buien noch verhitten,
Voor ik myn' wensch zie aen myn tafel zitten.

Nacht.

De gouden dagh bestraelt althans,
Uit een' ganschvreemden hemeltrans,
't Verre aerdryk onzer tegenvoeters.
De pasvolklonken middernacht
Boeit hier, door vaek en slaep, (die heusche zorgverzoeters)
Al 't sterfelyk geslacht.
Slechts ik, dus vroeg eens opgestaen,
Zie 't ryzend licht der schoone maen
Op gevels blikkeren en torens.
Zy meet het blaeu met elpe schreên;
En scheurt, in koelen moedt, met haere zilvre horens,
De donkerheit vanëen.

Der starren eindeloos getal
Speelt, met een' flonkerenden val,
Een gloeiende muzyk van kringen;
En geeft aldus, by 't hemelsch hof,
Den overgrooten Voogt en Heerschap aller dingen
Onëindelyken lof.
Hoe luistert d' onbeweegde lucht!
Daerin schryft nu geen vogelvlugt
Heur schaterende wemelspooren.
De wufte winden leggen stil.
Het levend kristallyn, by 't schubbigh vee verkoren,
Glyt zacht langs rant en kil.
De wegh houdt roepen in en praet,
De weï haer loeien en geblaet.
'k Verneem alöm een vredigh zwygen.
Zoo sta 'k heel onverlet en vry.
Zou dit een' looden geest geen' luchten trek doen krygen
Tot zoete rymery?

O stilte, o ongestoorde rust,
Der wyze lettren lieve lust,
Men zou bezwaerlyk u volroemen.
O Nacht, met uw bedaude kroon,
Gevlochten van groen heul, en onverslenste bloemen,
U groet myn laege toon.
Uw kou verschaft myn' zinnen vier;
En noopt myn' traegen citerzwier.
'k Zie aen uw glori eind noch kluister.
Gy, mooglyk 's Outsten outste werk,
Zaegt uit u voortgebragt de schepsels, breedst van luister,
In dit onmeetbaer perk.
Dees zyn de hemel, d' aerde, en 't licht,
In wie haer' heldren zetel sticht
Godts magt, zoo heerlyk daer t' ontdekken,
En, als men wel en ernstigh ziet,
Volmaekt bekoorelyk, om ons naer hem te trekken,
Al zagh men anders niet.

Voorts werkt al 't aerdront, vroeg en spâ,
Maer moet verpoost zyn, of zal dra
De steedsgespanne boogen slachten.
Zoo dan, der daegsche bezigheên,
Ten lesten mat en af, bestelt gy nieuwe krachten,
En als herbore leên.
Gy queekt en koestert echt en min,
Door Godt verordent in 't begin,
Om tot den jongsten dagh te duuren.
Zoo leiden eens, van gunst doorwarm,
O vriendelyke Nacht, uw schemeröogende uren
Een bruit in mynen arm.
Met dees welwaerde en heusche vrou
Geniet ik 't goede nogh der trou,
Die noit den Hoogsten moet' mishagen.
Maer 'k weeg nu uwe deugden voort,
Opdat gy eenigh deel der eere heen moogt dragen,
Die heel u toebehoort.

Gy mest den os en 't lam in 't groen,
Als hen de dagen hinder doen,
In Oogstmaent, zwart van vliegende angelen:
En eeuwich zyn de zuivelton
En staer met u gedient, wiens koelten nimmer mangelen
Op kelder, bak, en bron.
Gy zegent 's weimans strik en net,
By laeten avont uitgezet,
Of aen een' krommen pael gehangen,
En vult des visschers ruime fuik
Met spartlend stroomgeluk, zoo aengenaem in 't vangen,
Als lekker van gebruik.
Uw frissche vochtigheit verquikt
De schorre velden, droef verstikt
Door 't vier der bange zomerluchten.
Dus zyt gy niet slechts enkel ryk,
Maer ook beleeft en mild voor menschen, vee, en vruchten,
Ja alles te gelyk.

Gy moet, voor 't schoonste zonnelicht,
U, om uw duister aengezigt
En bruinen boezem, geenszins schaemen.
Men weet, dat d' ongeschape Zon,
Die 't ver in klaerheit wint van duizent dagen samen,
In u haer' loop begon.
Der werelt, van verlangen moê,
Bragt gy, met blyde stemmen, toe
Een eeuwigh heil, by dagh verloren.
Zie daer, een' troost in naer verdriet.
De Schepper van den nacht wert in den nacht geboren,
Met al wat zegen hiet.
Toen hy ook 's aerdboôms schult voldê,
En 's afgronts kop brak, was 't niet mê
In schaduw uwer zwarte vleugelen?
Gy quaemt, op 't hoogste van den dagh,
En loekt, met d' ebbe hant, uit zucht, niet in te teugelen,
Godts oogen, dat men 't zagh.

Hiermede staet uwe eer in top;
En pal het groot geluk, waerop
Des menschdoms dierste hoop moet steunen.
Aertsgoetheit, zend uw' zegen nu,
En wil den prys des Nachts u geenerwys bekreunen.
Ik zong alleen om u.

Achtbaerheit.

Wie is zy die myn ziel vrybuit
Door daden, spraek en gaen,
En dit ryk schoutoneel ontsluit,
Daer zoo veel beelden staen?
Is 't iemant die ons hart verleidt
Door dansen en gejoj?
O neen; 't is d' edele Achtbaerheit,
Gekent aen broos en sok.

Haer wezen eischt ons zonder tael
Ontzagh en eerbiedt af.
Maek nimmer staet op eer en prael
Of volg haer' heldedraf.
Maer volg ook haere leiding hier
Zoo gy de kunsten eert:
Zy voert ons in met hoogen zwier
Ter school die wysheit leert.

Aenneming van Kinderen.

Wat zal of kan ik van dees beelden zingen,
Die op 't Romeinsch dit schoon toneel beslaen!
Zy zyn alhier toch enkle vreemdelingen,
Schoon Ripa ons hen schetst op zyne blaên.
Eer evenwel hen met een groet van vrintschap.
Te Rome golt d' aenneming tot het kintschap.

Afgodery.

Hoe buigt zich, met verdwaelt gebaer,
D' Afgodery voor 't blint Altaer!
Hoe zwaeit ze wierookvieren,
Wier stank den waeren Godt verveelt,
Terwyl men zyne glori steelt,
En schenkt aen stomme dieren!
Zoo doolt men zeker al te wydt.
Dees godtvergete dolheit smyt
De wet uit Mozes handen.
Ontzinde menschen, laet u raên:
Gy stookt de helsche vlammen aen
Met heiloos offerbranden.

Akademi.

Hoe byster zou de werelt doolen,
Als in een' onverlichten nacht,
Indien 't gelei der hooge Schoolen
Haer niet op rechte wegen bragt!
Het zonnelicht der Schoolgeleertheit
Verdryft den nevel der verkeertheit.

Door citerklanken bout Amfion,
Van woeste steenen poort en vest:
De zee is zedigh by Arion;
En Orfeus stilt het tygersnest,
In 't midden van der wouden naerheit.
Zie in de School dees fabelwaerheit.

Maer laet ons ook die Helden pryzen,
Met diepen eerbiedt en ontzagh.
Laet ons de wysheit eer bewyzen,
Die voor hunn' tyt in 't duister lagh.
Men pryze voort de letterbraven
Die op dat spoor kloekmoedigh draven.

't Ontbreekt ons aen geen Sokratessen
Noch Platoos, ryk van geest en deugt.
Wy hebben Aristotelessen
Die lessen geven aen de jeugt
En luister aen de wereltstreeken
Daer zy de lettertoorts ontsteken.

De Godtgeleertheit ziet men pralen,
En adem scheppen, ruim en breed.
Gehult met goude zonnestrallen,
En sierelyk in sneeu gekleet.
Ook leert de kennis van de Rechten
Alle ongelyken heusch beslechten.

Hier schynt Hippokrates herboren;
Daer hoort men Zenoos beste reên.
Geen Hemelloop loopt hier verloren,
Noch andre Kunsten, neen, o neen:
Historikennis, kunst en Taelen,
't Schuilt al in d' Akademizalen.

O Schoolen, laet dan alles zwichten
Voor uwe wysheit, elk bekennt.
De werelt heeft twee aangezichten,
Het oude is van ons afgewent,
Het nieuwe ziet uit heldere oogen,
Met minder schaduwen betogen.

Bevalligheit.

Myn dichtgeest is voorwaer te grof
Om van dit beelt naer eisch te spreken;
Het levert al te ryk een stof,
By myn bequaemheit vergeleken.
Het lust my echter hier in 't kort
Iet nieuws den lezer aen te bieden,
Waertoe myn pen bewogen wort
Omdat ik 't noit dus zagh geschieden.
Twee maegden boden my haer gunst,
Daer ik in eenzaamheit ging treden,
Gewislyk om myn schoone kunst
En deftige hoedanigheden,

Daer ik zoo wel mê ben versiert:
D' een deet my schier van schrik verstyven,
En scheen van 's Nigers boort gestiert
Om kinders mê naer bedt te dryven:
Maer d' andre zag 'er smaeklyk uit,
En scheen vrou Helena naer 't leven,
Om wie eens Troje ten besluit
Den afgepynden geest most geven.
Doch toen myn oor de tael vernam
Van bei dees nimfen, zoo verschilligh
In leên en kleur, en toen het quam
Op welstant aen, schonk ik gewilligh
Den prys aen haer die lelyk scheen,
Zoo maekten geest en zwier haer ryker.
Of ik gelyk had is t' Atheen
Bepleit, en hangt nogh aen den spyker.

Schilderkunst.

O Lente, buig uw hoofd, bekranst met schoone bloemen,
Als gy de Schilderkunst ziet pralen of hoort noemen:
Uw kleuren, met den dau des dageraets belaën,
Bezwyken voor den gloet der zomerzonneraën,
Daer in het tegendeel de glans der schilderverven
Onsterflyk is van aert, en alles hoedt voor sterven.
Hoe geestigh wort de zin betovert en verlet
Als ons Apel onthaelt op heiligh oogbanket!
Natuur verwondert zich, en toont beschaemde kaeken
Omdat het kunstpenseel in allerhande zaeken
Haer volgt of overwint. o wonderbaere Kunst,
Blyf groeien, en verdien der Vorsten milde guust.

Gerechtigheit.

Beschou de majesteit
Van 't wezen der Gerechtigheit,
En hou het beelt in waerde
Van Godts Stadthouderes op d' aerde.
Wy weten dat haer doen
Den val der werelt moet verhoên;
Want zonder recht bezwyken
De zuilen aller Koningkryken.
Indien men 't Recht veracht
Zal alles doolen in een' nacht
Van rampen en elenden
Die niemant af kan wenden.

Lyk- en grafdichten op H.K. Poot.

**Lykgedachtenis van den uitmuntenden dichter Hubert Korneliszoon
Poot,
*Overleden binnen Delft den 31 van Wintermaent 1733.***

Natuurlyk schoon heeft geen vergult van nooden,
Noch Dichter POOT een lofdicht op zyn zerk.
Zyn Naam alleen, de sterflykheit ontvlooden,
Daar op gegrift, herinnert ons 's mans werk;
Waar in zyn geest op Cherubinen-vleugelen
Eerbiedig vliegt, naar 't glinstrend starrenhof,
Als Bybelstof zyn dichtmaat ruim van beugelen,
Doet weiden in des milden Scheppers lof,
En zich verliest in Goëls deugt en waarden,
Als Hy dus zingt den Godtmensch hier op aarden.

Het is genoeg 's mans naam op 't graf gehouwen,
 Herinnert elk de klanken van zyn Lier,
 Als Hy een Paar geleid' naar 't heilig trouwen,
 En zaal en dons weerligten van zyn vier,
 Dat zoo vol kunst door zyne vaarzen straalde:
 Hoe munte Hy uit in leenspreuk vol van pit?
 Ja waar zyn Geest zich digtende in bepaalde
 Hoe juist, hoe net, hoe sierlyk trof hy 't wit!
 Geen wonder, want daar 't andre vaak geteent is,
 Natuurlyk hier de kunst met lust vereent is.

Zyns Naams gerucht vloog lang naar 't geurig Oosten,
 Zulks weet elk een die Nederduits verstaat,
 Niet min in 't Zuid', daar zich de Mooren roosten,
 Als daar de Zon des avonds ondergaat;
 Ja 't kille Noord' verwarmt door zyn gezangen,
 Als zyne lier klonk by het vee en veld,
 Als hy verliefte bleef naar zyn Nimf verlangen,
 Of haar zoo teer zyn zuivre min verteld'.
 Dus schryft alleen op 't graf (elk kent zyn gaven.)
 HIER LEGT DE GROOTE DICHTER POOT BEGRAVEN.

JOH. ANT. VAN KINSCHOT.

**Lykklagt, op het ontydig afsterven van den weêrgalozen dichter
Hubert Korneliszon Poot.**

Nu ga gansch Helikon in rou,
En stigte een marmer grafgebou:
Apolloos wonderzoon, 't orakel der Poëten,
De bloem en roem der dichtren, POOT,
De groote Abtswoudenaar is doot;
Al 't kunstgenootschap volgt de lykbaar, root bekreten.

Die vlugge en schrandre Fenixgeeft,
Zoo juist geschoeit op Flakkus leest;
Dat goddelyk verstant, van vrouw Natuur doorweven
Met aardigheên, heeft uitgedient!
Helaas! myn vriend, myn boezemvriend,
De doot zal met uw doot de kunst den dootsteek geven.
Och! zou de toornige onweêrwint,
Die onlangs, razende en ontzint,
Quam waren over 't vlak van tweepaar wereltdeelen,
Dit onheil hebben voorbeduit?
Hoe 't zy; het zwanger noodtbesluit
Baart smart op smart, en wie, wie zal de wonden heelen?
Dog lantverderf noch waterwee,
Door d'ongeruste faam alreê
Misschien wel al te wyt verkontschapt, roert myn snaren;
Maar dat gy onzen Sofokles,
o Doot, o menschenmoorderes,
Verschalkt hebt, zal Parnas een eeuwig onheil baren.

Apol loost op dit naar gerugt,
 Zelf klagt op klagt, en zugt op zugt;
 Thalie laat het hoofd van droefheit nederhangen;
 Melpomené, door boezemsmart
 Geprangt, ontlast haar droevig hart,
 En mengt haar zugten met myn schorre lykgezangen.
 Treurdichters, staat de goê Natuur
 De lykpligt van haar' Zoon zoo duur,
 En legt de Dichtgodt zelf, van ongeveinsden rouwe,
 Zyn hemelsche juweelen af;
 't Is pligtlyk dat men dan op 't graf
 Des Fenixdichters dit eenvoud'ig grafschrift houwe:

AANSCHOUWER STA. HET LYK VAN POOT
 APOLLOOS GROOTSTE GUNSTGENOOT,
 IN D'EEDLE POËZY STEETS ONVERMOEIT EN BEZIG,
 RUST ONDER DEEZEN KOUDEN ZERK:
 MAAR 'S MANS DOORLUGTIG LETTERWERK
 MAAKT ZYN VERHEVEN GEEST IN EEUWIGHEIT AANWEZIG.

DIDERIK VAN BLEYSWYK.

J. C^{us}.

MDCCXXXIV.

Ter uitvaart van den beroemden dichter Hubert Korneliszoon Poot.

*Scilicet omne sacrum mors importuna profanat:
Omnibus obscuras injicit illa manus.*

Treurt, treurt, bedroefde Zanggodinnen,
Een klaagtoon past u bovenal:
Wat zoudt gy anders thans beginnen,
O kunstbeminnend Negental?

Deed Orfeus lier, by zyn ontlyven,
U treuren om haar' meesters doot;
En zoudt ge thans geen' rou bedryven,
Niet schreien om den schrandren POOT!
Apol ontsiert de blonde haren,
Wien zelf dees slag aan 't harte gaat,
En kiest voor groene lauwervlaren
Cypres en droevig rougewaat.
Uw liefste Liefing is verscheien;
Dus valt die zuil van Helikon,
Die zich al vroeg mogt gaan vermeien
Aan Kastalis gewyde bron.

Ja volgt met natbetrane wangen,
Het hair ontvlochten, 't groote lyk
Des Dichters, wiens vergode zangen,
Met onnavolgbre kunstmuzyk,
Gewoon zyn uw gehoor te streelen:
Zyn doot verschaft u dubbele reën
Tot klagen: zou 't u dan vervelen
De zwarte dootbaar na te treën?
O neen; gy zult den lyksleep sieren.
Ik volg, en zal in diepen rou,
Beleefde POOT, uw uitvaart vieren:
Uw open hart en gunst, my trou

Gebleken, eischen droeve toonen.
Vergode ziel, die hooger licht
Voortaan met blyschap zult bewonen;
Moest ik u dezen wreeden pligt,
Na zulk een' korten tyt, bewyzen,
Dat gy me uw heusche vriendschap boodt,
Die 'k eeuwig in myn hart zal pryzen,
Thans fel benepen om uw' doot?
Al zyt ge ons laag gezigte ontogen
Naar 't stil en vreedzaam zielenvelt,
Zie eenmaal neêr, met gunstige oogen,
Wat prys worde op uw deugt gestelt;

En gun ons, dat we, hier beneden,
(Uw zaalge schim verpligt me 'er toe)
Dit dankbaar offer u besteden,
Den wierook zwaaien, droef te moê.
Wy volgen u slechts met gedachten,
Daar ge u in grooter heil verlust;
Dies staken we onze jammerklagten,
En gunnen 't koudt gebeente rust.
De Doot kon toch haar wreede schichten
Maar spillen op het sterflyk deel,
Wyl 't beste blyft den Naneef stichten.
Hier leeft uw dierbaar Dichtjuweel.

Zou ons haar woest geweld ontrukken
Dat kunst- en vondtryk harsenwerk?
Neen: 't lichaam mag ten grave bukken;
Uw Dichten zyn den tyt te sterk.

Wien 't dan niet luste, ons zal het lusten,
O nyvre Lantman, daar gy zingt,
Van zorgen vry die 't hart ontrusten,
En kloek naar loflaurieren dingt;
Te hooren uwe zuivre klanken,
Zoo net getoetst aan Febus lier;
En voor uw' arbeit hem te danken,
Zoo gladt van styl, als ryk van zwier.

Dus zal men best 's Mans yver loonen,
Met eerbiet voor zyn Dichtheldin.
Hoor maar heur goude Bybeltoonon,
Bezielt van reine Hemelmin,
Wanneer ze zing' de Heilgeboorte
Des Heilants, zonder aardsche pracht;
En hoe die Helt de bleeke poorte
Des doots bezoekt, en uit een' nacht
Van bittere angsten aan doet blikken
Den dageraat die vreugden baart,
En veege zielen kan verquikken;
Of hoe Godts Zoon ten Hemel vaart!

Waar voert ons Salomon niet henen,
Die Judaas Leeuwentroon betreedt,
Van heerelyken glans omschonen,
Met lieffelyken vrê bekleedt!
Hoe blyft myn geest niet dikmaal hangen
Op galmen van die poëzy!
Wat zet die Hemeltoon zyn' zangen
Al majesteit en leven by!
Nu haalt die Zon, zoo ryk van luister,
Heur stralen in, en schynt niet meer;
Maar wordt op haren middag duister,
En zinkt, helaas, voor eeuwig neê!

Gy zult niet meer, o eedle Dichter,
Den voortoon houden, daar ge uit lust
Wierdt, als Apolloos tempelfichter,
Van 't Zanggodinnendom gekust,
Dat ge op uw netbeschaafde toonen
Voorheen zoo menigmaal ten rei
Gevoert hebt, en naar 't lant kost troonen
Op 't klinken van uw veltschalmei.
Nu baat Melpomenê geen klagen,
Die eer uw' treurtoon leiden wou,
Om vrient of nabestaande magen
Te troosten in hun smerte en rou.

Och, kon zich Erato bedaren!
Zy treurt, betreurt met harteleet
Haar' Zanger; weekt de ontspanne snaren
In tranen, hier met recht besteedt.
Zy zag den wyzen Lantman rustig
De aaloutheit volgen in zyn taal,
Zy hem de bruiloftzalen lustig
Met zang vermaken menigmaal.
Men zegt dat zy, toen P O O T de vedel
Pas roerde, wierd door 't spel verrukt,
En dat ze zelve op zynen schedel
De groene mirten heeft gedrukt;

Waarop de drie *Gezusters lachten,
Bekoort door 's jongen Dichters kunst,
Dien elk eerlang wel hoog zou achten,
En diep ook stellen in zyn gunst.
Al wraakte ooit dom dit kunstig quelen
Een Midas, met verwaant getier;
Nog zal zyn Lierzang kenners streelen,
Als Flakkus trippelende lier.
Hoe wist Roomsche Juvenalen
Somwyl te volgen, stout van trant!
En groote Maroos te achterhalen;
Daar hy op 't nedrige akkerlant

* *Charites.*

De lage veltfoot fix hanteerde,
En vreugde- of lykzang heeft geneurt,
Dat de Echo bly den weêrgalm keerde,
Of klaagde teffens op haar beurt.

Nu zwygen, och! die gulde lippen,
Daar zoo veel honigzoete zang,
Gelyk een stroom, plag af te glippen;
Terwyl ons oog u in den rang
Der Dichtren ziet, o P O O T , begroeten:
Daar stapt de groote Hooft vooraan
En Vondel, om de schim te ontmoeten,
Met Bake, Antonides, Oudaan.

De wakkre Branden, Vollenhove
En Moonen volgen in den stoet,
Opdat elk mê den Lantman love,
Daar hem een reex van Dichtren groet;
Beroemde Grieken en Latynen,
Anakreon en Pindarus
Hoog eeren; en voor hem verschynen
Helt Nazo en Propertius,
Virgyl en Flakkus, de eêlste stichters
Der goudëeu onder vorst August;
Verwondert om den roem des Dichters,
Dien ieder gunstig welkom kust.

Al zyt ge ons ver vooruit gevlogen
Op wieken van de vlugge Faam,
Gy belgt u niet dat we echter pogen,
O P O O T , uit zucht voor uwen naam,
Uw heilige asch eerbiedig te eeren;
En u deez' droeven lykdienst doen.
Nu mag de Nyt zyn hart verteren,
En tegen uwe glori woên:
Uw eer en naam zal eeuwig bloeien,
Zoo ver men eedle Dichtkunst kent;
En meer alom in luister groeien
Tot 's waerelts een en ander endt.

En Abtswout, thans wel hoog te roemen
Om de eer van P O O T S geboorte, zal
Zyn' lagen naam nog lang zien noemen,
Deez' grooten Dichter ten geval'.
Ja Febus zal met zonneglansen
Voorts blyder daar het groene velt
Toelichten uit zyn goude transen,
Zoo lang zyn as om 't aardtryk snelt;
Om P O O T S gedachtenis te vieren,
Vereeuwigt door zyn kunstlaurieren.

J. PETRAEUS.

Grafschrift op H.K. Poot.

Vraagt iemand, waar Apol begraven leit?
't Is hier, in POOT, dien 't Negental beschreit.

Anders.

Horatius, Virgyl (Apolloos gunstgenoten)
En Vondel zyn en Hooft hier in dit graf besloten;
Nu vrage niemand meer wie hier voor eeuwig rust?
't Is POOT, wiens schrandren geest de Doot heeft uitgeblust.

J.F.D.

J.C^{tus.}

**Nagedachten,
Over het afsterven van den geestryken en beroemden dichter Hubert
Korneliszoon Poot.**

Wat nare droefheit komt myn stille rust thans storen?

Wie perst m'een Duitsche toon te stellen op myn lier?

't Is POOT, die door zyn zang my eeuwig zal bekoren.

Ach had ik nu zyn geest, zyn kragt, zyn drift, zyn zwier!

Ik liet het keurigst oor na myne tonen luisteren,

En tarte met myn zang zelfs Vondels blanke zwaan.

Ik zouw als Orpheus aan myn lier de beesten kluisteren,

En leeren Sophocles in hooger laarzen gaan.

Maar nu versteken, nu misdeelt van deze schatten,
Zing ik een lagen toon voor zo vermaard een man.
En, schoon myn' enge borst zyn vuur niet kan bevatten,
'k Ontvonk nogtans, en quyt myn pligt, zoo goed ik kan.
Komt halfgeleerden, komt waanwyzen, die, versteken
Van oordeel en verstand, met stamelend Latyn
Of met een luttel Grieks 't natuurlyk zyt ontweken,
En u nogtans verbeelt vol geest en kunst te zyn.
Leert van een landman, dat de kunst en zieleschatten,
Geenzins verbonden aan de Roomsche of Griekze kracht
Of statigheid of rang, een grote ziel bevatten,
Al is 't verblyf van zulk een ziel niet veel geacht.
Al uw gebrom kon noit in 't minst myn oor behagen;
Myn oor verlekkert op de lier van dezen man:
Een man, dien wy, helaas! nu al te vroeg beklagen;
Maar waar toe klagen, daar geen klagen baten kan?

P O O T wil zelfs niet te rug: P O O T wil niet, dat wy treuren,
Nu zyn geluk, nog perk, nog maat, nog tyden kent:
Nu hem de zaligheid des Hemels mag gebeuren,
En hy voor eeuwig zig aan 't eeuwig heil gewent.
Wat fronsfelt g'uw gelaat, geveinsde huichelaren,
Op 't lezen van dit vaers? om dat myn grote vriend
Gedwaalt heeft, kwam de man niet eindlyk tot bedaren?
En wie heeft door zyn deugd den Hemel oit verdient?
Kent gy Godts wegen? Godt is door berouw te winnen:
Hy ziet op zondaars, die met droefheit hun gezicht
Bekleeden, die met kragt hun langverdwaalde zinnen
Tot Godtsvrucht wenden en zig keeren na zyn licht.
Dus heeft myn vriend, zoo lang ik hem zag adem halen
In Delf, de grootze wieg van Grotius, geleefd.
Laat af dan, vuile tong, op dezen man te smalen.
Geen mensch leeft hier op aard, die niet zyn fouten heeft.

En gy, myn grote vriend, bewoon de Hemelchoren!
Betrê de goude vloer des Hemels, daar 't geluit
Van driemaal heilig u een Hemeltaal doet horen;
Galm daar een heerlyk lied tot lof des Scheppers uit,
Terwyl wy hier uw' lof uit gulle vriendschap zingen.
Geen vleyery, gehaat van heusche eenvoudigheid,
Geen zugt tot eer kon my tot deze vaerzen dwingen;
Myn pligt heeft die alleen der vriendschap toegezeit.
En wel met regt: ik denk nog dikwils, hoe de dagen
Met snelle wieken ons ontvlogen, als wy t'zaam
Iets meêr dan menschelyk in Hooft of Vondel zagen,
En als ontroerden op het horen van hun naam.
Ik denk nog dikwils, hoe Theocrytus uw' ooren,
Dien ik u zomtyds eens vertaalde aan den haart,
Hoe u Callimachus al staamlend kost bekoren.
Dit tydverderf was ons ten hoogsten lief en waard.

Hoe hong ik aan uw' lier, die nu helaas! moet zwijgen,
Om dat 'er niemand is, die haar behandlen kan!
Waar zou dat kunstig tuig weêr zulke vingren krygen?
Uw lier zwijgt, nu gy zwijgt, o noit volpreze man!
Maar waar toe van uw' lier gesproken? zy brak stukken,
De snaren sprongen los, toen gy den doodsnik gaf,
Als ons de dood in u de dichtkunst ging ontrukken.
De Duitsche dichtkunst ach! zinkt met myn POOT in 't graf.
Kon wyze eenvoudigheid of kunst of zieleschatten
Een dichter uit den band der bleke doot ontslaan,
Men zag de zerk van 't graf wel haast aan stukken spatten;
Maar niemand kon de doot door kunsten oit ontgaan.
De dichtkunst zal nochtans den naam van POOT doen leven.
De onsterfelykheit nam dien voor eeuwig op de tong.
De dichtkunst zal aan POOT meêr glans en luister geven,
Als menig door de staf of bondelbyl ontfong.

Wat schittert 'er al goud! wat zien wy niet al schatten
In 's dichters boeken, daar zyn vlugge geest in leeft.
De Voorzang zien w' alleen meêr kunst en geest bevatten,
Als menig dichter ons in grote boeken geeft.
Maar wie werd niet verrukt door zyne bybelzangen?
Men ziet daar Jesus in de krib en aan het hout.
Men ziet ons leven daar gedoot aan 't kruishout hangen,
Maar weêr verryzen met een gloed van Hemels gout.
Hoe vrolyk zingt hy! hy geeft leven aan 't verjaren,
Als hy zyn' vrienden groet op hun geboortedag.
Ei, laffe wenschers, wilt uw koekkoekszangen sparen,
En leert van P O O T , hoe men met kunst verjaren mag.
Is Naso in den geest van P O O T dan weêr verzezen?
Als hy zyn Rozemond met ongedult verwacht,
Wie heeft iets teêrder? wie iets kunstiger gelezen?
Dan 't geen zyn geest besluit in menig minnekragt.

't Is vuur, al 't geen hier gloeit o Jongling, wacht uw' handen
Van dit papier, hier is geen laffe jonkers taal;
Lees dit niet, zo gy niet in minnevuur wilt branden,
Dit minnedigt ontvonkt, al was 't een hart van staal.
De bruid kon zekerlyk den bruiġom meêr bekoren,
De bruiloftsvreugde heeft haar rechten eisch gehad,
Als P O O T op 't vrolyk feest zyn lier en stem deet horen,
Hy zong den ouderdom zelfs 't rimplig voorhoofd glad.
Wie schreit niet? als hy stort een vloet van zilte tranen;
Als hy zyn lier in 't zwart voor zyne vrienden kleet.
Wat ziet men hem op 't schoonst een pad voor and ren banen!
Hoe wel was zulk' een zang nu aan hem zelfs besteet!
Wat ryst in ons een zugt en achting voor de braven!
Als hy de lofbazuin voor zyne lippenzet.
Hoe blinkt de deugt door hem! hoe schittren 's menschen gaven!
Ach! had ik tot 's mans lof zo helder een trompet!

Hoe vrolyk, hoe gerust rolt 't aangename leven
Des Lantmans in 't gezang van mynen Dichter heen.
Wie word dit lezende na 't land niet heen gedreven?
Ten zy hy heeft een oor en hart en ziel van steen.
Hoe wel past zyn gezang by al de Vissersdichten
Van Sannafaar, die 't eerst de Dicht kunst bragt aan 't strand!
Hoe volgt hy Wellekens, een van de grootste ligten,
Hoe evenaart myn P O O T dat geestige verstand!
't Is nectar, 't geen de pen doet vloeien in zyn brieven,
't Is overkünstig 't geen wy lezen en vol kracht.
Een Naso zou hier zelfs op 's Dichters styl verlieven.
Waar heeft de geestigheid iet schoonder voortgebracht?
Dus discht myn Vriend voor elk veel aangename spyzen,
Dog is 'er iemand, die iets kort en kragtig mint?
Die zal zyn nageregt van mengeldichten pryzen,
Alwaar de smaak, al wat zy oit kan wenschen, vind.

Dit zong ik voor myn Vriend: ei Dichters helpt my treuren!
Wie is 'er die deez' stof, deez' ryke stof mishaaft?
't Zal mooglyk in geen eeuw aan Hollant weêr gebeuren,
Dat zulk' een Dichter in een landman word beklaagt.

GERRARDUS SCHRÓDER.

**Ter gedachtenisse van den rykbegaafden dichter Hubert Kornelissoon
Poot,
Overleden binnen DELF den 31 der Wintermaant 1733.**

Ach! welk een onheil! hoor, ai hoor den Zangberg steenen.
De Zanggodinnen slaan mistroostig aan het weenen
En beî de handen in het ongevlochten hair.
Tref't zulk een schok ons in het pasbegonnen jaar,
En kan het waar zyn 't geen alomme ons komt te voren,
Zoo, vreeze ik, zal men noch van verdre rampen hooren.
Ach! ja. het legt 'er toe. de rykbegaafde P O O T
Is meê getroffen door d' onwederstaanbre doot.

Dusdanig schynt het Spook op d' eedle Kunst gebeten
Dat zy van Pindus kruin weêr heeft deez' tak gereten
Geschikt ten siersel van vorst Febus lauwerkroon.
ô Rechtgeaarde Telg, Apolloos echte Zoon,
De heil'ge vriendschap, die 'k met u plagt aantekweeken,
Moet my, helaas! dan meê de lippen openbreeken!
Zy noopt myn Zangeres, daar elk uw' doot betreurt,
Heur tranen met uwe asch te mengen op haar beurt;
Die volgt, door rou vervoert, de hoogverlichte reyen
Der groote dichtren die uw dierbaar lyk beschreyen.
Beroemde Helden, die, gedrenkt uit Pindus bron,
Door keurig maatgezang den duitschen Helikon
Roemruchtig sticht, thans laat ge u niet ontydig hooren;
Gy hebt een lidt, de Konst een ryk juweel verlooren;
Amfion P O O T , die by den akkerbou, noch jong,
Gelyk Anakreon, gewyde vaarzen zong;
Die ieder door zyn lier en gadeloze zangen,
Zoo hemelsch van geluit, by de ooren hield gevangen.

Wanneer 't hem lustte met een' onnavolgbren zwier
Het akkerleven te verheffen op zyn lier;
Of zyne vrienden op gewenschte jaargetyden
En huwlyksstonden door zyn speeltuig te verblyden;
Of hen te troosten in een' dodelyken staat.
Hy was 't die, afgericht op keur van stof en maat,
Niets vond het geen zyn' Geest kon perk of palen zetten.
Nu lustte 't hem de komst des Heilants te trompetten,
Zyn' uitgang, opstant en volzaal'ge hemelvaart.
Dan zong hy wederom gevallen, lang vermaart
By 't Jodendom, geboekt in godtgewyde bladeren.
Dus wist hy eindlyk zich een' rykdom te vergaderen
Van letterschatten, die zyn glory wyd en zyd
Voor lang ontzeiden aan het woeden van den tydt.
ô Neergeslagene en bedrukte Weduwvrouwe,
Zoo zwaar gedompelt in een weêrgalozen rouwe,
Wat baat het u dat gy alom de dunne lucht
Dus doet weêrgalmen door uw klagten en gezucht?

De doove grafzark heeft noch medely noch ooren,
Noch kreunt zich uwer. niets beweegt hem u te hooren.
Uw' Bedtgenoot leeft onvergangklyk, en braveert
De vratige eeuwen, daar hem ramp noch onheil deert.
En gy, doorluchte Schim, ontfang myn tedre klagten
Die ik thans wyde aan uw verhevene gedachten,
Terwyl de Zangrei, aan uw' ryken geest verplicht,
U vaak een eerebeelt in zynen boezem sticht
En altoos stichten zal zoo lang 'er dichtgezinden
En ware Dichters in ons Neêrlant zyn te vinden.

FRANS GREENWOOD.

**Ter gedachtenisse van den uitmuntenden dichter Huibert
Korneliszoon Poot;
*Ontslapen den 31. van Wintermaant 1733.***

Ik span myn snaren om gedachtenis te vieren
Van d' Eer en Liefde van de Duitsche Poëzy;
Om 't graf van grooten P O O T met lauren op te sieren.
Wie sterkt myn' geest? wie zet myn vaerzen leven by?
Wie leert me mynen Helt, en zyne gaven pryzen?
Gy zelf, ô edle Kunst! spoort mynen yver aan,
En doet, op 't hooren van dien naam, myn toonen ryzen:
't Gaat wel: gy zult de maat op mynen treurgalm slaan.

o Schrandre Geesten, rykbegaafde Voedsterzonen
Der schoone Wysheit, die de Wetenschappen kent,
De vrye Kunsten een verzoent gelaat wilt toonen,
En tot de Dichtkunst uw goetgunstige oogwen wendt:
U, die haar' zuivren aart en heerlyke eigenschappen
Naaukeurigh onderscheidt van die der bastaardy,
Die, met blanketsel op de trony, trotsche stappen
Zet in het voetspoor der verheven Poëzy:
U vragen we, of gy ooit te voren hadt begrepen,
Of ge ooit geloofde, dat Natuur een' diamant
Kan baren uit haar' schoot, die kunstigh is geslepen,
En helder watert, speelt en vuurt van allen kant,
Eer 't menschelyk vernuft dien naar de kunst hanteerde?
Of ge ooit een paerel zaagt, gevist in zwart moeras,
Die elk naaukeurigh oog op hoogen prys waerdeerde;
Die zuiver rond, en schoon van glans en luister was?

Of ge ooit een' Dichter vond op Pindus top getreden,
In ruwen arrebeit en zwoegend zweet vereelt,
By stagen ommegang met dieren zonder reden;
Eer zulk een wonder ware in Abtswout voortgeteelt:
Eer nog myn P O O T , gelyk een fyn gesteente in 't duister
Zyn vonken spreit, ook uit de boerenstulp het licht
Van 't fyngeslepen brein, met zooveel eer en luister,
Voor 't oog der waerelt toonde in onnavolgbaar dicht?
'k Vraag u, Geleerden, in geschiedenis ervaren,
Of gryze Aaloutheit ooit een' arbeidsman op 't velt,
Staag zwoegende om de kost, met lauren om de haren,
Zoo gloryryk heeft aan uw' aandacht voorgesteld?
Zy roeme op Pindarus, by 't plumpe vee geboren
Van 't grof Beötië, dien schranderen Thebaan,
Die, veel te hoog van toon voor onbesnedene ooren,
Zyn dichten opzong, daar geen Dichtkunst werd verstaan.

Zyn kommerlooze rust; het naagelege Athenen,
Waar hy de lessen van den grooten Thales dronk,
En Syrakusen, van het helder licht omschenen
Van koning Hiëro, by wien die Dichtzon blonk;
Doen elk om strydt den roem myns Lantmans hooger draven,
By hen, die weten wat d' opvoeding al vermag;
Hoe Schoolgeleertheit zelf naturelyke gaven
Door haar vergultsel siert, en zet in heldren dagh.
Zoo doen de kunst en 't gout saffieren schooner stralen.
Dat d' oude Griek vry reize om wetenschap en kunst
By alle volken, en by allerhande talen,
En dringe zich by Vorst en Priester in de gunst,
Om kunstgeheimen en geleertheit op te sporen:
Dat hy te Samos kryge in d' edle Wiskunst smaak:
Athenen doe hem al de zedenlessen hooren
Der Wandelwyzen, en Egipte beeldespraak:

De gouteeu van August lokke in 't aldwingend Romen
Athene en Memfis, wen ze groote Dichters baart:
Myn groote HUIBERT blyft by velden, vee en boomen,
In 't nedrigh Abtswout, door zyn gouden Lier vermaart.
In Abtswout (zegt men) lei een zwarm van nyvre byën,
Daar hy te slapen lag, den honig in zyn' mont,
En bromde vrolyk om hem heen van alle zyën;
Een teeken, dat hy in de gunst des Hemels stont.
Maar dit is zeker, dat de Wysheit zelf hem kuste,
En meer dan honigdaau blies uit haar' zachten aâm;
En dat de schoone Kunst, het zy hy wrocht of rustte,
Zyn' geest ontvonkte, en hem beloofde een' grooten naam.
Hier leidde Naerstigheit hem met de hant geduldigh
Tot d'Outheitekennis en de Fabelwetenschap:
Hier leerde en hoedde hem de Zedekunst zorgvuldigh,
En wees hem, langs den wegh der Deugt, den glorytrap.

Hier sprak hy Vondel, Hooft en Dekker in hun schriften,
De Branden, Vollenhove, Antonides en Baak.
Hier leerde Monen hem de bastaardye schiften
Van d' edle zuiverheit der ryke moederspraak.
Ten Kate liet hem hier uit zyne taalbron drinken.
Geen wonder dat gy stont verbystert en verplet,
o Akkerjeugt! als gy zyn' Liertoon hoorde klinken,
Het zy hy Bybelzang had op zyn snaar gezet;
Of Lof- of Zededicht, naar d'edelste eigenschappen
Van Taal- en Dichtkunst, zong; of weêr de tedre Min
Zoo dartelgeestigh deedt op witte vlerkjes klappen;
Of voerde 't jeugdigh paar ten huwlykshemel in.
Geen wonder dat gy uit verbaastheit sloegt aan vragen:
Waar of KORNELISZON, die kennis halen mag?
Daar zelfs heel Neêrlant stont als voor het hoofd geslagen,
En vrolyk juichte, toen 't zyn eerste dichten zag.

Het oud Iōnië stont zoo niet opgetogen,
Wanneer Anakreōn speelde op de fikse snaar.
De hooge Olimp werd zoo niet door 't gejuich bewogen,
Noch d'Istmus van Korinthe op 't vrolyk hantgebaar,
Wanneer men Pindarus naa Ren- en Worstelspelen,
Tot eer des Winnaars van den groenen pynboomkrans,
De gouden snaren van de Grieksche Lier zag streelen:
Als Neêrlant op den toon zyns wyzen Akkermans.
Het heugt me, en eeuwich zal ik aan die stonden denken,
Hoe 't Y en d'Amstel, hoe de Merwe, Rotte en Maas,
Elkander noopten, om hem lauwerblaân te schenken;
Hoe zeer Hoogstraten, hoe de schrandere de Haas
Zyn Dichtkunst eerden met verheven Lofgezangen;
Hoe fiere Zeeus, dat schoon en blakend licht der kunst,
Bleef met verwondring aan myn HUIBERTS toonen hangen;
En hoe Van Arkel hem vereerde met zyn gunst.

Maar is 't wel nodigh om uw glory op te halen,
Uw' roem met schraler kunst, en in een flauwer licht
Van woordenverwen voor de waerelt af te malen,
Vergode Ziel! daar gy, den Nyd in 't aangezicht,
Uzelf een dubble kroon van zuivre Dichtjuweelen
Hebt opgehangen in het eeuwigh eerekoor,
Waarin uw braaf vernuft en edle gaven spelen;
Een kroon, die uwen naam de volgende eeuwen door,
Uw' grooten naam, zal tot aan's waerelts eind doen noemen?
o Neen, uw roem wordt slechts verflauwt in myn gedicht;
En echter vond ik my het strooien dezer bloemen,
Op uwe heilige aerde, aan uwe deugt verplicht;
Op dat de geur daarvan zich spreie, en elk doe weten,
Hoe wy u stellen in den rang der Hooftpoëten.

ARNOLD HOOGVLIET.

**De zangberg in rou,
Over Hubert Korneliszoon Poot.**

Abtswout valt uw vermaerde P O O T ,
Die zyne dichtgeest als een ceder
Verhief, door de onverzoenbre doot,
In 't beste van zyn bloeityt neder?
o Neêrlants Maegt! wat derft ge een hof
Vol geestverquikkende edle vruchten,
Met P O O T ! dien gy beweent in 't stof?
Met roubedryf, en boezemzuchten.

Moet ik, met Pindus, in den rou,
Uw val, o Woutpoëet beklagen?
o Kunstval! die 'k te vroeg beschou;
Wie kon den Zangberg meer behagen?
Het zy gy d' Agrippynsche Zwaen
Volgde in zyn hooge vlucht en vonden;
Of dorst, met Hooft, naer lauwrē staen,
Door nyt, noch tyt, noch doot geschonden:
Of 't zy ge in 't koutent hardersdicht
Natuur volgde, en de Lente, als Moonen;
Uw beuke veltfoot streeft, en sticht,
Den lantjeugtrei met beurtzangtonen.

Helaes! het dichtersvoedende Y,
Vermaert door zyne Hooftpoëten,
Treurt met de Maes; de Poëzy
Heeft heur gewaet van een gereten,
Schoon 't hare hemelsche afkomst toont,
Van 's Dichters goude lier geprezen,
Die, naer zyn waerde noit gekroont,
Roemruchtig blyft alom in wezen;
Zoo lang 's mans frisschen lauwerkrans,
Gevlochten van de Zanggodinnen,
Behaegt door onverwelkbren glans;
Zoo lang men dichtkunst zal beminnen,

Die aersche goden zelf bekoort,
Door Zangbergvonden opgetogen;
Zoo lang men 's Dichters snaren hoort,
Van ik en weet niet wat vermogen!
't Zy hy den Avond flux gebied,
Om Rozemonts genot, te vallen,
En weert het knagent hartverdriet,
Door 't zoet van 't strelent minnemallen.
Of, voor een lentgroen Bruiloftsbed
Vlecht roze-, palm- en mirthekransen,
En, naer een zoete liefdewet,
De bruit naer 't ledekant leert dansen.

't Zy hy, op treurstyl afgericht,
Hartstochten stilt en doet bedaren;
Een Sara leert hy dus haer plicht,
Gelaten hoog omhoog te varen.
'k Zwyg hoe hy 't zalig geestendom,
Held Leeuwenhoek, door ruime gangen,
Beveelt in hunnen heldendrom,
Met eerbied naer 's mans kunst te ontvangen.
Of 't zy hy door zyn lofbazuin
Kunsthelden wyd befaemt doet leven,
Die, met Parnasloof om hun kruin,
By Phenixgeesten zullen zweven;

Zoo lang de goude zon, voortaan,
Met meer dan koninklyke glansen,
Den dag beheert; de zilvre maen,
En starren 's nachts verrukkent dansen
Op 't blaeu gewelf, wiens dierenkring
Godt grootheit geeft door jaersaizoenen,
In herfst-, en winterwisseling,
In lente-, en zomerbloemfestoenen.
Of 't zy hy in zyn Bybelstof
Volgt koning Davids tempelsnaren,
Daer Sions Koning krygt zyn lof,
Dien elk nu ziet ten hemel varen,

Op 't juichgeklank van 's Dichters lier,
Die Salems muren op helpt bouwen;
En met een goddelyken zwier
Het geestlyk huwlyk helpt ontvouwen.
Gelyk de Abeelen, in een wout,
By kreupelbosschen, zich verheffen;
Zoo ziet men P O O T , in vinding stout,
Gemene dichters overtreffen.
Daer zie 'k een Vrou, zoo schoon, als eêl,
Die melk laet uit haer' borsten stromen;
En een, met beitel en pinceel,
In redestryt te zamenkomen;

Natuur, en Kunst beide in verschil,
Wie mynen Dichter hoogst doet draven?
De Kunst, verwonnen, hout zich stil;
Natuur schonk hem de grootste gaven.
o Vader der welsprektheit!
Men ziet u 't zegel hier aen hangen;
Daer gy voor heilge dichters pleit,
Hoog nut voor staet- en kerkbelangen.
Waer vint men ook een goet poëet
Schier onder duizent letterhelden?
Schoon elk zyn tyt met vlyt besteet
In wysheits ruime en schone velden?

De goddelyke Poëzy
Hangt dan niet af van hoge scholen;
In schikking, en verbeelding vry,
Blyft Flakkus dichtwet haer bevolen;
Wen zy om Sions wil vervoert,
Om grote zaken, of personen,
Heur goude citersnaren roert,
Die Pindus rei niet schaemt te kronen.
Dult Spiegel, die de Dichtkunst bout,
En zeden vormt, Neêrduitsche snaren;
Roemt hy dier Dichters veltgekout
Schoon in de taelkunde onervaren?

Pryst Vollenhovens lier, de kans
Om zelf met Nederduitsche dichten
Te staen naer Febus lauwerkrans?
Hoe braef streef P O O T met letterlichten!
'k Zwyg hoe myn Dichthelt speelt en weit,
Van edle zanglust aangedreven,
Niet zonder zwier en majesteit,
Die naer 't volmaekte heen leert streven.
Wat zinnebeelden, Beeldespraek,
Voorbeelden, en gelykenissen,
't Hoognutte huwende aen 't vermaek,
Moet Neêrlands Helikon nu missen!

Maer schoon Natuur een dichter baert;
Wen Kunsten en de Wetenschappen
Hem voeden, wort hy de eerkrans waert,
Op de allerhoogste zangbergtrappen.
De hantvest, van zoo groot een gunst,
Aen P O O T , van vrou natuur gegeven,
Vervulde zyn gebrek van kunst,
Ja zal hem als een zwaen doen zweven.
Maer heeft 's mans veltfluit eer behaelt
Met eenen beemt van Mengeldichten?
Wie weent niet dat dit lierlicht daelt
Dat zeven Landen kon verplichten?

Natuur, in 't rougewaet gaet voor,
En laet de Kunst haer lykklacht hooren,
Ja kermt, dat zy haer zoon verloor;
Des volgt de sleep der dichters kooren.
Wie volgt Apolloos Priesterdom
Ter uitvaert niet, om 't vroeg verscheien,
Nu elk de Dichtkunst, stil, en stom,
Met vrou Natuur, ziet beken schreien?
Uw Wieg, o grote Huig de Groot!
Die in uw werken leeft, en telgen,
Wort een doorluchtig graf voor P O O T ;
Laet 's dichters eer u geenzins belgen:

Nu hy van Neêrlands Maegt betreurt,
En wydberoemde Zanggodessen,
Zyn geest tot aen de starren beurt,
En sluimert onder lykciessen.

PIETER SCHIM.

Lykgedachtenis voor den vermaerden dichter Hubert Kornelissoon Poot.

O Weiden, die men flus met bloemen zag beschildert,
Hoe staet gy zo verwildert?
Waer is 't fluwele dons, dat groene grastapeet,
Waer mê gy u bekleet?
Waer zyn de bloemen uit uw' tabbaert toch gebleven,
d' Afbeeltsels van ons leven?
Helaes! ze zyn verwelkt; en 't velt, verkleumt van kou,
Zit droevig in den rou.

o Bomen waerom hebt ge uw rinkelende bladen,
Die lachende sieraden,
Zo onbezonnen van uw telgjes afgeschut,
Nu doen ze niemand nut?
Of gaet gy mê, gelyk de dorre beemden, zwanger
Van hartzeer, nu den Zanger,
Nu HUBERT, die voorheen speelde in uw paviljoen,
Verslenscht gelyk uw groen?
o Vlieten waerom smaekt uw water, dat den akker
Rontom bespoelt, thans brakker
Dan flus? of zwelt uw kruik van tranen om de doot
Van uwen Lantman, P O O T,
Van uwen Woutpoëet, die 't woest gediert kon temmen,
De stromen wist te kemmen,
Het zingent pluimgediert deet luistren naer zyn' toon
En met de lauwerkroon

Vereert wiert om zyn kunst? dan val ik met de reien
Der dichters mede aen 't schreien,
En giet op 't outer by zyn grafstede, uit een kelk,
Wat laeuwe en versche melk,
Dan zal ik purperbloet, en zuivre nektar plengen
En met myn tranen mengen.
Dan strooi ik vlechten hair, en hef, van druk belaën,
Aldus een lykzang aen:
o Wytvermaerde geest! o eer der Zangheldinnen,
Zo gy 't gebruik der zinnen,
In uw' gerusten staet, noch oeffent naer uw doot,
Wil dan, o brave P O O T ,
't Zy waer gy u onthout, myn wreden dienst ontfangen,
En deze Lykgezangen.
Ik denk dat uwe schim, die 't leemgebou begeeft,
Om 't Prinslyk Delf heenzweeft,

En met vernoegeen ziet de vochten dien wy plengen
En by uw lykasch brengen;
Maer zo dit waerheit is, ei, waerom antwoordt gy
Dan niet in poëzy?
Gy placht voordezen wel, in schadu der abelen,
Op uwe fluit te spelen,
En 't omgelegen lant te mennen by het oor.
Of zingt ge, in 't zalig koor,
Om strydt een beurtgezang by d' oude Veltpoëten,
En leert gy d' aerd' vergeten?
Of heeft u d' eeuwige stilzwygentheit belet
Om uwe kunsttrompet
Te handelen, en slaept gy tusschen koude steenen,
En hoort gy ons niet wenen
o Vader van de kunst, die, met uw liergedicht,
My vrolyk streelt en sticht?

Hoe dikwerf gaet myn geest in uwen dichthof weien,
En welig spelemeien,
Wen ze op de bloemen van uw zuivre Poëzy,
Gelyk een honigby
Den zoeten honig gaert, en rozen weet te plukken
Die oog en hart verrukken.
Nu hoor ik hoe de Liefde, in 't prille minsaizoen,
Gedoken onder 't groen,
Haer blanke vlerkjes klapt, en hoe uw mingezangen,
Verliefde minnaers vangen.
Dan blaest uw kunst een geur van heil, dan gloeit het vier
Op 't wit van uw papier.
Dan voert zy my weêr in 't gedrang der blyde geesten
Op jaer- en bruiloftsfeesten;
Of dryft, wanneer de vreugt verandert in geweên,
My naer het klaeghuis heen,

En doet myne ogen in een tranenbron verkeren:
Maer als zy ons wil leren
Hoe d'onverniste Deugt, vergult met eeuwig gout,
Haer eige verf behout,
Schoon ze in een dierenperk als balling zit verschoven,
Of in een' heten oven;
En hoe de Godtsdienst, ryk bestraelt van hemellicht,
Met onverdraeit gezicht
De starren houd in 't oog, en op de blanke schachten,
Van heilige gedachten,
Van d'aerde zich verheft, en beter plaets verkiest,
En zich in 't heil verliest,
En d' opgehange kroon van 't eeuwigdurent leven,
Dan schynt ze om hoog te zweven
Gelyk een adelaer, alwaer zy, in 't verschiet,
Den hemel open ziet.

Dan schildert zy een print met onnavolgbre trekken,
Om onzen lust te wekken,
En zwenkt de heillaurier, geplukt in 't paradys,
En zingt een hemelwys.
o Schrandre Lantpoëet, geroemt van duizent tongen,
Nu hebt gy uitgezongen.
Helaes! gy zyt geweest: en uw helklinkent spel
Blinkt in 't gestarnt: vaer wel,
Vaer wel, o Priester der oneven Zangheldinnen,
Dien ze om uw kunst beminnen;
o Parel die de kroon der Dichtkunst hebt versiert
En waerdig zyt geviert.
Vaer wel, o Pylar, die haer heiligdom kon schoren;
o Orgel van haer koren;
o Glinsterende Ring, o Flonkerdiamant
Aen hare rechtehant.

Vaer wel, o Schim, het zy gy aest op rozebladen,
Of zweeft op ruime paden,
Langs beeken van kristal op een gebloemde spreij,
Of dat gy van den rei
Der dichters wort begroet met uitgelezen tonen,
Die reets met starrenkronen
En staatsyrokken gaen spanseren door het wout,
Daer 't room en nektar dout;
't Geboomt van balsem druip, en duizent frissche beeken
Van zoeten honig leken.
Vaer wel: geniet dat heil. ik zal u midlerwyl,
Met een' gebonden styl,
o P O O T , verheffen, en in 't loof der lyksipressen
De lange tranenflessen
Neerzetten by uwe assche; en by het lykaltaer
U eren jaer op jaer,

Verschafte uw adem nu, o rozetelent Zuiden,
Een mengeling van kruiden,
En bloemen, ryk van geur, ik zoude een bloemfestoen
Van fraeigeschildert groen
Afzondren tot uwe eer; en deet uw grafstê blozen
Van versontloken rozen;
Nu heeft het kout saisoen voor u maer heesters staen,
Ai wil ze niet versmaên.
'k Wensch echter dat de Lente uw lykbus mag versieren
Met jeugdige eglantieren;
En dat de Westewint mag blazen op uwe asch,
En 't eêlste veltgewasch
U overlommer; dat u d'aerde niet vervele;
De rust uw beenders strele;
d'Eerwaerde Dichtkunst van haer' gouden starrentroon,
Met een doorluchte kroon,

En onverslenschten palm op uwe zerk neerdale,
Uw gulde gaven male,
U met haer vlerken dekke, en koestere, en uw naem
Doe leven door de Faem.
Hoe? heeft de Lente alrê haer tabbaert aengetrokken,
En op haer blonde lokken
Een mirthentak gehecht met een oranjelint?
Hoe? kooft de Westewint
Al sladdren door 't geboomte, en zie 'k de Dichtkunst dalen
Uit 's hemels blaeuwe zalen?
Of is myn geest vervoert door zoete razerny,
En staet die schildery
In myn vernuft verbeelt? en worden bei myne oogen
Beguichelt en bedrogen?
o Ja: de Lente slaept. en Levenwekker vlucht
Naer 't onderaerdsch gehucht?
Maer d'edle Dichtkunst daelt nochtans bekoorlyk neder
Met haer gewyde veder,

En overschaduw't d' asch myns wytberoemden mans,
Bekroont die met haer' krans,
En, daer zy vast zyn lof verheft met kunst van wyzen
Zie 'k uit zyn lyk' schryzen
Een groene lauwerboom die naer den hemel streeft,
Een koele schaduw weeft,
d'Onsterfelykheit verbeelt, en nimmer zal verdwynen
Zo lang de zon zyn kunst en lauwren zal beschynen.

HENDRIK SCHIM.

**Uitvaart van Hubert Korneliszoon Poot,
Fenix der Nederduitsche dichtkunste.**

W A T staen de zilvren starren duister,
In 't deftig hemelblaeuw gewaedt
Der Dichtkunst'. och! hoe taent haer luister.
Een rouwvolk dekt haer schoon gelaet
En onverwelkbre lauwerblâren;
Zy roert haer allergrofste snaren
En kweelt een brommend treurmuzyk,
Om, met haer zanggezinde reijen,
Des wakkeren P O O T S gelauwerd lyk
Naer 't eeuwigstille ryk te leijen.

't Is billyk dat zy nocht en hygt,
De doot vernielt haer zeldsaem wonder.
De Nachtegael van Abtswout zwygt.
Hier gaet een zon des zangbergs onder.
De lykasch dekt hier heilig vuur,
Dat van de eenvoudige Natuur
Zyn' gloedt en luister heeft ontfangen.
Het sterflot sluit dien zoeten mondt,
In wiens zielstreelende gezangen
Het kiesch gehoor iet hemelsch vond.

Dees Zanger doolde, om kunst te zoeken,
Door scholen noch 't gewoel der steên
Noch in een' Labyrinth van boeken,
Of zworf naer Romen noch Atheen,
Om wysheit en uitheemsche talen:
Hy zag, in schyn' van nachtegalen,
Apol en 't heilig Negental
In Abtswout dalen, bly te moede,
Terwyl zyn jeugdt, in veldt en stall',
Zyn 's vaders koeijen melkte en hoedde.

Men zegt, dat Abtswouts velden, toen
Daer zooveel hemelzangers zongen,
Veel edeler gebloemt en groen,
Dan Helikon ooit droeg, ontfolgen;
En dat de zangerige vlucht,
In eene hartverkwikbre lucht,
Om 't hoofd des jongen Landmans zweefde
En hem een' wondren geest inblies,
Een' geest, die geestig in hem leefde
En in vernuft en zanglust wies.

Behaegde 't hem toen aentevangen,
Straks kreeg de boersche eenvoudigheid,
Van zyn laegzwevende akkerzangen,
Een' edlen zwier en majesteit;
De wildzang zweeg, het veldt kreeg ooren,
Om zyn' verkwikbren zang te hooren.
De Schienimf klom ter stroomkille uit,
Door 't geestig roeren zyner vingeren.
Zyn lier deed op haer kunstgeluit,
De Rotte en Maes en 't Y verslingeren.

De Min dronk nektar van zyn tong',
 En sprong en juichte en lachte en danste,
 Daer hy zyn Minnedichten zong,
 Terwyl zy hare kruin bekrante,
 Met bloempjes van zyn Poëzy,
 Vol hemelval en lekkerny;
 En hare toortsen kwam ontsteken
 Aen 't vier van zyn verliefde lier;
 Nu weent zy, daer hy legt bezweken;
 Het ys zyn 's monds verkoud haer vier.

Men ziet de bruiloftreijen treuren
 En, by dees Dichters koud gebeent,
 Hun blyde feestgewaden scheuren.
 De droefheit, die de doôn beweent,
 Vergeet haer tranen aftewissen,
 Nu zy zyn' zang en troost moet missen.
 Zyn Zanggodin zit stom van rouw'.
 't Gevogelt kwynt, de velden zuchten,
 Dees winter baert hun eene kouw,
 Die voor geen' lentetyd' zal vluchten.

De Bybeldichtkunst zit bedrukt,
Daer hem het sterflot overrompelt,
De snaren van zyn citer rukt,
En 't speeltuig in den grafkuil dompelt.
Wie smaek in lekkre zangen vind
Beweent der Zanggodinnen Vrindt,
Wiens zang van zoetheit overvloeide,
Bevallig schilderde voor 't oog,
De ziel aen zyne toonen boeide
En op zyn galmen voerde omhoog.

De Zanggodinnen komen neder,
Door dit verlies in 't hart gewondt,
Elk kuscht en drukt, bedrukt en teeder,
Zyn handen en bestorven mondt,
En valt, met haer gebloemte en lover,
In flaeuwte op 't zielloos lyk voorover;
Doch, schoon 't haer' rouw' aen magt ontbreekt,
Om hem naer waerde te bekranssen,
Het dichtvuur, dat hy heeft gekweekt,
Bestraelt zyn graf met zonneglanssen.

o P O O T , o Lust van Nederlandt,
o Roem des velds, o Vreugdt der steden,
Uw lyk geniete rust in 't zant,
Uw ziel omhoog de zaligheden.
Wy weiden in uw kunst' en lof.
Al stygt gy naer het starrenhof,
Gy laet, in de aengename paden
Van uwen dichthof, overlaên
Met bloemen, eêl van geur' en bladen,
Uw loffelyke stappen staen.

D. SMITS.

Op het afsterven van den uitmuntenden dichter Hubert Korneliszoon Poot.

Ai my, daar valt, of mist myn oog van ver,
Daar valt een schoone, een tintelende star
Uit haren transs', by stil en helder weder,
Op Helikon zoo plotseling ter neder!

Dit geld gewis de Dichtkunst, zy sta pal.
My dunkt ik hoor een jammrend lykgeschal,
En zie een' sleep van vrienden en van magen
Een 's Dichters lyk ten duistren grave dragen!

Maer Delf schynt diepst te deelen in deez' nood'.
Gewis, gewis uw luisterryke P O O T ,
o Dichtkunst, dien ge kweekte in Abtswouds weijen,
Uw P O O T is, hoe onsterfelyk, nu verscheijen.

Dek thans, als waartge in weduwlyken staat',
Uw hemelblaauw en starrelicht gewaat
Met droevig floers; laat hoofdt en hairen hangen
En zing alom uw grove treurgezangen!

Draag dus, gelyk een moeder voor haar' zoon',
Zyn asch ten grave, op dien benaauwden toon,
Zoo doet ge ons landt en al de weereldt weten
Hoe dicht hy u was onder 't hart gezeten!

Daar komt, daar komt de droeve Dichtkunst aan,
Zy voert geen' krans van groene lauwerblaân
Om 't hoofdt, o neen, maar lyksipresseblaren,
Gereed om de asch haars Voesterlings te garen.

Rampzalig lot! (dus klaagt zy overluit)
Dat ik, die 't woên der woeste wreedheit stuit,
De deugden kweek, de zeden doe herleven,
't Gewelt des doods niet kan te boven streven!

Waarom of ik, bezielt met hemelvier,
Die naam en faam doe leven door myn Lier,
Die zelf den geest kan leiden allerwegen,
Geen grooter magt op 't lichaam heb verkregen?

Waarom of ik myn Zoons, die voor 't gemeen
In 't heiligdom der ware Wysheit treên,
En Thebe weêr herbouwen door hun snaren,
Moet missen in de kracht' van hunne jaren?

Abtswoudse streek, wat heb ik blyde uw' grondt
Genadert, en bewandelt in het rondt!
Wat mogt ik vaak aan de oevers uwer vlieten
Den rykdom van Natuur met P O O T genieten!

Hier heeft Natuur, zelf de enkele Natuur,
Hem opgekweekt, de Hemel 't heilig vuur
Ontstoken, tot den Jongeling genegen.
Hier heeft hy by de Dichtkunst schoolgelegen.

Hier heeft hy op den akker aan den ploeg,
Of by het vee in 't weeldrig weilandt, vroeg,
Door overdaadt noch arremoê besprongen,
Den hemeltoon der Dichtkunst' nagezongen.

Hier bood ik hem myn gulde Citer aan.
Hier vlogt ik hem een kroon van lauwerblaân.
Hier deed ik hem tot aan 't gestarnte stygen;
Hier eeuwige eer in Nederlandt verkrygen.

Och! waar' hy nooit geweken van het landt,
Daar ons Natuur geleidde handt aan handt. ...
Maar, och! de rouw, allengskens opgezwollen,
Doet te uwer liefde, o P O O T , myn tranen rollen!

Rust vredig, rust, ik heb uw koudt gebeent'
Beklaagt, omärmt en dagen lang beweent.
Uw oogen zyn door myne handt gesloten.
Uw graftombe is met balsem' overgoten.

Neen triumfeer, leef eeuwig door uw kunst!
Wie is zoo ryk door 's Hemels milde gunst
Bedeelt op aarde als myn gewyde Zoonen?
Zy zweven hier onsterfelyk op hun toonen.

Leef, leef, myn P O O T , van ydereen geëert,
Schoon 't oog voortaan den zonneglans ontbeert,
Schoon 't lichaam legt gezonken onder de aarde.
Men kroone uw kunst met achting' naar heur waarde!

Ik wil voor my uw dichten, die in 't rondt
De Abtswoudse streek beluisterde uit uw' mond',
En plant en vee deên huppelen en springen,
Daar jaarlyks door myn reijen op doen zingen.

Dat men uw kunst met diep ontzach beschouw'
En tot uw' roem op uwen grafzerk houw':
Hier sluimert P O O T , in Febus kunste ervaren.
Neen: Orfeus zelf, bekroont met lauwerblaren.

WILLEM VANDER POT.

**Lykzang op de doot van Hubert Korneliszoon Poot,
Beroemdt dichter.**

W A T of de faem thans aen mag sporen,
Dat ze elk tot rouw en droefheit nood?
Maeroch, de maer klinkt ons in de ooren,
Dat POOT, door 't woên der wreede dood,
Zoovroeg het leven heeft verloren.

Helaes! zou 't waerheit zyn? of spelt
De luchtbodin alweêr onwaerheit,
Gelyk ze aen 't Y eens heeft gemelt?
Och neen: 't blykt nu met wisse klaerheit,
Daer Delf zyn lyk ter rust' bestelt.

Zoo is die groote Geest verdwenen,
Die Morgestar, zoo ryk van vuur,
Dat Licht dat zooveel glans kon leenen:
Zoo heeft, dat Wonder der natuur',
Die Middagzon dan uitgeschenen!

Die groote Geest, die zich alom
Aen 't hemelsche gezang liet kennen,
Die boven lucht en wolken klom,
Of streek de hagelwitte pennen,
In Pindus zangziek heiligdom.

Die Morgestar vol tintelvuuren,
Word in haer heirbaen dus gestuit:
En de ommeloop van weinig uren,
Bluscht ylins al die flonkring uit,
Die Eeuwen scheen te zullen duuren.

Dat helder, dat verkwikbaer Licht,
Dat zooveel zinnen kon verlokken,
Als 't heeft gestreelt, gestrookt, gesticht,
Is met een rouwvolle overtrokken
En dof en doodsch voor ons gezicht.

Dat Wonder der natuur', kwam onder
't Geloey van os en koei, by ploeg
En vork en spa, in 't licht; en zonder
Dat iemandt dit nog gade sloeg,
Verrees het tot een weereldsch Wonder.

Maeroch, die schoone Middagzon,
Die Zon der Dichtkunst', ryk van stralen,
Die we op den duitschen Helikon
Flus als een' Febus zagen pralen,
Daelt op den middag in haer bron.

Wie dan in wysheit scheidt behagen,
En schrandren geesten liefde draegt,
Of helpt de Dichtkunst onderschragen,
Zal nu, daer yder zucht en klaegt,
De dood des Dichters niet beklagen?

Wie zal den Woutpoëet, met my,
Om zyn gedachtenis te staven,
Geen' eerkrans vlechten, naer waerdy
Van zyne wonderbare gaven
En weêrgalooze Poëzy?

Komt dan, o Dichters, toont uw' yver
Voor 's Mans verdiensten, zucht en steent,
En spant uw lykliersnaren styver,
Terwyl gy 't sterven dus beweent
Van zulken kunstgeleerden Schryver.

Toont dat zyn vroege dood u smart;
Dat gy zyn glory wilt waerden;
Dat u de Dichtkunst legt aen 't hart;
En sticht hem om zyn' naem dus te eeren,
Een eerzuil, die al de eeuwen tart.

Want zulk een ongemeene Zanger,
Zulk een beroemde Kunstenaer,
Zulk een rechtschapen Pindusganger,
Zal mooglyk in geen honderd jaer
Te voorschyn komen, of nog langer.

Geen wonder: want men zegt, en 't word
Gelooft ja vastgesteld by velen:
Dat vrouw Natuur zynde aengeport,
Om eens een wonder voort te telen,
In hem haer gaven heeft gestort.

Des treuren met bedrukte zinnen
En natte wangen om 's Mans doodt,
Al wie de schoone Dichtkunst minnen:
Zoo klagen om den grooten P O O T ,
Ook al de negen Zanggodinnen.

Zoo zucht ook Abtswout, treurens zat,
En van benaeuwde klagten zwanger,
Des Dichters wieg en bakermat;
Terwyl 't voorheen op zynen Zanger
Zyn kruin verhief zoo fier en prat.

Zoo hoort men ook de Delfsche reijen
Hun klagten strooijen door de lucht,
Daer zy met jammeren en schreijen
En onophoudelyk gezucht,
Hunn' braven Borger grafwaerd leijen.

Terwyl men daer zyn tombe boud,
Opdat 's Mans groote naem blyf leven,
En dat geen tyd' die schenden zoud',
Zoo word' dit, op zyn zerk geschreven
Met eeuwigblinkend zonnegoudt:

HIER LEGT EEN LANDMANS ZOON BEGRAVEN,
DE SCHRANDRE POOT, DIE, WAER HY ZONG,
OP 'T SPOOR DER GROOTSTE LETTERBRAVEN,
MET RECHT NAER FEBUS EERKROON DONG.
MEN EER HEM EEUWIG OM ZYN GAVEN.

NIKOLAES VERSTEEG.

Zinnebeeldig grafschrift voor den uitmuntenden dichter *Hubert Korneliszoon Poot*.

Natuur, voorheên belust om op haer kracht te roemen,
Teelde eene TUBEROOS by lage BOTERBLOEMEN;
Haer kleur stak op den geur zoo overheerlyk af,
Dat yder haer den naem der schoonste *Puikbloem* gaf;
Totdat haer edle stam, vermoeit van bloesemdragen,
Door eene HAGELBUI in 't eind wierd neêrgeslagen.
Die TUBEROOS was POOT, die zooveel *Lauwers* droeg,
De DOOT de HAGELBUI, die Hem hier nedersloeg.

F. DE HAES.

Ter uitvaart van den vermaerden dichter Hubert Korneliszoon Poot.

Daer daelt, helaes! dat groote licht.
Daer haelt dat Nederduitsche wonder,
Door vrouw Natuur in P O O T gesticht,
Ter quader uur het voorhoofd onder.
's Mans groote geest, al te eng beknelt
In 't logge lichaem, slaekt zyn boeijen,
En, op een hooger vlugt gestelt,
Rept zich om Hemelwaert te spoeyen.

De duitsche Zangberg ziet hem na,
Maer och! de rouw bewolkt zyne oogen,
Nu, tot zyne onherstelbre schaê,
Zoo groot een geest hem is ontvlogen.
Een geest, wiens lieffelyke lier
't Kunstqueekend Neêrlandt kost bekoren,
Toen haer geluidt, vol kunst en zwier,
Zich 't eerst van achter 't vee deed hooren.
Men zegt dat toen de vliet vergat,
Door 't zoet geluidt verlokt, te vloeijen,
't Gevogelt stom in 't boomloof zat,
De melkkoe ophield van te loeijen,

De landman, daer zyn kudde weid,
Niet dacht om 't zatte vee te stallen,
Terwyl de vale duisterheit,
Uit eerbiedt, trager scheen te vallen.
Maer och! die lierklank word gestuit;
De doot ontstelt die juiste snaren;
De Dichter blaest den adem uit,
En moet, helaes! ten grave varen.
Bataefsche Dichters, helpt zyn' doot
En uitvaert met gezangen vieren,
De lykbus van dat dichtkleenoodt
Met treurige cypressen sieren.

Dat vry de Schilderkunst den lof
Van haren Heemskerk uittrompette,
Haer' voesterling aen 's Hemelshof,
In 't midden van 't gestarnte zette,
Haer voesterling, die vee en veldt
Verliet voor verven en paneelen,
Min op den akkerbouw gestelt,
Dan op het handlen der penceelen.
Roemt gy, Bataefsche Dichters, op
Den heusschen P O O T , die, noest en wakker,
Met vlugge schreden op den top
Des Zangbergs stapte van den akker,

(Schoon Griek noch Roomers hem het spoor
Tot zulk' een' Eeretempel toonden,
Waer hem de Dichters, in hun koor,
Met eeuwiggroene lauwren kroonden.
Helaes! die geest is uitgedoofd.
Die star vergeet ons toe te stralen,
Zy moet, van glans en gloedt berooft,
Aen 's levens kimme nederdalen.
Maer gy, o Abtswout, waer hy 't licht
Het eerste zag in 't oosten ryzen,
Wat is de Zangberg u verplicht.
Hoe zal hy u best dank bewyzen.

Gy hebt een wonder ons doen zien,
Nog nooit in Nederlandt gebleken,
En onze Naneef zal misschien,
Nooit van zyn weêrgaê kunnen spreken;
En mogelyk zou hy 't geval
Somtyds nog wel in twyffel trekken,
Indien hy 't niet aen 't groot getal
Der gulde vaerzen koste ontdekken:
Beur uwe kruinen naer de lucht;
Wil moedig op uw' Dichter bogen;
Uw naem, op wieken van 't gerucht,
Den ganschen Aerdbol rond gevlogen,
Leeft met den grooten naem van P O O T ,
Die tydt en eeuwen tart, en doodt.

A. VANDER VLIET.

**Op de doot van den *vermaerden dichter H.K. Poot;*
*Overleden binnen Delf.***

Is dan der Dichtren Zon in 's levens zomertyt,
Ten heldren middagstont, in 't duister graf gaen zinken?
Zal zy voortaan niet meer der Dichtren Rei toeblinken?
Zoo zyn wy dan het licht van 't zuiver Neêrduitsch quyt.

Zoo mist de Dichtkunst dan den Zoon, haer toegewydt;
Dies schynt zy troosteloos in traenen te verdrinken,
Nu zy d'ontsnaerde lier van POOT niet meer hoort klinken,
Wier lieffelyke toon Apollo daegde om stryt.

Zyn naem rust niet, gelyk zyn lichaem, onder d' aerd';
Ja, wiert zyn roem bevlekt, nu zynen geest opvaert,
Zoo zou de stomme zerk, die hem bedekt, dit melden:

HIER RUST EEN LANTMAN, DIEN NATUUR ZOO MILDT BESCHONK,
DAT ZYN VERHEVE ZANG DE WERELT OVERKLONK.
ZEG NU, O WANDELAER: DIT HOORDE IK NOOIT, OF ZELDEN.

MDCCXXXIV.

R.A. HOYMAN.

**Lykgedachtenis voor den uitmuntenden dichter Hubert Kornelissoon
Poot,
*Overleden binnen Delf den 31 der Wintermaent 1733.***

Hoe dootsch, hoe droevig, en hoe naer
Zyn nu der Zanggodinnen toonen?
Apollo zucht en treurt met haer,
Omdat de beste zyner Zoonen,
Die hy van zyne tedre jeugt
Af opgevoed had in zyn' tempel;
Die altoos was der Muzen vreugt,
Helaes! te vroeg den droeven drempel
Van 't huis der dooden moest betreên,
Hoe heerlyk ook zyn dichtzon scheen:

Men zegt, dat Febus zyne lier
Uit rou wil aen de wilgen hangen,
En dat de negen Zusters schier
Geen lust meer hebben tot gezangen,
Omdat heur lieve broeder P O O T ,
Die Aertspoëet en Fenixdichter,
Te ontydig bei zyne oogen sloot.
Helaes! daer legt de grootste stichter
Der dichtkunst. treur o Helicon,
Droog uit, o zilvre Hengstebron.

Men hoort de Muzen thans om stryd,
De dood van hunnen vriend beklagen;
Calliopé vraegt met verwynt,
o Schikgodinnen! wat behagen
Had gy in 't sterflot van den geen'
Dien ik zoo tederlyk beminde,
Wiens Dichtkunst, grootsch en ongemeen,
Zoo wel van vremden als van vrinden,
Op zynen prys wierd hoog geschat,
Omdat hy al myn kunst bezat?

Wie zal nu met verhevenheid,
 Zoo kunstig tael en zangen mengen?
 Wie zal nu met dat fix beleit,
 Al 't schoon der Dichtkunst samenstrengelen?
 Al werkt ge alteelende Natuur
 Van nu af aen, in duizent jaren
 Bezielt gy niemant met dat vuur,
 't Geen speelde in 's Dichters heldre snaren,
 Ten zy gy deelde in Pindus druk
 En wrogt op nieu een wonderstuk:

Maer ach! al is uw macht zoo groot,
 Om nog meer wonderen te teelen;
 Gy zult geen Landtman als myn P O O T ,
 Zoo kunstig op Parnas doen spelen,
 Hy zong, *hoe dat hy de Eerste was*
Van al de Nederlandsche boeren,
Die 't Zanggodinnendom belas
Dat het zich by den ploeg liet voeren,
 Gewis zal hy de leste zyn,
 Zoo lang de zon 't heel-al beschyn.

Wat wonder! wie heeft oit gehoord
Dat in een van de waereltsdeelen,
Een landschap bracht een landtman voort,
Die ieders oor en hart kon streelen
Door zyn vergode Poëzy?
Die Eere hebt gy wechgedragen,
Gezegt Abtswout, ja hoe bly
Quam elk van uw geluk gewagen,
Als P O O T aen uw kristalle vliet
Speelde op het zevenmondig riet.

Nu zwygt die welbegaefde tong,
Die zoo veel hemelsche gezangen
Tot lof van zynen Schepper zong,
Waerdoor hy elk by 't oor kon vangen
En kluisteren aen zyne lier.
Als 's waerelds Heiland was gebooren
Toen liet hy, als door hemels vier
Bezielt, zich by zyn kribbe hooren,
Daer hy als d' Englen bly te moê
Hem zwaiede zynen lofzang toe.

Zong hy den uitgang van Godts Zoon,
Den Vorst van levenden en doden,
Dan sloeg zyn harp een' droeven toon,
Die 't hartste hart als dat der Joden
Deed beeven; doch wanneer die Helt
Waerdoor de koningen regeeren,
De dood had onder zyn geweld,
En over 't graf quam triomfeeren,
't Was of myn vriend dan hier op aerd'
Zyn zang met d' Englen had gepaerd.

Myn Zanger zong, noit zingens moê,
De welkomst van een' Jonggebooren,
Met heilwensch zyne vrienden toe;
Hoe kunstig liet hy zich ook hooren
Als Erato by 't lief gevei
Van twee verliefde lieve harten?
Het pluimgediert, 't geen in den mei
Al wat 'er leeft tot min komt tarten,
Moet zwichten voor zyn minnetoôn,
Dit tuigen zelf de minnegoôn.

Zyn Bruiloftszangen deên de vreugt
 Van Bruid en Bruigom vaek vermeerren;
 Hoe vrolyk was de bloem der Jeugt
 Als P O O T haer trouwfeest quam vereeren?
 Dan was de blydschap regt volmaekt:
 Maer moest hy weêr een doô betreuren,
 Dan had zyn Lykzang elk geraekt;
 Dat kon het droevig hart opbeuren
 Van een', die vriend of echtgenoot,
 Verloor door de onverzoenbre dood.

Wie oit door kunst of wetenschap,
 't Zy door den tabbert of den degen
 Beklom der braven eerentrap,
 Die deed' myn P O O T onsterflyk leven
 Door zyn verheven Lofgedicht.
 Wat disschen zyne Mengelzangen
 Een schat van wysheit op? niet ligt
 Zal iemants hoeft zyn kunst omvangen,
 Al stont hem Griek en Romer by
 Ten zy Natuur was aen zyn zy:

Mogt Romen dan en Mantua,
 Venusium en Sulmo roemen,
 Op Dichters zonder wederga,
 Eene eer die waerdig is te noemen:
 Het nedrig Abtswout roemt met regt
 Ook op zyn groten ingebooren;
 Al quam die naem, gelyk men zegt,
 Veel Leeuwendalers noit te vooren,
 Het zal door P O O T met roem geacht
 Zyn, tot in 't leste nageslacht.

Myn wieg, 't vermaert en Prinslyk Delf,
 Wiens lof veel hoger dan zyn tooren
 Opklom tot aen 't azuur gewelf,
 Al voor twee eeuwen en te vooren,
 Toen Muzius door zyne lier
 (Die 't gulde licht hier eerst zag dagen)
 Verkreeg met roem den lauwerier
 Door 's keizers hand hem opgedragen,
 Zag ryzen uit zyn vruchtbren schoot
 Het Delfsch orakel, Huig de Groot.

Dit was genoeg, om eeuwen lang
Op vleugels van de faem te zweeven;
Maer sta my toe in dit gezang,
Dat P O O T na 't sterven u doe leven;
Zyn graf zet u veel luister by:
Rust in uw schoot het kout gebeente,
Van d' eeuwige eer der Poëzy.
Wel schryft dan op zyn grafgesteente,
HIER SLUIMERT P O O T , DIE IN ZYN TYD
ZYN NAEM VOOR 'T STERVEN HEEFT BEVRYD.

REINIER BOITET.